

༡༡། |དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དགུ་མ་གྱི་ས་བཅད་པ་དང་གཞུང་སོ་སོའི་དཀར་བའི་
 གནས་ལ་དབྱད་པ་ལྟ་བུ་དན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།།   དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དགུ་མ་
 གྱི་ས་བཅད་པ་དང་།   གཞུང་སོ་སོའི་དཀར་བའི་གནས་ལ་དབྱད་པ་ལྟ་བུ་དན་སེལ་ཞེས་
 བྱ་བ།   སྒྲ་མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། |གང་གི་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། |འགག་པ་མེད་ལ་འགག་པར་
 བསྟན། |འགག་བཞིན་པ་ན་འགག་པ་མེད། |སྐྱེ་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟ་སྟེ། |བཙུ་བྱག་
 མཐའ་ལ་ནམ་ཉིག་པའི། |སྒྲོས་པ་ཉིང་ཞི་ཞི་བསྟན་བ། |རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲ་
 ནམས་གྱི། |དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། |སྟོང་ཉིད་སེང་གའི་ང་རོ་ཡིས། |མཐར་འཛིན་
 རི་དྲགས་ཀྱན་སྐྱབས་ཅིང་། |སྒྲ་མེད་ཐེག་པ་རྒྱས་མཛད་བ། |སྐྱ་སྐྱབ་སྐྱ་བའི་སེང་གའི་
 རྒྱལ། |ལེགས་པ་འད་སྒྲ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས། |སྐྱ་སྐྱབ་བཞེད་གཞུང་ཀྱུན་འེ་
 ཐེང་། |གསལ་བར་མཛད་པའི་གྲགས་པ་ཡིས། |སྤིང་གསུམ་བྱུང་པ་དེ་ལ་འདུད། |དེ་ཡི་
 རིང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་འཛིང་། |ཆོག་ཐེང་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ལ། |འཛིགས་ནས་མཁས་
 རྩོམ་བྱེ་བ་བརྒྱས། |གཉིང་ཐབ་འཇུག་པར་མ་རྩས་བ། |གང་གི་སྒྲོ་གྲོས་དེད་དཔོན་
 གྱིས། |ལུང་རིགས་བྱུ་གཟིངས་རབ་བསྐྱམས་ནས། |ལྟག་བསམ་སེར་བྱས་ལེགས་སྦྱོང་
 དེ། |ཐབ་དོན་ཞོར་བྱ་སྒྲང་བར་བྱ། |དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱ་བ་ལ་
 འགན་སྒྲ་མེད་པ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་བ་གྲགས་པས་མདོ་སྟེ་ས་བཙུ་བའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་

ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་
 ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བརྩམས་པ་འདི་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་
 བའི་ཆོས་སོ། །འདི་ལ་བཞི་སྟེ། མཆན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གཞུང་གི་དོན། མཇུག་
 གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྒྱ། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་ལ་འཇུག་
 པའི་དབུ་མ་དང་། དེ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་
 གྱི་དབུ་མ་སློབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱེངས་དང་། རྗོད་བྱེད་ཆིག་
 གི་དབུ་མ་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཆོགས་གཉིས་ལས། འདིར་སྤྱི་མ་ཡིན་
 ལ་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་སྤྱོད་འབྱུང་པ་ལྟ་བུ་བཀའ་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་བསྟན་བཅོས་
 གཉིས་ལས། འདིར་སྤྱི་མ་སྟེ། འགྲེལ་པར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩམ་པར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བསྟན་བཅོས་དེར་མཐའ་བཞི་འཛིན་སྟེ་བ་བཀག་པ་སོགས་བདེན་སྟེ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་
 མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་
 འགྲེལ་བའི་སློན་ས་འཇུག་པ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་དུག་པར་འཆད་དོ། །ཡང་བསྟན་བཅོས་
 དེར་ཤེས་རབ་ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆ་དོན་གྱི་བསྟན་གྱི་
 དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ལས། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་
 རྒྱལ་པོ་ལྟར་བསྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟན་

ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོས་གསུམ་
 དང་། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་འོ། །ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅུའི་ཉམས་ལེན་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་གསལ་བར་བཤད་པས་
 དེ་ལྟར་ན་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་སྟེ། གཞུང་དུ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
 ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་
 ཏེ། །དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་དོན་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཡང་ན་ལུང་དང་མན་ངག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་སྟེ། ལུགས་འདི་དག་སྒྲོང་ཆེ་
 གསལ་གྱིས། །དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བརྒྱས་ནས། །ལུང་རི་བཞིན་དང་མན་ངག་
 ནི། །རི་ལྟ་བ་བཞིན་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད་བཤད། འཇུག་བྱ་
 གཞུང་གི་དོན་ཉིད་བཤད། གཞུང་དོན་མཐར་ཕྱིན་བྱ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། སྒྲིང་རྗེ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཤད། རྒྱ་མཆོན་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་བཞི་ལས་བྱང་སེམས་བསྐྲགས། བྱང་སེམས་དེ་ཡི་རྒྱ་གསུམ་
 བཤད། དེ་ལས་སྒྲིང་རྗེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཏེ།
 འདིའི་སྤྱ་འགྲེལ་དུ། ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཅོམ་རར་བསྐྱམས་པ་སྦྱབས་
 མེད་པ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་
 ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ལས་
 འབྱུངས་ཚུལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། དེས་ན་བྱང་སེམས་
 བསྐྱུགས་པར་འོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྱུངས་ཚུལ་དངོས། དེ་ལ་དོགས་པ་
 དབྱུང་པ། ཉན་རང་གི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་སྦྱབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྱུངས་ཏེ། དེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་དོན་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པས་ལྷག་
 པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་འོ་ན་མཐོང་ཆོས་བཞི་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་
 ཐོས་གཞན་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིང་བར་ངེས་
 པའི་ལས་ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་རྣམ་སྤྲིན་འཛིན་པ་ལྟར་ཆེ་འདིར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་དོན་ལ་མཁས་སུ་བྱིན་ཀྱང་། མཐོང་
 བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཆེ་རབས་
 གཞན་ཏུ་ངེས་པར་འཐོབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཞེས་པས་གཤམ་ཏེ་འདིར། །ཟུ་

ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །དེས་པར་འཐོབ་འགྱུར་
 ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ལས་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཐོས་ནས་སྲིད་པ་
 ཐ་མ་པའི་ཏེན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རང་བྱུང་གི་བྱང་
 ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བར། རྫོགས་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 བློ། །ཏེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་
 དང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་ནས་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཚུ་ལ་ནི།
 འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་
 ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། དམ་ཆོས་
 བད་དཀར་དུ། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཡང་དག་
 བསྐྱལ་པར་བགྱི། །བྱང་ཚུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྫོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་
 མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཤྱ་བ་ཀ་
 ཞེས་པ་ཐོས་སྒྲོག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འོ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།   དེ་ལྟ་ན་འང་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི།
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱ་བཤད་སྤྱི་མཐོང་དོན་ལ། མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་ཙང་།   སྐྱ་བཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་
 ཀྱང་སྒྲོན་མེད་དེ།   སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འདུག་པ་ལ་སྐྱ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་མ་
 བྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྒྱ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འདུག་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ།   གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་
 སྤར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་བྱེད་ལ།   མཐོང་ལམ་དེ་ཡང་དག་པའི་
 གདམས་ངག་ཉན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པའི་ཆེ་ག་
 འདུལ་བ་ལྷུང་ལས་མང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་འགོ་
 འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྒྲིད་ལམ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྐྱ་བཤད་འདི་མེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོགས་
 པའང་གཙོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་
 ནི་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་དུ་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འགྲེལ་བར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་
 ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱི་མཐོང་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གསུམ་ཆར་ལའང་འདུག་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ལ།   དེའི་དོན་བརྒྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མ་རིག་པའི་

གཉིད་སངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སྒོ་གྲོས་རྒྱས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། དབྱ་བཅོམ་
 འོག་མ་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་ཡོད་པས་བྱ་རྒྱའི་སྒྲ་
 འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཨྱ་ཏུ་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གང་ཟག་གསུམ་ཆར་ལ་
 འཇུག་པ་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ཏ་ཏུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བྱ་རྒྱུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
 ལའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱ་རྒྱའི་སྒྲའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་དོན་དེ་གང་
 ཟག་གསུམ་ཀ་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་
 ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱུར་རོ། །སྒྲིར་བྱ་རྒྱའི་སྒྲ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུར་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་། བྱ་རྒྱའི་སྒྲ་ནི་བད་འདབ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་སངས་པ་ལ་འང་འཇུག་པར་བཤད་
 པས། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱུར་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ།
 བྱ་རྒྱུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཆད་པའི་ཆོ། མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སྒོ་
 གྲོས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤེམ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་གྲོས་རྒྱས་པ་ཞེས་
 པར་འབྱུང་ལ། དེ་དབྱ་བཅོམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡོད་ན་ཉོན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་
 པར་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་
 དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་
 སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱུར་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་སངས་རྒྱས་སྤྲེས་ཞེས་
 ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་དུ་བསྐྱུར་ཞེས་སུན་འབྲིན་དགོས་པར་མཚུངས་

བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་བུ་རྒྱུ་ལྷོ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་
 འཆམ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་འབྲིང་གི་སྤྱོད་བཤུད་མི་འཆམ་པ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་འདུག་རྒྱས་པ་དང་གཉིད་སངས་པ་ལ་འཇུག་པར་
 བཤུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱུར་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་དེག་
 གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྤྱོད་རྒྱས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བསྐྱུར་
 སངས་རྒྱས། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 འོ་ན་སངས་རྒྱས་གང་ལས་འབྱུངས་ཤེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་
 སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉི་ལམ་བསྟན་
 པ་ལས་སྤྱོད་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཞེས་བཅོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རི་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤེ་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་འབྱུངས་པ་
 འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་
 སྐབས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་
 འཇིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྱུར་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་འདི་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་

མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པར་མདོ་སྤེལ་ས་འདོན་པ་
 ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སྤྲུལ་མ་ནི་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་པས་ཉེར་ལེན་གི་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་
 སྤྱལ་པའི་བྱང་སེམས་གིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྐྱགས་པ་མཛད་པ་
 ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཆེས་བརྒྱེད་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་ལ་མཚོད་པར་བརྫོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཚོད་པར་བརྫོད་
 པ་དོན་གིས་འཕངས་པར་དགོངས་པའི་བྱིར། དགོས་པ་ནི་སྤྲོད་གི་ལྡོག་ཤིང་ཆེན་པོ་
 འབྲས་བུ་དེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བ་དོན་དུ་གཉེར་ན་སྤྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐོ་ཞིང་
 ལོ་མ་འཇམ་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྐྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་ན་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། དུས་དེར་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་
 སེམས་ཅན་གི་ཕྱང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བསྐྱགས་པ་མཛད་པ་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོར་འོད་སྤང་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ལྷ་བ་ཆེས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤང་དེ་
 བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷིང་རྩེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་
 ལ་རྒྱ་གསུམ་ངོས་བཟུང་། རྒྱ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ། རྒྱ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་
 སེམས་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷིང་རྩེ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
 དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷིང་རྩེ་གསུམ་སོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། འདིས་ནི་བདེན་པ་
 བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 དགག་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་བཀག་གོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཕགས་པ་
 ཆོས་ཀྱན་འགོ་བའི་མདོར་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 སེམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་སྤངས་པར། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །སྤངས་མེད་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་པ། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་
 དང་། །སྟོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་ལྷིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་
 ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷིང་རྩེ་ཅན་ནི་གཞན་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟུག་
 བསྐྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་སྟུག་བསྐྱལ་

ལས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་འང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་སྐྱབ་པར་
 མི་རྒྱས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། གོ་རིམ་འདི་
 བེ་རིན་ཆེན་སྤེང་བར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྙིང་རྩེ་སྟོན་བཏང་སྟོང་ཀུན་
 དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩི་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །སྤྱིར་ནི་གོ་རིམ་འདི་དང་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཐོག་མར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེ་མ་རྟོགས་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྩེ་སྟོས་ཏེ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབུ་མའི་རྒྱན་ལས།
 ཡང་དག་ཤེས་ཚུལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ལྟ་བུ་ཐེབས་
 གནས་འཛིག་ཏེན་ལ། །སྙིང་རྩེ་ཀུན་ཏུ་འབད་ནས་སུ། །འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་དཔའ་གྱུར་
 པ། །བྱང་ཆུབ་སྟོབ་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། །སྟོབ་དང་སྙིང་རྩེས་བརྒྱན་པ་ཡིས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་
 བྱགས་ཡང་དག་སྟོང་། །ཡང་དག་དད་པས་རྩིས་འབྲང་བ། །རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་བྱགས་སྤངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་ཚུལ་
 བཅོམ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མགོན་པོ་བྱམས་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ལ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྩིས་འབྲང་ཐལ་རང་གི་པརྩེ་ཏ་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་

མཁས་པ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱ་གསུམ་ལས་
 རྒྱལ་སྤྲུལ་འབྱུངས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་ས་མཆོམས་གང་ནས་བཟུང་སྟམ་
 བ། རྒྱུད་ཟླར། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །འཛིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་
 ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཟློད་དོ། །ཞེས་སེམས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་སྤང་གིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དང་། མཐོང་སྤང་
 གིས་དག་ནས་སྒྲོམ་སྤང་གིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
 རྩི་མ་གཉིས་ཀས་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཟློད་པ་ལྟར་
 འདིར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་སྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་འཛོགས་སྟེ། འོག་ཏུ།
 དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་གྱུར་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་ཉིད་
 གྱིས་བསྟན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །འོ་ན་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་ལས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་འབྱུངས་པ་ལྟ་བུ་
 མི་བཞེད་དམ་སྟམ་ན། སྟོང་རྗེ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱང་སེམས་
 འབྱུངས་པའི་ཆད་ནི་སེམས་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྟོན་འཛོགས་པར་སྦྱོད་འཇུག་
 ལས་གསུངས་ཀྱང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་སེམས་འབྱུངས་པའི་ཆད་ནི་

དེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛོག་དགོས་ཏེ།   བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡུམ་ཚོགས་སྒྲོར་
 གཉིས་ཆར་ན་ཡོད་ཀྱང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུལ་དེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛོག་པ་དང་
 གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།   །དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱ་གསུམ་ཉམས་
 སུ་སྤངས་པ་ལས་ས་དང་པོའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་འབྱུངས་པར་འདིར་བཞེད་ཀྱང་དེ་ཡན་ཆད་དུ་
 ཚོས་གསུམ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།   དཔེར་ན་རྒྱུད་ལྷ་མར།   སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་
 སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན་དང་།   བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མ་
 དང་།   བསམ་གཏན་གྱི་མངལ་དང་།   སྙིང་རྗེའི་མ་མ་བཞི་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་བདེ་
 ག་ཤེགས་སྙིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་འབྱུངས་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་ཡན་
 ཆད་དུ་ཚོས་བཞི་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།   །ཁ་ཅིག་མེད་ལྟར་འདི་གསུམ་གང་གི་
 རྒྱར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་པ་ལ་
 བྱེད་དམ་མི་བྱེད།   བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ།   དེ་
 ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་སེམས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།   །མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།   བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་
 ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་པར་བྱིན་
 གྲུག་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱིན་ལ་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས་མཐའ་གཉིས་
 ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།   །མི་བྱེད་ན་ནི་ལྷ་བ་ཚོས་པ་ལྟ་

བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྤྲོན་གྱི་སྒྲོན་ཤིང་གི་ལྷ་གྲུ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས་ལན་དུ་ཅི་སྐད་
 བཤད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་གས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་དང་པོ་ཁས་
 ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྲོན་བཀོད་པའི་སྒྲོན་ནི་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྐྱོམས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའང་དཔེར་ན་བྱ་རམ་
 ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་སྤྱོད་བ་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་ཅམ་ནི་ཆོག་རྗེས་འབྲང་བའི་གོ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་
 པའི་རོ་དང་འབྲ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་
 བོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྤྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་
 ལེགས་པར་འཁུལ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་བ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱར་
 ཤིང་དངོས་ཀྱི་རོ་དང་འབྲ་བས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་སྒྲོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བཅའ་ནས་དེ་ནས་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྲོད། །དེ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཅི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་གས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་
 མི་ལེན་ཞེས་པས་ལྷ་བ་ཆེས་པ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་དང་། སྤྲོན་གྱི་སྒྲོན་ཤིང་གི་ལྷ་གྲུ་ལྷ་

བྱའི་བྱང་སེམས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་པ་ལ་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་སྤྱ་སྤྱབ་དང་བྱམས་པའི་གཞུང་གཉིས་དང་འགལ་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཇི་
 ལྟར་མར་ངོའི་བཙུ་བཞི་ལ། །ཟླ་བ་ཅུང་ཞིག་སྒྲུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མོས་སྟོད་ཞུགས་
 རྣམས་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྒྲུང་། །ཅི་ལྟར་ཆོས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །དེམ་གྱིས་
 དེམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས། །དེམ་གྱིས་དེམ་གྱིས་
 འཕེལ་བར་མཐོང་། །ཞེས་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ནས་བཞག་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཆུང་། ཇི་ལྟར་སྤྱག་སོགས་དེམ་སྟེས་པས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཙོད་པ་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་མཐོང་ལམ་དེམ་སྟེས་པས། །མཐོང་སྒྲུང་རྣམས་ནི་གཙོད་པར་
 བྱེད། །ཞེས་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་བཙད་ནས་སྤྱ་བྱ་སྟེས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཐོང་
 སྒྲུང་དང་བལ་ནས་མཐོང་ལམ་སྟེས་པའི་གནས་སྐབས་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་དུ་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་སྤྱ་བྱ་སྟོང་འདི་སྐབས་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པ་དང་། འཁོར་
 མོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱས་མངལ་ནས་ཕྱིར་བཙས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་
 ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། རང་
 ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་འད་དུ་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བརྟུན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 འཆད་མོད་ཀྱང་། །ལས་དང་པོ་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ལ། །སྤྱར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྔ་ཕྱི་
 གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཅུ་བའི་
 ཆོག་ཀྱང་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་མདོ་དེའི་དོན་བསྐྱས་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དང་། ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་
 སོགས་པ་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་
 མར་ངོའི་བརྩ་བཞིའི་ལྷ་བ་དང་། ལྷོན་ཤིང་གི་ས་བོན་ས་འོག་ཏུ་བརྩག་ནས་སྐྱ་གུ་མ་ཐོན་
 པའི་གནས་སྐབས་དང་། ནམ་མཁའ་ལྗོངས་གི་སྐྱ་གུ་སྒོ་ངའི་སྐབས་ན་གནས་པའི་གནས་
 སྐབས་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མངལ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་
 ནམས་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་དཔེ་དོན་སྐྱར་ཞིང་ལྷ་བ་ཆེས་པ་སོགས་བཞི་ས་
 ཐོབ་པ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་བ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་བ་དང་། བྱམས་པའི་ནམ་ཐར་དང་།
 ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱུད་ལྷན་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཞིང་
 བསྟན་བཅོས་ཅུ་འགྲེལ་འདིའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི་སློ་བྲོས་
 ཅིང་བའི་ནམ་ཐར་རོ། །ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་
 བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་འགྲེལ་བ་འདིར། སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐད་དུ་
 འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོ་བྱངས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱིའོ་ཞེས་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་། ལྷན་མེད་པའི་སེམས་དང་། བྱམས་པས་
 མཉེན་པའི་སེམས་དང་། ལྷོང་རྗེས་མི་ལྷོག་པའི་སེམས་དང་། དགའ་བས་འགྲོད་པ་མ་
 མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། ལྷོང་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་། མཆོན་མ་མ་མཆིས་པས་སྐྱིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་
 སེམས་དང་། ལྷོན་པ་མ་མཆིས་པས་མི་གནས་པའི་སེམས་ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤེང་
 བར། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཞེས་གསུངས་
 བ་དང་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འགལ་ལེགས་པར་སོམས་ཤེག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཐོག་མར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཏན་ལ་པབ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པས་ཞེས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་གིས་ཀྱང་
 སྐྱོན་སྤོང་མི་རྣམས་ཏེ་སྤོང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྤོན་དུ་སོང་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ད་དུང་སྤོང་དགོས་པའི་སྤྱིར།
 མདོར་ན་དོགས་གཅོད་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐར་འདྲིར་གསུངས་པའི་སྤོང་རྗེ་དང་། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དེ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཞིག་ཐོན་འདུག་པས་ལེགས་པར་བསམ་ན་གཡང་བ་བའི་བཤའ་པའོ། །གསུམ་
 བ་དེ་ལས་སྤོང་རྗེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། གང་སྤྱིར་བཙེ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཏེ། །སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ས་བོན་དང་འདྲ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཉིས་སུ་

མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྲངས་པའི་ཚུལ་སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །བར་དུ་སྤེལ་བ་ལ་ཚུ་དང་
 འབྲ་བ་ནི་བྲང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེའི་ཚུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་
 བཅུས་ན་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་ཐུངན་ལས་འདའ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་བྱམས་
 སོགས་ཆད་མེད་བཞི་མ་བསྐྱོམས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དགུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་འགོག་པར་སྤྱང་ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པར་སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་
 པའི་འགོག་པ་ལས་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་སྤྱོད་བར་མ་མཛད་ན་དེའི་ཆེ་ཉིད་དུ་ཐུངན་ལས་
 འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ཤིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 རྒྱུན་ཆད་པའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཐུངན་ལས་འདས་པའོ། །ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་དང་བྲལ་ན་དམན་པའི་སྤྱང་འདས་མཆན་ཉིད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །མཐར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པ་དང་འབྲ་བ་ནི་བརྟགས་པ་
 མཐའ་བབྱང་གི་ཚུལ་དུ་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྱིང་
 རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་དང་བྲལ་ན་འདི་དུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཙུག་ཅེ་ཞིང་
 བྲང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་
 དཔོན་ལྷ་བས་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པའི་ཐོག་མར་སྤྱིང་རྗེ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་

བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་དངོས་ནི། དང་པོར་ང་ཞེས་ཞེས་སོགས་ཏེ་
 འདིར་སྟོང་རྗེ་གསུམ་ལ་གཞུང་ལུགས་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། ལུགས་འདིའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། བུམས་སོགས་ཚད་མེད་
 བཞི་ལ་སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་
 ནས་དང་པོ་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པ་དང་། སྤྱག་
 བསྐྱལ་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དང་
 བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཚད་མེད་བཞི་
 བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཚད་མེད་བཞིའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བཤད་ལ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་བྱང་སར། དང་པོ་ཐུ་
 སྟོགས་དང་ཐུན་མོང་བ། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ། གསུམ་པ་བྱང་སེམས་གྱི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར། དང་པོ་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་
 དང་། གཉིས་པ་མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་
 དག་པ་ས་གསུམ་པའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་
 སོ་སོར་བཤད། རྣམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད། གནད་གྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། འདིའི་སྤྱ་འགྲེལ་དུ། ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་སྟེང་རྟོག་
 རང་གི་ངོ་བོའི་བྱད་པར་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཞེས་

བའི་སྒྲ་འགྲེལ་དུ། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡང་དམིགས་
 བའི་སྒྲོན་ས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་པོ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་ཕྱེ་
 བར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་གནས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཐོ་ཆུན་འཕྱན་
 བ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པའི་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཐོ་ཆུན་འཕྱན་པ་དང་ཆོས་མཆུངས་ཤེ་ན།
 བྱད་ཆོས་སྤྲུག་གིས་ཉེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་བས་ཆེས་དམ་དུ་བསྐྱམས་པ།
 འབྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར་མཁན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བསྐྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འཇུག་པ།
 འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ། སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པ་ལ་ཐུག་པར་བར་མེད་
 པར་འཕྱན་པ། རང་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུར་དུ་འགྲོ་བར་འཇུག་པ། འབད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་
 བྱང་བར་བྱ་བ། མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྤྱེ་བའི་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མ་དང་སྤྱི་མ་དང་། བར་གྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་མི་བེན་པ།
 ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉིད་དག་གིས་
 བཅོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཐོ་ཆུན་གྱི་བྱད་མོ་དང་འབྲ་བའོ། །མདོར་ན་རྟག་མི་རྟག་དང་རང་
 བཞིན་ཡོད་མེད་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་འཕྱན་པའི་འགྲོ་བ་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདིའི་དམིགས་
 པའི་བྱད་པར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཁ་ཅིག་ལ། སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྱབ་པ་འདྲ་

བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་བཅོག་པའི་བྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་གནད་མ་ཟིན་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་
 འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅུ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ནང་དུ་ཆོ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་
 རྒྱང་ཏེ་ཅང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱོད་པ་ན་ཆོ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཅུ་དང་བཅས་ཏེ་སྐད་
 ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཛིག་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་མཚོར་མ་རིག་
 པའི་ཅུ་སྟོན་པོའི་ནང་དུ་ནམ་ཉིག་གི་རྒྱང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་
 སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདྲིའི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །འདྲི་ནི་
 བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་དག་གིས་ཟག་མེད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་འདོད་པས་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཅམ་ལ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་མི་འདོད་པར་ངེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་ཞེས་ཀུན་འབྱུང་
 གི་གཙུག་པོ་སྟེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱང་པོ་ཅམ་ལ་འདོད་ཀྱང་འདྲིར་ནི་རྒྱུད་
 རྒྱུད། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་བྱིར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས་མི་རྟག་པ་ཐམས་
 ཅད་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཅུ་ཤིན་ཏུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཆོས། །དེས་
 ན་དེ་དག་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་མི་རྟག་པ་
 ཅམ་ལ་བཞེད་དེ། འགྲེལ་པར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་
 པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དཔེ་སྤྲུལ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོ་བར་སྤང་ཡང་ཆོ་
 བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་

བའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདིའི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་
 འདིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོབ་པ། །སྤྱི་ཇེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་
 དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཇེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་
 ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལས་
 སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་ཇེ་ལས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱོན་ས་
 སྐྱོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། དང་པོའི་ཡུལ་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ།
 གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི་དེའི་སྤྱི་ཇེ་ཉན་རང་མི་སྐྱོབ་པ་དང་། ས་བཅུའི་ཇེས་ཐོབ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ཅིང་། གསུམ་པའི་ཡུལ་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཇེ་ས་བཅུའི་
 མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་འབྱུག་བྱ་གཞུང་གི་དོན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་བྱང་
 འབྱུག་སྐྱོན་ས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་བསྟན། པར་བྱིན་ལྷག་པའི་སྐྱོན་ས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད། རྣམ་

གངས་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟག་
 པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་དང་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་སྒོ་རང་གི་ངོ་བོར་སར་
 བཞག་ཏུ་མེད་དེ། ས་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་
 གཞན་གྱི་སྒོ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒོས་སྒྲོག་པའི་ཆར་སྤེལ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་
 མིང་འཕྲོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྩུར་སྤེལ་བའི་ཚུལ་ནི་ལྟར་
 ཞེན། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་དང་། སྤྱིབ་པ་སྒྲོང་བ་ལ་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྦྱིན་
 སོགས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་སོགས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱི་བ་གོང་
 རྣམ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྤྱི་ཟག་གིས་ས་བརྩུར་བཞག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་རྣམ་མི་
 འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་སྤེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེལ་ས་བརྩུ་བར། ཇི་ལྟར་བར་སྤྲང་བྱ་
 རྗེས་མཁའ་སྒྲིལ་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་
 སྤྲུལ་གྱི་ས་ཀྱན་ཡང་། །བརྗོད་མི་རུས་ནའང་མཉན་པར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བརྩུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་གྱི་བར་བརྩུ་ལས།
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་རབ་དགའ་བསྟན། རབ་དགའ་དེ་ཡི་ཡོན་
 ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་
 བའི་སྤྲུལ་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་
 རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟེན་པའི་མཉམ་བཞག་བསྟན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོན་ལམ་ཆེན་པོ་

བཙུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ལམ་འབྱམ་ཕྱག་གུངས་མེད་པ་བཙུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་འདེབས་པ་དང་། ས་དེ་
 རོབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་རོབ་སྟོན་ཏེ། རྗེས་རོབ་དེས་སྤར་གྱི་མཉམ་
 བཞག་དེ་ཉིད་ས་དང་པོར་མཆོན་པས་ཆར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 འཛོབ་སྟེ་ཞེས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉི་བར་མཆོན་
 པ་དེ་ལ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ས་ལ་གནས་པའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད། བར་སྤྱན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་བཞི་སྟེ། མིང་འཕོ་བའི་ཡོན་ཏན། རོན་འཛོབ་པའི་ཡོན་ཏན། དཔེས་བསྟན་པའི་ཡོན་
 ཏན། གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་སྟོན་ས་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་
 བའི་སྟོན་ས་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྦྱོད་འཇུག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་
 གྱུར་ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་
 གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིང་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་ལམ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙོམ་ལྷན་འདས་མ་
 ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་
 སེམས་དཔའི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ཏེ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་

བའོ། །རི་ལྷར་ཤེས་ཤེན། མ་བྱང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་བྱང་བ་དང་། རོག་པ་དེ་དང་
 དེ་དག་རི་ལྷར་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བཏགས་པ་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཅི་ལྷར་གྱིས་
 པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཉིད་པ་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲར་ཆོས་བཞི་ལས་བྱབ་པའི་སྤྲུལ་འབྱུངས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་ཆོས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་འབྱུངས་པར་གསུངས་པ་
 ལྷར་དེ་མཐོང་ལམ་ནས་སོ། །འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འགྲེལ་བར་སེམས་
 དེ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཀྱི་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལ་གིས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དགོངས་གྱི་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱང་
 སེམས་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་ཀྱང་
 བྱང་སེམས་ལ་དེ་ལྷ་བྱའི་ཐ་སྙད་མ་གསུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་འགྲེལ་བར་དགོན་མཆོག་
 སྤྱིན་གྱི་མདོ་བྱངས་པར། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་པ་རི་ལྷར་ཞེན་དེའི་ཆེ་དོན་དམ་པའི་སའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་གྱི། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་བྱང་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་བཞག་གིས་བསྐྱས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའི་ས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན།
 སྤངས་ཏྟོགས་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན། གོང་མ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། འོག་མ་ལས་འདས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ཡིས་ཀྱན་
 ཏུ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ས་ནས་སར་གཞོན་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་ཆེ་
 འདི་ཡི་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤེར་མདོ་
 དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། དེའི་མངོན་ཏྟོགས་
 ལ་བརྒྱད་པའི་སར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་རྒྱན་ཞུགས་ལ་བརྒྱད་པར་གསུངས་པ་ནི་དག་
 བཅོམ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ཞེས་པ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་གནས་གཉིས་ཞེས་པའི་
 བར་ཡས་རིམ་དུ་བབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པར། དད་
 པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟོད་ལ་
 བསྐྱལ་བ་གསྒྲུའི་སྤང་གི་བྱེ་མ་སྟོད་དུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ལྷའི་བས་རོ་བརྒྱ་པ་དང་ལྷའི་གོས་
 གྱིན་པ་བས་གཞན་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཅིག་ལ་ཉིན་གཅིག་བཞག་གཅིག་གྱིན་
 ན་སྤྲ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་བྲངས་མང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
 ལ་སྤྲ་མ་ལྟར་ལས་བརྒྱད་པའི་གང་བཞག་གཅིག་ལ་བཞག་གཅིག་གྱིན་ན་སྤྲ་མ་བས་ཆེས་
 བསོད་ནམས་བྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་༦
 མདོར་ན་ཅི་ལྟར་འབྲས་གནས་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིའི་དག་བཅོམ་ནས་

ཡས་བགྲངས་ནས་གྲངས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་
 པ་ལ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་པར་མདོར་ན་ཅི་
 ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་ཆོས་
 རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །བགྲང་ཚུལ་དེ་ཡང་རང་གིས་རང་དགར་བགྲངས་པ་སྟེ་རྒྱན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་ལ་བརྒྱད་པར་བགྲངས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་དང་པོར་འབྲས་གནས་བཞི། དེ་ནས་
 ཞུགས་པ་བཞི་བགྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་འདིར་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་པ། ས་གོང་མར་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲིལ་གྱིས་
 གཞོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཏེ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་
 ནམ་པར་ཐར་པ་ལས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྗེ་གི་དབང་པོ་
 ཆེན་པོའི་བྱ་བྱ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་དཔེ་གཉིས་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ནི་རིང་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་གྱི་ལྷང་བྱང་བ། དེས་གྲུབ་པའི་
 དོན། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པར། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་
 པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཆན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་

རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་སྒོན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྒོའི་
 ལྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་
 རང་གི་སྒོའི་ལྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྒོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤེན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་
 ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྒོའི་ལྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་
 ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཤེན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཀའ་སྩལ་པས་སོ། །དེའི་དོན་གཞན་རྣམས་གོ་སྤྲོ་ལ་
 རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའི་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྒྲོས་
 པ་མཐའ་དག་བཀའ་བཀའ་བའི་འགོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཚོགས་སྒྱུར་ནས་ཡོད།
 མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་བ་ནི་མཆན་འཇིག་སྤར་མི་སྦྱི་
 བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ས་བདུན་པ་ནས་ཐོབ་པས་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་དེས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གྱུབ་པ། དེ་བྱང་རིགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། དེ་ཉིད་སྒྲོབ་
 དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་པར་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤར་གྱི་བྱང་དེས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་

སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་རང་གི་སྒོས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། འཇིག་
 ཉིན་པའི་ཆགས་བྲལ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱབ་
 ལུང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་
 པས་སྒོ་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཏེ། གང་ཟག་གམ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་སྤང་དང་པོ་ནི་སྤྱ་མ་དེ་ལ་སྤྱར་གྱི་བྲལ་བ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་གིས་
 སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱུ་བ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་བར། རི་སྤྱིད་སྤང་པོར་
 འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་དེ། །དེ་ལས་
 ཡང་ནི་སྤྱི་བ་ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
 མགལ་མེ་ཡི། །དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་པན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་
 འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་མ་མཐོང་སྤྱིར། །ངར་
 འཛིན་པ་ནི་བདེན་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྤྱི་བ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོགས་

བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྤིང་དུ་གང་ཟག་ལ་བདེན་
 བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་འབྱུང་ལ།   དེ་ཡོད་ན་ལས་བསག་དེ་ལས་འཁོར་བའི་སྤྱི་བ་
 འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།   ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གསུམ་པོ་བར་མཆམས་མེད་པར་
 འཁོར་བས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཆིགས་བཅད་སྤྱི་མས་ནི་སྤང་པོ་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་དང་།   སྤུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ན་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་འཁོར་བའི་
 ཅུ་བ་འཛིན་ལྟ་ལོག་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སྤང་གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་
 ལས།   ཅི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིས།   །ཞེས་པ་ནས།   གནས་མེད་ལེན་མེད་སྤྱང་ན་
 འདས།   །ཞེས་པའི་བར་ཆིགས་བཅད་བཅུ་དགུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འབྱུང་
 བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་
 བར་བསྟན།   དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་སྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ནས་བདེ་
 བ་དང་འཕྲད་པའི་སྤིང་པ་དང་།   སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའི་སྤིང་པ་སྤོང་།   དེ་སྤངས་ན་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་གསུངས་སོ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།   ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་དེ་སྤྱད་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ།   དེའི་མཛུགས་ཐོགས་ཁོ་ནར།   བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།   དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་།   །མཐོང་ནས་
 བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད།   །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས།   །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤིང་མཆམས་

སྒྲོལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལུང་གསུམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་
 བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་
 བའི་བྱིར། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་ལང། །ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞེན། །འདུ་ཤེས་
 སྒྲིག་ཆུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞེན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟར། །ཉི་
 མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་
 བར་མཛད་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་
 བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྤྲོང་བ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པས་དེ་བྱིར་
 བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞེན་དུ། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་
 བ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་
 དགག་པ་མཛད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤྲོང་བ་ནི། །འགྲེལ་བར། གང་
 ཞེག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆེ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར་རིགས་པ་དང་། །ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲ་སྒྲུ་
 བ་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་རབ་བྱེད་
 བདུན་པའི་འགྲེལ་བར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་དོན། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། །ཤེས་རབ་

སྒོན་མར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་དགག་པ་
 མཛད་པས་སོ། །དེའི་དོན་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་མ། ཐེག་ཆེན་
 ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན།
 འགྲེལ་བར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་
 བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་། བ་རོལ་
 དུ་བྱིན་པ་དང་། སྒོན་ལམ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་
 དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་བྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོན་
 ལམ་དང་། །སྟོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་
 འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྟོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྦྱལ། །ཐེག་པ་ཆེ་
 ལས་བཀའ་སྦྱལ་བ། །དེ་བྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །འདིར་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ཞེས་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལས་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་
 བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ཏེ། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་བཙུ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱིན་པའི་འཁོར་
 གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་
 གིས་ཤེས་པར་མི་རུས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །ཆོགས་གཉིས་ཞེས་པས་ཀྱང་དེ་

ཉིད་བསྟན་ཏེ། འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲིག་ས་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོག་ས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་
 ཡིན་པར་རྒྱན་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོག་ས་
 བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསམ་གྱིས་མི་སྦྱབ་པའི་
 ཚོས་ཉིད་ཅེས་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་བསམ་མི་སྦྱབ་སོགས་སྟུང་པར་
 གྱིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྟོག་ས་པའི་སྟོན་ས་
 ཐབས་གང་ཐེག་དམན་ལས་སྟུང་པར་དུ་འཕགས་པར། གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་
 ལས། །སྟུང་དུ་འཕགས་པས་སྟུང་པར་ལམ། །ཞེས་པ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །སྟོང་པ་དང་ཡོངས་བསྟེན་སྟོན་ས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་ཡོད་པ་ནི་འདིའི་སྐབས་
 དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲེལ་པར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་
 བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
 བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
 མདོར་མཆོན་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་བད་དོ། །རི་རྒྱད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ས། མཆོན་མ་
 མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་སྤྱིར་ཁྱོད་གྱིས་ཐེག་
 ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དེ།
 འདིར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། ཆང་བའི་སྟུང་པར་གསུམ་
 གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་རྗོས་པ་འདྲ། །ཞེས་

སོགས་དཔེའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཅམ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོར་ནི། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་
 བོ་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི། དེ་ཉིད་ནང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཉི་ཤུ་སྟོང་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་དང་པོ་
 བདེན་པ་བཀག་པའི་མཆན་མེད་ཅམ་ལས་མ་བསྟན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་མཐའ་བཞི་
 ཆར་གྱི་སྒྲོས་པ་བཀག་པའི་མཆན་མེད་ཆར་བར་བསྟན་པའོ། །འདི་དག་ནི་སྒྲོས་ངན་
 ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་ཚུ་ལ་བཞིན་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དཔྱོད་དང་
 ལྟན་པ་དག་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག། བཞི་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་འཆད་ཚུ་ལ་དགག་
 པ་ནི། བོད་ཀྱི་དབུ་མའི་དགོངས་པར་འགྲེལ་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག་ཡ། སྤར་གྱི་ས་བཅུ་པའི་
 ལུང་དོན་འཆད་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཞེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་
 རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ་ཞེས་དང་། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྟོང་ནས་བྱུང་པར་བཞག་དགོས་པར་སྤྲོད་པའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་བྱིད་
 ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་བྱུང་པར་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སླིབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ལུགས་
 གྱིས། དེ་ལ་ཤེས་སླིབ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགྲུང་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་སོགས་སྟོམ་
 ལམ་དགྲུས་སྟོང་བའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲིས་
 བ་ནི་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་ལ་ཟུར་བ་བར་སྒྲུང་ཡང་བདེན་འཛིན་ལ་དགྲུང་བྱེ་ནས་སྟོམ་
 ལམ་དགྲུས་སྟོང་བ་ནི་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་མ་ལོན་ཅིང་། ཤེས་
 སླིབ་དགྲུང་བྱེ་ནས་སྟོམ་ལམ་དགྲུས་སྟོང་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་
 མི་འདོར་བར་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པས་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྤྲས་དོན་བཟོས་མོར་འབྲེལ་བའི་ལུགས་
 འདོར་བར་སྒྲུང་བས་སེམས་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་དཔྱེད་ཅིག གྱེ་མ་ལྟ་བའི་སྟོགས་མ་
 འདི་ལྟར་གྱུར་སྒྲུང་རོ། །ཡང་ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པས་འདི་ནས་རྒྱས་ལ་ས་འོག་མར་
 མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ལེགས་ཏེ། མོས་སྟོན་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དུས་ཟུང་དུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་མི་དཀའ་ཡང་སེམས་དང་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་ལས་སོང་བའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 འཇུག་ལྡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་འོ་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་གཏན་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་

བཞིན་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་ལས་སོང་བའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 འཇུག་པུང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་རང་དག་བཅོམ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན། ས་དང་པོ་ནས་ས་ཏུག་པའི་བར་དུ་བེལ་གྱིས་མི་གཞོན་
 ཡང་ས་བདུན་པ་ཐོབ་ནས་བེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་བྱད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནི་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སྒྲོ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་མ་
 བྱུགས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་བྱུགས་པར་དོན་གྱིས་ཁས་སྦངས་འདུག་
 ལོ། །བྱུང་པ་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བཤམ་ན་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས་སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་གང་
 ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཡུལ་སུན་སྤང་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱིན་
 ན་བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱང་སུན་མ་ཕྱིན་པས་གང་
 ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་
 རྟོགས་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་མ་
 རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་དེ་འཇུག་པའི་གཞི་ནི་འོག་ནས་འགོག་པར་འགྱུར་ལ། སྤང་པོ་

གདགས་གཞི་དང་། གང་ཟག་བཏགས་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་
 ལུགས་ཡིན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་སྤང་པོ་གང་ཟག་ཏུ་
 གདགས་པའི་རྒྱུ་དང་། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། སྤང་པོ་ཉི་
 བར་སྤང་བྱ་དང་། གང་ཟག་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་དང་།
 ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀྱི་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འགྲེལ་བར། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཆོགས་གནས་རྣམས། །ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་
 ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཆུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ཅི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་
 ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྗོད་
 སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་ལོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཁྱདས་སུ་མཛད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྤང་
 པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་སྤང་པོ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་མི་
 རུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་ཏེ་ཆེ་ཤས་ཅན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་
 ཤིང་རྟ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ངོ་། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཆེ་ཤས་ཅན་ཉིད་ངོ་། །འཕང་
 ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་སྤངས་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་
 ངོ་། །རང་གི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་

དེ་ཉིད་བདག་ཕུང་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་ཀྱི། བདག་ཕུང་གཉིས་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་
 ཚོས་སྦྱ་གསུངས་པ་གཏན་མི་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དེ། ཕུང་པོ་
 གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གཞུང་འདིར་ཡང་ཡང་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རོང་
 ལྷོན་སྦྱ་བའི་སེང་གོས་ལུགས་འདི་ལ་ཐོག་མར་ཕུང་པོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞི་
 མེད་ལ་ངའོ་སྦྱུང་དུ་བཟུང་བ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྦྱེས་ཡིན་པས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ང་
 ཅམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་དང་འཛིན་ལྷན་སྦྱེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་
 པར་བཞེད་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པར་སྤང་རོ། །གནད་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་སྦྱ་བའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཚོས་སོ་
 སོར་སྤེལ་བ་ནི་གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཚོས་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པའི་
 ལུགས་ཡིན་ཏེ། རུལ་རྫས་བརྒྱད་རྫས་ཡོད་ལ་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་བཏགས་པ་བཞིན་
 བོ། །རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདིའི་འགྲེས་ཤོར་བ་ཡིན་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་
 གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཚོས་གྱི་ཐ་སྦྱད་དགོས་ན་དེ་ཉིད་དེའི་གདགས་གཞིར་ཁས་
 ལེན་ཏེ། གང་ཟག་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་དང་། བྱམ་པ་བྱམ་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་དགོས་ན་མཐར་བཏགས་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་
 གདགས་གཞི་གཅིག་ཁས་སྤང་དགོས་པས་བྱུང་བའི་མཐའ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་

རོ། །ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དང་། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་རྩལ་རྩལ་དང་། གང་
 ཟག་དང་གང་ཟག་གི་ཕྱང་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐ་སྟོད་དུ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛོག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འཛོག་ཚུལ་མི་རྟོག་པའི་ལུགས་མཆོག་
 འདི་མ་བཤེགས་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྲ་བ་ལ་གནས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་དག་ལ་དོགས་པ་
 གཙོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཆད་
 མས་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་
 བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བ་དང་། མཐོང་བྱིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འོང་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྦྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་
 དེ་འདྲ་བའི་ལམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་
 བས་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་། འཛོག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་དུ་མི་འདོད་
 དོ། །དེའི་སྤྱིར་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤྱོད་མི་རུས་ཞེས་དང་།
 ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོད་མི་རུས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ནི་རེ་ཤིག་
 འགོག་རུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་
 པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤྱོད་བར་མངོན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་
 དགོས་ན་སྤར་གྱི་ལམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་སྤྱོད་རུས་པ་ལྟ་ཅི་སྤྱོས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་

གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི་ལུགས་འདིའི་བདེན་འདོན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་
 གྱི་ཉོན་མོངས་མདོན་པ་ལས་བཤད་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ནི་མདོན་གྱུར་ཡང་སྤོང་མི་རུས་
 སོ། །མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྤྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་ཞི་
 རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤོང་མི་རུས་ཀྱང་། སྒར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤོང་རུས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་སྤྲོད་འདུག་ལས། སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །ལྟ་
 ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་སྒྱུར་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྤོང་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་བྱད་
 པར་དེ་མདོན་པའི་ལུགས་ཡིན་ནམ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན་མི་འཐད་དེ། ལུགས་དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པར་སྤང་ཡང་དེ་ནི་གནད་གཏན་མ་བེན་པ་སྟེ།
 ལུགས་དེ་ལ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 ཅམ་ཡང་བཞག་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཕྱི་རོལ་

བས་བརྟགས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་པར་འཛོགས་པ་ལ་གཞུང་འདིར་དགག་པ་ཡང་ཡང་མཛད་
 འདུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལུགས་འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བར་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་
 སྟག་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པ་ཡང་མི་སྤྱིད་དེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པ་ལ་འགོག་
 བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་དགོས། དེ་མངོན་
 སུ་རྟགས་པ་ལ་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་དགོས། འགོག་བདེན་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 འབྲེལ་བར་དེ་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་
 བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་སྟག་མངོན་སུམ་
 སུ་རྟགས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་བཞི་ཆར་
 མཐུན་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་སྟག་གི་
 འཛིན་སྐྱངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དངོས་སྦྱ་བ་དང་དབུ་མ་བ་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་
 ཚུ་ལ་མ་རྟགས་པར་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་སྟག་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུ་ལ་དང་། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་ཚུ་ལ་གྱི་བྱུང་པར་མ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དངོས་སྦྱ་བས་འདོད་པའི་བདག་མེད་རྟགས་

བའི་ལྷ་བ་དེ་དབུ་མ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
 ལ་བཞག་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱང་འགོག་བདེན་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་རང་རྒྱད་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ།
 གཞན་རྒྱད་ལ་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་རྟ་མཐོང་ལམ་མ་
 ཐོབ་པར་འགལ་ཞིང་། བྱི་མ་ལྷ་རྟ་ན་སོ་སྤྱིའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་
 འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པར་ཐལ་བ་སོགས་གསུང་རབ་སྤྱིའི་ལུགས་ལས་འདས་
 སོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྤྱིར་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་
 རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་རང་དགར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དངོས་སྟོང་
 བས། ལྷ་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་ལྷ་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། དེ་
 ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་
 འདོད་པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་དེ་རང་ལུགས་
 ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་ཚུལ་དུ་བྱས་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལམ་དེས་
 མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་། ལུགས་
 འདིས་བདེན་འཇིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 བའི་ལྷ་བ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་སྤྱོད་མི་རུས་ཞེས་པ་ཡང་
 གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་དུ་སྤྱང་སྟེ། མངོན་

བ་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་པའི་
 ཉོན་མོངས་མི་འདོད། ལུགས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་མི་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་ལྷག་ཀྱན་ལ་གནས་
 འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི། །གཏི་ལྷག་བཙམ་པས་བཙམ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། འདི་ནས་
 བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཐ་དད་དུ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ངེས་ན་སྟོ་གཟུ་བོས་ཅི་
 གྲུ། འཛིག་ཚུལ་འདི་ལ་བལྟས་ན་དེང་སང་གི་དགེ་བཤེས་རྟོག་དཔྱད་ཚུགས་པ་ཤར་རེ་བ་
 གཅིག་གི་ལྷགས་རབ་ཀྱང་མེད་པ་འདྲོ། །དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་སྲིད་པས་གང་ཟག་དེ་སྟོང་
 འཇུག་གི་གཞུང་དང་སྦྱར་ཏེ་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆད་ལྡན་གྱི་ཞབས་འདེན་
 པའོ། །གཞུང་དེའི། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་
 མེད། །ཅེས་པ་དང་ཡང་འགལ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པར་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་
 མིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ན་ཡང་དེའི་བྱད་པར་བཀག་བྱིན་ཏོ། །ཡང་དེས་༡༠ན་གང་

ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བླངས་པའི་སྟེང་པ་
 མཛོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཛིན་ལྟས་བླངས་
 པའི་སྟེང་པ་ཅི་སྟེ་མེད། ཅེས་པ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་བདག་འཛིན་སྤྲུལ་གྱི་གཉིས་
 ལ་བྱད་པར་མི་སྤང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྟེང་པ་སྤྲུལ་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི་རྒྱད་སྟེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་སྤྱི་ཆ་ན་འཆི་
 སྤངས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་མཆན་མེད་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པས་མ་
 རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ལས་ལས་བྱང་བའི་སྤྱི་ཆ་ན་འཆི་མ་སྤངས་
 ཞིང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤང་འདས་ཀྱང་མ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྤྲེ་སྤྱོད་
 ཉིད་ལས། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བཀའ་མ་
 ཡིན་པར་འདོད་པ་བཀའ་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གྱི་
 སྐལ་ལྷན་དག་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་གྱི་སྤང་དོར་ཤེས་པར་གྱིས་ཞིག་ ཁོ་བོ་ལ་
 གང་ཟག་རིས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱོགས་སྤང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་སྐལ་བ་
 དམན་པ་དག་ལ་སྤྱིང་བཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅོད་པ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དེས་༡༡ན་
 ཐེག་ཆེན་པས་ནི་རྩ་ཤེར་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞི་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཡང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱབས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་

ཤིན་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་གཅིག་གིས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཆད་མས་བྱུང་ན་སྤྲ་མ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་རྒྱས་པ་མེད་པས་
 རྒྱས་བསྐྱས་དང་། བདག་མེད་བསྒོམས་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་སུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 བྲིས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལྟ་བུ་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱུང་
 མཐའ་དང་ཐུག་ནས་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་
 ཆེ་ཆུང་དབང་པོ་ནི་རྟུལ་གོ་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་རྫོགས་དགོས། ཐེག་དམན་ཀྱི་རིགས་
 པ་མདོར་བསྐྱས་པ་གཅིག་གིས་རྫོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་རྒྱས་
 མ་རྒྱས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་སྐྱས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རྫོགས་བྱའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཆང་མ་ཆང་དང་། རྒྱས་བསྐྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཁས་
 ཐུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་ཀྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ཡོད་པས་
 སྒྲིན་དེ་མེད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་ཏེ། སྐྱང་བྱ་བདེན་འཛིན་གཅིག་ཉིད་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་རྒྱས་པས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོང་མི་ཀྱས་ཅིང་།
 གཅིག་ལོས་ཀྱིས་ཆེ་གསུམ་ལ་སྒྲོང་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་གང་ཟག་
 གཅིག་གིས་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་ཞེས་པ་ཡང་རིགས་ལམ་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་དང་འགལ་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་རིགས་པ་སྤྲ་མས་རྫོགས་ཟིན་ནས་གང་ཟག་

དེའི་ངོར་རིགས་པ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོན་དབུ་ཆད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
 གསུངས་པ་ཅི་ལྟར་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཚོལ་བ་སོ་སོའི་འདོད་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཟུང་
 གནས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག འགྲེལ་ཉམས་མ་བཤད་པའི་
 ཚུད་པ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་
 དང་། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན་དེ་ལ་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པ་སྟོང་བའི་དོན་
 ནི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁྲིགས་པ་དབུ་
 མ་བ་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་བསྟོམས་ནས་བདེན་ཞེན་སྟོང་བ་དང་། ཡང་ན་སེམས་
 ཅམ་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་རིགས་པས་བཀག་པའི་དོན་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་
 རོལ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་སྟོང་བ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་བཀག་ནས་གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་དེའི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི་མདོ་རྒྱན་
 དང་། འབྱེད་རྣམ་གཉིས་ལྟར་སེམས་ཅམ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དང་། སེལ་བཟང་
 པོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སུ་སྟེན། །ཞེས་
 བྲིས་སོ། །རྣ་བ་སྐྱགས་ཏེ་ཉོན་ཅིག གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

གཞུང་གི་དོན་བྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཕྱི་གང་རུང་
 གཅིག་ལས་མི་འདའ་བ་གང་ཞིག་སྤྱི་མ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀ་
 དངོས་འགལ་འདོད་ན། དེའི་དོན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་ཡིན་པར་ཐལ། སེངྒེ་བཟང་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་སྦངས། གཞན་
 ཡང་སྐབས་དེར་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་
 ཡོད་པས་རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་སྤོང་མི་རུས་པས་མ་བྱུང་བོ། །ཉན་ཐོས་ལ་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས་ཞེས་སོགས་རང་གི་བྱུང་
 མཐའ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འགལ་བའི་ཆེ་འགལ་སྤོང་སྤྱི་བ་ལ་འོ་བརྒྱལ་བོ་རང་བྱུང་
 འདུག་གོ། །སྤྱོས་པས་ཆོག་གོ། །དེ་ནི་གཉིས་པ་པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་བསྟན། སྦྱིན་པ་གཞན་གྱི་བསྐྱུགས་པ་བཟོད།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་བསྐྱུགས། བ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། དེ་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་པར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་ལྷན་པར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་པར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་
 གཙོ་བོར་སྦྱོད་པའི་བྱེད་པར་བཅུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་
 སྦྱོད་ཅེས་པའོ། །ལྷག་པར་སྦྱོད་ཚུལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་བྱང་

སེམས་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དཔོག་པར་བྱེད་དེ།
 དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མེ་ལ་སོགས་པ་དག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཆིག་འདི་
 དག་དང་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པར། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་
 དོན་གཞུང་འདིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་དང་།
 ཤེས་ཕྱིན་གྱིས་མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་གཏན་
 ཆིགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལྷགས་ལའང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སུ་བཞེད་དེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་གྱོལ་
 གཉིས་གྱིས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷག་བསྐྱལ་ཕྱིར་བཅོས་རྒྱ་རུ་བསྟན། གཏན་དུ་བདེ་བའི་རྒྱར་ཡང་
 འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་ཞེས་སོགས་
 ཏེ། ཅི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་དང་།
 མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་
 དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྐྱག་བསྐྱལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་།
 གཏན་དུ་བདེ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲས་
 བུ་མདོན་གྱུར་དགའ་བ་ཐོབ་པར་བསྟན། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན།
 དགའ་བའི་བྱད་པར་དཔེ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན། དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་

བའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་
 རི་ལྟར་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ལུས་བཅད་སོགས་ཏེ། ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་
 སྐབས་མ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་ལ་ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་ཡང་དག་པར་བབ་
 བས། ལུས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་གདོན་མི་བ་བར་འབྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་
 བ་དག་ལ་ཆེས་སྒྲུག་པར་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་
 བ་པ་རོལ་སྤྱན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱན་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་བར། དེ་ལ་པ་
 རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་འགྲམ་དང་རོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །པ་
 རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པའོ། །ཞེས་བྱས་ཏེ། ཆོག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་
 མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་
 བས་གཟུགས་སུ་འབྱུང་བའམ། བྲེ་ཁོ་ད་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མའི་མཐའ་ཅན་
 ཉིད་དུ་བཞག་གོ། །ཤེས་རབ་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་དང་འབྲེལ་བས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་
 བའི་བྱད་པར་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ནས་ནི་སྤྱན་པས་པ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱན་པའི་མི་རྟེན་པར་འབྱུང་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འབྱུང་བ་དག་
 གྲུང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། པ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པའི་སྐྱ་བཤའ་པ། དེ་དངོས་མིང་དུ་འབྱུག་པའི་གཞི། བཏགས་མིང་དུ་འབྱུག་པའི་
 གཞི་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བ་རོལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། ཕྱིན་པ་ནི་ཕྱིན་
 ཟེན་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཆོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་གཞིའོ། །པ་རོལ་གྱི་སྐྱད་དོད་པ་ར་ལ་ནམ་དགེ་
 གཉིས་པའི་གཅིག་ཆོག་ཨ་མ་ཕྱིན་ཏེ། ཨ་ཡིག་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས་ནས་མ་
 སྟོག་མེད་ཡར་སྐྱར་ཏེ། བར་མ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཞེས་དང་། པ་རོལ་དེར་ཞེས་བྱ་བའི་ལས་
 སུ་སོང་བའོ། །སྦྱིར་ནམ་དགེ་ཕྱིན་ནས་ཆོག་ཏུ་བྱུབ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ནམ་དགེ་མི་མངོན་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས་སྦྱའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཆོག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་
 བྱའོ་ཞེས་པ་འདིས་ཕྱིན་པའི་སྐྱད་དོད། ཆོག་ཕྱི་མ་ཨི་ཏ་ཡོད་པས་མ་ཡིག་མི་མངོན་པར་
 མ་བྱས་པར་གཟུགས་སུ་གྱུར་པའམ། བྲེ་ཁོ་ད་རའི་བསྐྱུ་བ་སྟེ། གཟུགས་མཛེས་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡང་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ། །དེ་ནམས་མ་སྟོག་མེད་དང་ཨི་ཏ་མཆོམས་
 སྐྱར་བས་པ་ར་མི་ཏ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་ཟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤེས་རབ་
 བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་རབ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ་
 བར་ཕྱིན་དུག་གམ་བཅུའི་ལྷས་བྱེ་བའི་ཤེས་ཕྱིན་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བརྗོད་
 བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཕྱིན་ཏེ། འོགས་སྤང་གིས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་
 མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །གསུམ་

བ་ནི། ས་དང་པོར་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སྤྱན་པའི་པར་སྤྱན་སོགས་ནི་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པ་
 དང་འདྲ་བས་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། ཅི་ལྟར་འདྲ་ན་ཡོངས་སུ་
 བསྡེ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །མཚན་ཉིད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། འོགས་སྤང་གིས། བསྐྱབ་
 བྱ་དེ་དོན་སྦྱོར་བ་ཡིས། །གཞུང་དང་ལམ་ལ་དེ་སྤྱི་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་སེལ་
 བཟང་པོས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཤེར་སྤྱན་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་
 གོ། །ཁ་ཅིག་ཉ་དོན་འདི་མ་ཉོགས་པར་པ་རོལ་གྱི་སྐད་དོད་པ་ར་དང་། སྤྱན་པའི་སྐད་
 དོད་ཨི་ཏ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ན་སྤྱན་ཟེན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་
 ལ་འཇུག་གོ། །པ་ར་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཆིག་ཨམ་སྤྱན་ཨི་ཏི་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་
 པོའི་ཆིགས་སུ་སྤྱན་ཏེ། སྤྱིའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཆིག་སྤྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཨམ་གྱིས་མ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་པ་ར་
 མི་ཏ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འདིས་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པར་འགྱུར་
 ཞེས་བྱ་བར་སོང་བས་དེ་ལ་ཡང་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པར་བཞག་པའོ། །འོ་ན་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་
 པར་འགྱུར་པ་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པར་གཞག་གམ་སྟུམ་ན། འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་བཟུང་ནས་དེས་ཟེན་པ་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པར་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་ཟེན་པའི་སྤྱན་པ་སོགས་ནི་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པ་དང་འདྲ་བས་

བ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཡིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། བ་ར་དང་ཨི་ཏ་སོར་
 བཞག་གྲང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཆིག་མ་བྱེན་ན་པ་རོལ་དུ་སྐྱེན་ཟེན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་
 སྐྱེར་དང་། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཆིག་བྱེན་པས་པ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པར་འགྱུར་ཞེས་
 བྱ་བར་སོང་བའང་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆིག་ནོར་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེར་དང་། སྤེ་
 རོ་ད་ར་ཞེས་པའང་དོན་མ་ཉོག་པས་པར་ཡི་གེ་མ་དག་པ་བྲིས་འདུག་པའི་སྐྱེར་དང་། ཤེས་
 རབ་བཟུང་ནས་ཞེས་པ་ས་དང་པོའི་སྐྱེན་པ་ལ་འཆད་ན་དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་པ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་དང་འབྲ་བས་ཞེས་པའི་ཆིག་དང་འགལ་བའི་སྐྱེར་རོ། །དེས་ན་ས་
 དང་པོར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྐྱེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་སྐྱེན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་དང་། དེས་མ་ཟེན་པའི་སྐྱེན་པ་ལ་འཇིག་
 རྟེན་པའི་སྐྱེན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་ཞེས་འཇོག་སྟེ། འབྲེལ་བར། མི་དམིགས་པ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱེར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྐྱེར་རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་
 མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ས་གཉིས་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཀྱང་། གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྐྱེན་པ་
 འདིའང་སྐྱེན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོར་བདེན་པར་དམིགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཅེས་དང་། སྐྱེན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བདེན་ཞེན་སྐྱེས་

བར་གྱུར་པས་བཅིངས་ན་ནི་སྦྱིན་པ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་མདོ་
 ལས་བསྟན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིའི་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཀའང་ས་དང་པོའི་
 སྦྱིན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེར་བདེན་འཛིན་མི་སྤྲོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདིའང་དབྱུ་མ་པའི་
 ལྷགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཏུ་བདེན་
 འཛིན་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྦྱོན་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷགས་འབྱུང་དུ་སྦྱས་
 བར་སྤང་རོ། །གཞན་དག་འཛིག་རྟེན་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་ལ་
 འཆད་པ་ནི་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མདོན་པར་མ་ཞེན་པ་རྗེས་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའང་སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་ལ་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
 དཔེའི་སྦྱོན་ས་ཡོན་ཏན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བའི་ངེས་ཆིག་སྒྲ་བའི་དཔེས་བཤད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་བཤད་ཅིན་
 ཏོ། ། ༥ །སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བར་བྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
 བཤད། ངེས་ཆིག་སྦྱོན་ས་ཡོན་ཏན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་
 བྱིས་པར་བྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། ཚུལ་བྱིས་པ་གཞན་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་བཟོད། ཚུལ་
 བྱིས་པ་རྣམ་དག་དཔེ་ཡིས་བསྟན། པ་རོལ་བྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 བཞི་སྟེ། ཚུལ་བྱིས་པ་སྤྱན་ཆོགས་ཐོབ་པ། དགོ་བའི་ལས་བཅུ་གསེག་པ། བྱང་སེམས་
 མཛེས་པར་བྱེད་པ། འཁོར་གསུམ་གཉིས་འཛིན་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཚུལ་ཞེས་

སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན། རོ་བོ། དུན་སྐུམ་ཚོགས་པའི་ཆད་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཆལ་ཚུལ་ཀྱན་ནས་སྤྲོད་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲང་དུ་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པའི་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། སྒྲིག་པའི་
 ལས་སེམས་ལ་གཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་ལ་ཅེས་
 པའི་ལྷོ་ཏ་བསིལ་བ་དང་། ལ་ཏི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བདེ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཏེ། ཀུ་ཤ་དག་བ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་
 སྤྲོད་བ་བདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཀུན་སྤྲོད་དང་བཅས་ན་ལས་ལམ་བཅུའོ། །ཁྲིམ་
 པའི་ཉོན་ཅན་ལ་སྤྲོད་བདུན་ཅི་ལྟར་སྟུམ་ན་གྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བས་སྤྲོད་བཞི་དང་། སྤྲོད་བདུན་
 གྱི་བྱད་པར་མཐོས་པའི་ཆེ་ཅི་ཅུ་མཐོས་པའི་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་
 རོ་སོ་སོར་ཐོབ་པར་འདོད་པས། དག་སྤྲོད་ལ་སྤྲོད་བདུན་དང་། བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་
 ལ་སྤྲོད་བཞི་འཛོག་མོད་ཀྱི་འདིར་ལུས་ངག་གི་སྤྲང་བྱ་དངོས་སུ་སྤྲོད་བའི་སེམས་པ་ཉིད་
 ལ་འཛོག་པས་དག་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་སྤྲང་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་ཆང་སྟེ། མདོ་
 ལས། དག་བསྟན་སྟོན་པ་གཞན་ལ་མི་བསྟན་པ། ཆོས་དག་བ་བཅུ་སྟོད་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
 བའི་དྲི་མ་དག་གིས་མ་གོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལུས་ངག་སོགས་ཏེ། མདོ་སྒྲེ་ས་བཅུ་པ་

ལས་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མི་དག་གི་བ་བཅུ་སྟོང་ཚུ་ལ་རྒྱས་པར་གསུངས་
 མོ། །ས་དང་པོར་ཡང་དག་པའི་ལས་བཅུ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བར་ཕྱིན་ལྷག་པས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་སྐྱོད་པའི་དོན་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི་སྟོན་ཀའི་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ་ཅི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་
 པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལ་དག་སྟོང་ཁ་ཅིག་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་
 སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་ཤིང་གནས། ཆོ་ག་དང་སྐྱོད་ཡུལ་སྤུན་སུམ་ཆོགས།
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རགས་ནམས་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྟ། ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ། བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་ནམས་ལ་སྟོབ་ཅིང་། ལུས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་
 པར་གྱུར་པས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་དེ་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤང་དེ་ནི་ཚུ་ལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འོད་སྤང་
 གཞན་ཡང་འདི་ལ་དག་སྟོང་ཁ་ཅིག་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་
 སྤངས་ཀྱང་དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་
 པ་དེ་ནི་འོད་སྤང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པ་སྟེ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་
 དམིགས་བརྗོད། གཉིན་པོ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བསྟེན་པ་གདམས། ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཀྱི་རྟེན་དུ་
 བརྗོད། མདོན་མཐོངས་ལེགས་རྒྱ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པས་ཞེས་སོགས་

སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སོ་
 སོའི་སོགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་པ་ལས། མི་དགོ་བ་བརྩ་ལ་ཆེན་པོ་འབྲིང་ཆུང་དུ་
 གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེན་ས་དང་པོར་དཔྱལ་བ། གཉིས་པ་དུད་འགོ། གསུམ་པ་གཤེན་རྗེའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་རུ་གསུངས་ལ། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་གཉིས་
 གཉིས་མདོན་པར་བསྐྱབས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་གྱིས་ཆེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་གཉིས། མ་
 གྱིན་པར་ལེན་པས་ལོངས་སྟོང་ཆུང་བ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ལོངས་སྟོང་དུ་འགྱུར་བ་
 གཉིས། ལོག་གཡེམ་གྱིས་འཁོར་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དག་ཆེ་དང་བཅས་
 པའི་ཆུང་མར་འགྱུར་བ་གཉིས། བརྟན་དུ་སྤྲོ་བས་སྤྱར་བ་མང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་
 བསྐྱས་པར་འགྱུར་བ་གཉིས། ཐ་མས་འཁོར་མི་འདུམས་པ་དང་། གཡོག་འཁོར་ངན་པར་
 འགྱུར་བ་གཉིས། ཆོག་རྩ་བ་པོས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོས་པ་དང་། འཐབ་མོའི་ཆོག་དུ་
 འགྱུར་བ་གཉིས། ཆོག་ཀྱལ་བས་བཟུང་བར་འོས་པའི་ཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ངེས་
 པའི་སྟོབས་པར་འགྱུར་བ་གཉིས། བརྟན་སེམས་གྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་
 བར་འགྱུར་བ་གཉིས། གཞོད་སེམས་གྱིས་པན་པ་མི་ཆོལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་
 པ་བྱ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས། ལོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་བ་ངན་པར་ལྟང་བ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་ཅན་
 དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ་འདི་དག་ནི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་
 སྦྱོན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའམ་ཡང་ན་མདོན་པ་ལས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་

རྣམ་སྒྲིན་དུ་བཤད་ཀྱང་དབུ་མའི་སྐབས་འདིར་འདི་དག་རྣམ་སྒྲིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་
 བ་མེད་པ་འདྲ་སྟེ།   ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་སྦྱོར་བཞི་བསྒོམས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་དུ་འཛོགས་པ་བཞིན་ནོ།   །དགོ་བ་
 བཅུ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་རྒྱས་མི་ནས་སྟོན་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ལ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་བྱེད་དང་།   སྒྲིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲུངས་ན་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འགྲུབ།   རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་བྱེད་དང་།   རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཟབ་
 མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འགྲུབ།   ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལྟ་སྦྱོང་རྒྱ་ཆེ་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་།   བར་བྱིན་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱོང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ།   །གསུམ་པ་ནི་རི་ལྟར་
 སོགས་ཏེ།   ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ཚུལ་འཆལ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་
 གནས་པའི་དཔེའོ།   །ཁ་ཅིག་༡༥   བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས།   བཟ་ཤེས་མ་གང་དུ་
 ལྷགས་པའི་བྲིམ་དུ་རྣ་ནག་མ་ཡང་གདོན་མི་བ་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 འདིར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ།   དེར་ནི་མིང་དེ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་
 དགོངས་ལ་འདིར་ནི་རྣ་ནག་མ་ཞེས་པ་བཟ་མི་ཤེས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ།   བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན།   ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསྐྱལ་ཞེས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་སྦྱག་བསྐྱལ་ཡོད་ཞེས་

བའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་བཟའ་ཤེས་པ་དང་། བཟའ་མི་ཤེས་པ་
 གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱ་ནག་མ་བཟའ་མི་ཤེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་དུ་གང་ཟག་གཉིས་ལ་
 འཆད་ན་གཅིག་གང་དུ་ཡོད་པར་གཅིག་ཤོས་ངེས་པར་ཡོད་པར་མི་རུང་དོ། །བཞི་པ་ནི་
 གང་གི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱུ་སོགས་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ལྷ་བའི་འོད་གྱི་
 དཔེས་བསྟན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །སེམས་བསྐྱེད་
 གསུམ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ངེས་ཆོག་སྒྲོ་ནས་ས་ཡི་ངོ་བོ་བསྟན། བར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་
 རྒྱས་པར་བཤད། ས་དེར་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཚུལ། སྤྱིན་སོགས་གསུམ་གྱི་
 ཐུན་མོང་ཆོས་གསུམ་བཤད། ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཟོད་དེ་མཇུག་སྟུང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ནི་ཤེས་བྱའི་སོགས་ཏེ། ཟངས་འབྲེལ་སྤང་བ་ནི་ཉི་མ་ཤར་ཁའི་དམར་སེར་ལྷ་བྱ་སྟེ་
 ཉམས་གྱི་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། མི་བཟོད་
 པ་ཡི་ཉིས་དམིགས་བཟོད། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་བསྟན། ངེས་ན་བཟོད་པ་བསྟེན་
 བར་གདམས། བ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིང་རྗེའི་
 སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་ལྷག་ ལྷ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་ལྷག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ།
 མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བཙུར་ལྷན་གང་ཆེ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་ལ་པན་པའི་སྟུག་
 བསྐྱལ་ལ་རྟག་ཏུ། །པན་པའི་འདུ་ཤེས་དཀའ་བ་རྟོད་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་གང་ལ་ཅི་ཞིག་

བཅོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་སོགས་ཏེ།
 བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་ལས། ས་འམ་ཡང་ན་ཚུ་འམ་མེ། །རྒྱུ་གི་ཁམས་ལྟར་མི་གནས་
 ཞིང་། །བཅོད་པའམ་ཁོ་བ་མ་མཆིས་པ། །བཅོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་རྫོགས་ཤོག། །ཅེས་
 གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བས། །བཅོད་བྱ་བཅོད་
 བྱེད་མ་མཐོང་ལ། །དེས་ན་བཅོད་པ་མ་བསྐྱེམས་ཀྱང་བཅོད་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྟོན་ཡིད་མི་འོང་བ་འཕེན། སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་འཇོག་པར་
 བྱེད། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་བྱིར་སོགས་ཏེ། འདིར་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགོ་བ་
 འཇོམས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་
 བ་འཇོམས་པར་གསུངས་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་
 ཁོང་ཁོ་བ་ཁོང་ཁོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཉི་བར་འཇོམས་
 པར་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར་ཁོང་ཁོ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དང་། དཀོན་བཅེགས་ལས། ཁོང་ཁོ་བ་
 གང་ཞེ་ན། བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲེགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །དེའི་དགོངས་པ་ཡང་འདིར་ཉེན་
 དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་པས་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱུང་བ་ལ་
 ཁོང་ཁོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ཏེ། ཉེན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཞེས་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 རྣམས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་འབྲུག་གི་དགོངས་པ་
 བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། བྱང་
 སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་ན་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཆད་བཟུང་དུ་མེད་
 པར་ཡང་གྱུ་བ་སྟེ། འབྲེལ་བར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུའི་ཆད་སྤང་
 བྱངས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་རྒྱས་པ་ལྟར། རྣམ་པར་སྟོན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་རྒྱས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་སྤྱུག་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བཟོད་པ་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སོ་སོའི་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་རྫོགས་སངས་སོགས་སོ། །གསུམ་
 པ་ས་དེར་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ས་དེར་སོགས་ཏེ། འདིར་མདོ་ལས།
 འདོད་པའི་འཆིང་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་། སྲིད་པའི་འཆིང་བ་དང་། མ་རིག་
 པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་
 སྤང་དང་གཉི་ལྷག་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། དབྱ་
 མའི་གཞུང་ལུགས་འདིར། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཐམས་ཅད་དང་ཉན་རང་གི་སྟོམ་སྤང་དུ་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་
 སྦྱེ་བའི་རྒྱའི་ཆ་རྣམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་། དེའི་གནས་

ངན་ལེན་གྱི་ཆ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ལས་ས་
 གསུམ་པའི་གནས་ངན་ལེན་སྒྲོང་བའི་ཚད་བསྟན་པའོ། །ཁ་ཅིག་༡༥ཟད་པའི་དོན་ནི་
 གཏན་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བསྐབས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་
 བྱང་སའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་
 དེ་འཇིན་གྱི་མཐུས་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྒར་བཤད་པའི་མདོན་གྱུར་སྤངས་པའོ། །དེས་ན་བསྐབས་པ་ཞེས་གསུངས་
 པར་མདོན་ནོ། །འཆིང་བ་ཡང་མདོན་པ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པར་མདོན་ནོ། །ཞེས་འཆད་
 པ་ནི་ནོར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱིས་འདོད་པ་སོགས་
 ལ་ཆགས་བྲལ་ས་གསུམ་པར་བྱེད་དགོས་ན་ས་དང་པོར་སྒྲོམས་འཇུག་དགྲུ་ཆར་མ་
 ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་
 གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཀྱང་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། འཆིང་བ་
 ཡང་མདོན་པ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་དབྱུ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
 དང་། མདོན་པ་ལས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་བྱེད་པར་གོང་དུ་
 བཤད་ཅིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྦྱིན་སོགས་གསུམ་གྱི་སྤྱན་མོང་ཆོས་གསུམ་བཤད་
 པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་སོགས་ཏེ། བྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་

བྱས་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་ངོ་། །ལྷ་པ་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་
 མཐུག་སྐྱད་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སོགས་ཏེ། ས་གསུམ་པ་ནི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་དཔེས་
 བསྟན་པ་ལོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད། བཙུན་འགྲུས་ལྷག་པས་ས་ཡི་ངོ་
 བོ་བསྟན། བསྐྱོམས་པའི་ཉམས་ཀྱི་ས་ཡི་ངེས་ཆིག་བསྟན། ས་དེའི་སྤངས་པའི་བྱད་པར་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེར་ནི་སོགས་ཏེ། སྤང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་བས་ལྷག་པ་ནི་ཉམས་
 ཀྱི་སྤང་བ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། རང་དུ་སོགས་ཏེ། འདིར་མདོ་ལས་འཇིག་ལྟ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཟད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ངོ་
 བོ་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས་ཟིན་གྱང་། འདིར་གནས་ངན་ལེན་ཟད་པ་སྟེ་སྤང་བཤད་པ་དང་
 འདྲའོ། །ཁ་ཅིག་༡༦ ཟད་པའི་དོན་ཡང་ས་དེའི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་འཇིན་གཉིས་ཀྱི་
 ས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་གྱང་འཇིག་ལྟ་སྟོན་
 སྟེས་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ་ཞེས་སྟེ་བཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་གནས་
 ལུགས་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་གྱང་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་མདོན་
 གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་འདིས་
 གོང་འོག་གྱུར་དུ་བྱུང་འདུག་གོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །སེམས་

བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སའི་ངེས་ཆིག་པར་སྤྱོད་ལྷག་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་ཅེས་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒོ་བཟང་སོགས་ཏེ། འདིར་འགྲེལ་པར་སྒོ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་སྒོ་བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཤེས་པ་ཞིབ་
 མོས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་
 ཞིབ་མོ་ནི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཀྱང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་
 བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། འདིར་ཡང་དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་
 པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་
 པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པར་སྒྲིབ་པ་ནི་མཐའ་མ་ཆོད་པའོ་ཞེས་གཞན་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་ནི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 གྱུར། བྱེད་རང་ལ་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་
 བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཤེར་
 སྤྱོད་ལྷག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བསྟན། ཞར་ལ་ཤེར་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད། ཤེར་

ཕྱིན་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ།   ཚུལ་དེས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་མངོན་གྱུར་སོགས་ཏེ། ས་ལྗེ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་ཐོབ་པས་ས་རྒྱག་པར་ཞི་གནས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གནས་ཤིང་ལྷག་མཐོང་རྟེན་
 འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་
 ཐོབ་པས་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞེ་ན། གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་ལྗེ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།   རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་སོགས་ཏེ། མདོ་སྟུང་པ་ལས། དཔྱུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་
 པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་སྲིང་འཇུག་པར་ག་ལ་རུས། །ཤེས་
 རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྗེ་འདིས། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་
 རུས་མ་ཡིན། །གང་ཆེ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཐེན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མིག་རྟོད་གྱུར་ཅིང་
 འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་
 ཚུལ། གང་ལ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། བཤད་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རི་ལྟར་སོགས་ཏེ། འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། །ཤེས་རབ་གནས་

བས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུས་ན། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ནི་གང་། ས་དྲུག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུས་ན། དེའི་རང་
 གི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་ཡིང་ཐོག་མ་ཐུག་པོས་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མ་ལུས་པར་གཡོགས་པ་
 བདག་ཅག་གི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ས་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་
 བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་སློ་མངའ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 དང་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་དྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་རང་ཉིད་ས་མ་ཐོབ་པར་ལུང་རིགས་དང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་
 བརྟན་བཙུན་ཚུལ་པ་ཡིན་ན་འདི་དག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་སྟེ། ལུང་རིགས་དང་། སྒྲ་མའི་མན་
 ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་སློབས་ཀྱིས་སྟོན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་
 ཐོབ་ནས་ཚུལ་པ་ཡང་དགག་པར་མི་རུས་པས་དེ་ལྟར་ན་མ་འོངས་པའི་འཆད་པ་པོ་དང་།
 ཚུལ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཅག་པའི་ཆེད་དུ་ཁེངས་བསྐྱུང་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་
 ལྟས། སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདྲིར་བརྗོད་མེད། །སྟེ་སྟོར་མཁས་པའང་བདག་ལ་
 ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་།
 འཕགས་པ་ས་བཙུ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྟེ་གང་དག་འདོན་པ་དེ་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་

འབྲུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་རྗེས་
 སྐྱེ་འབྲང་ནས་བཤད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དགོངས་
 བ་ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་
 མི་བྱས་སོ། །རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་
 གྱུར་བའི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་ཞིང་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་མཐོང་བ་ལས་ལུང་གི་
 དགོངས་པ་ངེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྐྱ་
 སྐྱབ་ཀྱིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་
 དང་ལུང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་
 རས་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། བདག་
 གིས་དེས་ཉི་བར་བསྟན་པའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་
 དེ་ཞིག་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དེ་ཉིད་ལ་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅི་ན།
 ལུང་ལས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཟླ་དའི་ཡུལ་
 དུ་ནི། །དག་སྦྲོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་སྐྱ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་
 པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིན་ཏེན་ན། །སྤྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་

ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ཡང་འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་པོ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གྲང་། གུན་དགའ་བོ་ལི་
 ཅ་བྱི་གཞོན་རུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ང་ལྟ་
 ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སྟོང་དུ་གྱུར་ནས་ངའི་
 བསྟན་པ་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། མཐར་གྱི་རབ་ཏུ་དྲང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་
 ཉིན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འདིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་འདིས་
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ལུང་རིགས་དང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་མ་བཟེན་པར་བཀའི་དགོངས་པ་རང་
 དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་མི་རྣམས་ཤིང་བཀའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་
 འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་ས་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སེངྒེ་
 བཟང་པོས། །ཤེས་རབ་མི་གསལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱན། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་དག་ག་ན་
 ཞིག །འཕགས་སྟོའི་སྟོང་ཡུལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །བསྟན་བཅོས་དོན་ནི་གང་ན་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ། དེ་ལ་བསྟན་པའི་
 བན་ཡོན། དེས་ན་མཉན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སོགས་ཏེ། སྤྱིར་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོར་སྤྱི་བའི་གྲུབ་མཐའ་

ཁས་ལེན་པ་ལ། ཐལ་འབྱུར་གྱི་རིགས་པས་ལོག་ཏོག་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་
 བ་དང་། ལས་དང་པོ་བ་སྒོ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་སད་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནམས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་
 འདིས་གྲངས་ཅན་པས་སྦྱ་གུ་ཡོད་པ་བདག་ལས་སྦྱེ་བར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་སྦྱེ་བ་དོན་
 མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་བཟོད་པས་བདག་ལས་སྦྱེ་བའི་ལོག་ཏོག་བསྒྲོག་
 སྦྱ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱང་བདག་སྦྱེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བས་རང་
 བཞིན་སྦྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ཏོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་དངོས་སྦྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སྒོ་སྦྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པ་དང་། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རྩ་ལྱུང་དུ་གསུངས་པས། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དལ་འབྱོར་
 ཉིད་དཀའ་སོགས་ཀྱིས་སྒོ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་བྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་དགོས་པར་གྲུབ་
 བོ། །གསུམ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྦྱར་ལས་
 ནི་ཆུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཆོན་མ་དག་ལས་
 ཤེས། །ཞེས་པའི་དོན་རིན་ཆེན་སྤང་བར། ཟབ་མོ་འཁུ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །བྱང་
 ཆུབ་སྦྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་དང་། འཁུ་འཕྲིག་གི་དོན། གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་
 ལུས་ངག་གི་མཆོན་མ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པ་ནམས་སོ། །འདི་ནི་རྒྱད་སྟངས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ།

བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་སོགས་བཞི་གསུངས་པའི་
 ཆོས་མོས་དང་། མོས་པའི་ལེ་འུ་ནས་གསུངས་པའི་མོས་པ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་
 གོ། །བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡང་གཞུང་ནས་བཤའ་དཔེ་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་དགོས་ཏེ།
 རིགས་པས་མ་བསྟན་པར་དམ་བཅའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་བསྟན་ན་དོན་མི་ངེས་པས་དབང་
 རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་མི་སྟོང་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའམ་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བབྱུང་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་
 རྟོགས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དབྱུ་མ་ཙ་བར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་
 རབ་ཚུང་རྣམས་ཕྱང་བར་འགྱུར། །རི་ལྷར་སྒྱུལ་ལ་བབྱུང་ཉེས་དང་། །རིག་སྒྲགས་ལོག་
 པར་བསྒྱབས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བར། ཆོས་འདི་ལོག་པར་ཤེས་གྱུར་
 བ། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་ཚུད་ཀྱང་འཇུག། །འདི་ལྷར་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་
 བྱི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་ནས་བཤའ་དཔེ་རིགས་པ་
 རྣམས་དངོས་སྒྱུ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་ཡིན་མོད། དུལ་དང་པོ་ལ་
 བྱི་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ལོག་རྟོག་བསྒྲོག་པའི་སྟོན་སྟེན་ལ། བྱི་མ་
 གཉིས་ལ་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་འདི་དག་ལས་མ་འདས་སོ་
 ཞེས་པའི་མཐའ་གཙུག་པའི་སྟོན་སྟེན་སྟོན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གཞུང་འདིར་ཡུལ་བྱི་མ་ཁོ་
 བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྟན་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་

བ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དེ་རི་ལྟར་འཆད།   གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་གོང་འོག་
 བསྐྱེགས་ནས་སྐབས་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་
 བར་བྱ་ཡི་གཅིག་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་རྣམས་དོར་བར་མི་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་ཡུལ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངེས་
 པའི་རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་འབྱུང་བར་འབྲས་ཤྱོ།   ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་
 དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟབ་ཅིང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བཤད་བྱའི་སྟོང་
 ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།   ཟུན་མོང་ཐེག་པ་ས་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་བཤད།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོས་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོ་ནས་བཤད།   རྟོན་འབྲེལ་གང་ཟག་བདག་མེད་སྒོ་ནས་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལུང་ལས་ངེས་པའི་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་སུ་
 གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་གཞུང་འདིར་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྟ་
 བ་ལ་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བྱག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ།
 དེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ། །བཅུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་
 ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་

བས་ནམ་པར་དག་པ་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲུང་པ་མེད་པ་དང་། རོར་པ་མེད་པར་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་
 དང་། རྩ་ཆེ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྐྱུ་ལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན། རྣམ་ཐོབ་རྒྱུ་ལྟར་སྐྱུ་མ་ཐུན་པའི་བཟོད་
 པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱུ་ལྟར་སྐྱུ་མ་ཐུན་པའི་བཟོད་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་བརྒྱད་དོན་དམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དགུ་པ་སྐྱུ་མ་སོགས་དཔེ་
 བདུན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐ་མ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་ཐོབ་པ་ཉིད་བཅུ་པོ་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རྒྱུ་
 སྐྱུ་མ་ཐུན་པའི་བཟོད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་མི་སྐྱབས་པ་སྟེ། དེའི་སྒྲོ་ནས་ས་དྲུག་པ་འཕྲོལ་ཅེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་སྤྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་
 བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པར་སྦྱ་བར་དགོངས་ཏེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་
 གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་
 ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འོག་གི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བདག་ལས་
 ཞེས་སོགས་བཞི་དང་འབྲེལ་བས་དམ་བཅའ་སྟོན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་ཡུལ་

དུས་གྲུབ་མཐའ་གང་ནའང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོགས་
 བཞི་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །གྲུབ་མཐའ་གང་ནའང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དབང་གིས་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་ལུགས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལོ། །དམ་བཅའ་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་སྒྱུབ་པའི་
 རིགས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་
 བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློལ་ཆེན་པོ་གཉིས་སྤང་སྟེ། འདི་ལ་ཐལ་རང་གི་བྱེད་
 བར་ངོས་བཟུང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་དགག་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་༡༤ གྲུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་མི་
 ལེན་དང་། རང་རིག་དང་བྱེ་དོན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་
 བར་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་གྱི་དགག་བྱའི་བྱེད་པར་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་སློལ་སྤང་
 བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྲོད་ལུགས་གཅིག་ཡོད་པར་
 འཛིན་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལོ། །རང་རྒྱུད་
 བས་འདིར་བཞག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱེ་འཛིན་པའི་སློལ་སྤྲོས་ན་ཤིན་ཏུ་
 རགས་པས་སྤྲ་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ནམ་ཞིག་བདེན་འཛིན་དེས་
 གཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ན་སྐྱེ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་
 ནམས་ལ་ནང་གི་སློའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར་
 སློའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རང་རྒྱུད་

བས་དེ་རིགས་པས་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་
 གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོགས་གྱི་ཆ་མེད་དང་།
 ཤེས་པ་ལ་དུས་སྡེ་ཕྱི་འཛིན་ཆ་མེད་དགག་པ་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དངོས་པོ་ལ་
 ཆ་བཅས་གྱིས་བྱུང་བར་བསྐྱབ། དེ་ནས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་
 མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡིད་ཅི་ལྟར་གཏད་པ་
 ན་ཡིན་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་སྟོན་དུ་མེད་པས་
 སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུབ་བ་དང་། དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཆོགས་པར་གཏན་ལ་དབབ། དེ་
 ནས་དེ་འདྲ་དེ་སྟོ་ལ་སྒྲུབ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བརྟུན་པའི་སྟོད་ལྷགས་ལ་འགལ་བ་
 མེད་ཀྱང་གཞི་དེ་སྟོ་ལ་སྒྲུབ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྟོད་ལྷགས་ཡིན་ན་
 གཏན་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་ལ་སྒྲུབ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་
 སྟོད་ལྷགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྟོད་ལྷགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
 མིན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལྷགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས་དབུ་མ་པ་གཉིས་གྱི་དགག་བྱ་ལ་
 སྟོའི་ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་
 པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཉོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་བྱས་པའི་མདོ་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བའི་ལུང་རྣམས་དངས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་གྱི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མིང་དུ་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་སོ། །དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་
 རྣམ་གཞག་དགོས་པ་དང་། བརྟེན་རྣམ་བཏགས་པ་དང་། བརྟེན་རྣམ་སྦྱེས་པ་ཉིད་གྱིས་
 རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་
 དབང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་ཡོད་པར་འཛིན་ནའང་བཏགས་དོན་མ་བཙལ་
 བར་འཛིན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒར་བཤའ་པའི་
 མིང་གི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་པར་
 དང་དོན་དམ་པར་དང་། ཡང་དག་ཏུ་བྱུང་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་དང་། རང་གི་མཆན་
 ཉིད་གྱིས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟན་སྦྱེས་ཡིན་ལ། དེས་གཟུང་བའི་
 ཞེན་ཡུལ་ནི་བཏགས་པ་མཐའ་གཟུང་གི་བདེན་ཆད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་བདེན་པ་
 སོགས་གསུམ་དུ་བྱུང་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་པ་
 སོགས་གསུམ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ་ཞེས་དང་། ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་
 བདེན་པར་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་
 གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པས་བདེན་མེད་དུ་
 མ་བཟུང་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་
 བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་ཏེ། སྒོ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་མཐའ་ཡས་

བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་འདྲིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན་བདག་འདྲིན་
 གཉིས་མིན་པའི་རྟོག་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་གང་ག་བྱུང་གི་
 དུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པས་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ལུགས་ཡོད་པ་རིགས་པའི་
 དགག་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་ཆད་དུ་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་སྟོད་ལ་འགལ་ཏེ། ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་ན་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱབ་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཁས་ལེན་ན། སྤྱོད་སྒོ་ལ་
 སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་རིགས་པས་དགག་པའི་སྐྱབས་སུ་དོན་ཤེས་ཆ་མེད་བཀག་ནས་ཆ་
 བཅས་སུ་བསྐྱབ། ཆ་བཅས་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཀག་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་
 བསྐྱབ་ཅེས་པ་ཡང་མ་བཟགས་བཞིན་དུ་རང་དགར་སྐྱབ་པའོ། །ཡང་ན་རང་རྒྱུད་པའི་
 སྤྱིས་ཆེན་རྣམས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་གཅིག་དུ་
 བལ་གྱི་སྟོགས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་གཅིག་
 དུ་བདེན་པ་བཀག། འབྱེད་གཅིག་ཁེགས་པས་འབྱེད་བྱ་དུ་མ་ཁེགས་པ་ཙམ་ཞིག་
 གསུངས་ཀྱི། བདེན་མེད་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པས་མཐར་ཐུག་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་
 དུ་བསྐྱབ་པ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གང་དུ་འང་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེའི་

ལུགས་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 བའི་སྒོ་ད་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག
 སྒོ་ལ་ནི་ཡིད་ངེ་ལྟར་གཏད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་ལན་
 འདེབས། གཞན་ཡང་སྒོ་ལ་ཡིད་ཅི་ལྟར་གཏད་ཀྱང་བདག་དང་སྤང་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་
 སྒྲུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཆ་ཤས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཕྱི་རོལ་བས་བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ལྟ་པོ་སྤང་པོ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་བདག་ཡོད་
 བར་ལྟ་བ་ཡིན་པས་འཇིག་ལྟའི་གངས་སུ་མི་བགང་བར་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བར་
 གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཁས་སྦངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་སོམས་ཤིག ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་དགག་བྱ་ནི་བདེན་པ་
 དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་བྱུག་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པར་ཁས་སྦངས་ལ།
 ལྟ་མ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། ལྟ་སྒྲིར་ཞབས་ཞུམ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་
 མིང་བཏགས་པ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་མིང་
 བཏགས་པ་གཉིས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་མཚུངས་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་འདོད་རྒྱལ་བའི་མིང་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་

མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་རྣམས་ལ་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱད་
 བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅལ་བའི་ཆེ་རྒྱུད་པ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ལ། དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅལ་བའི་ཆེ་མི་རྒྱུད་པ་ནི་གཉིས་ཀར་འདོད་པས་འདི་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་
 བཅའ་ཅམ་དུ་བྱད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན། བདག་འཛིན་
 གཉིས་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྟོགས་པས་གང་
 བཟུང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་
 ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ལོག་རྟོག་རྒྱ་ཆེས་ཏེ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་
 མདོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོང་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོང་དོ། །མི་སྟོང་ཞེས་བྱ་
 བར་སྟོང་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོང་དོ། །ཞེས་སོགས་མཐའ་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའང་ལོག་རྟོགས་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོར། འོད་སྤང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་
 ཅམ་ནི་སྤེལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 འདིའང་ལོག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །མགོན་པོ་བྱམས་པས། གཟུགས་སོགས་སྤང་སོ་སྟོང་
 ཉིད་ལ། །སྟོང་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་སྟོགས། །ཞེས་པ་འདིའང་ལོག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་གྱིས། སྟོང་ངོ་ཞེས་གྲང་མི་བཟོད་ལ། །མི་སྟོང་ཞེས་གྲང་མི་

བཟླ་དོ། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བཟླ་བར་བྱ། །ཞེས་
 དང་། །ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་
 ལའང་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲད། །ཅེས་པ་འདིའང་ལོག་ཉོག་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ལྷས། དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མི་བྱ་ཞིང་། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡིད་
 གྱུར་སྤང་། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་བཞིན་བར་དུ་འང་གནས་མི་
 བྱ། །ཞེས་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་གྱུར་མིན་
 བས། །མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབྱ་མ་པ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན། །ཞེས་པ་འདིའང་
 ལོག་ཉོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། །ཁྱེད་བདེན་པ་ཁོ་ན་དགག་བྱར་བྱས་ནས། །བདེན་པར་མེད་པ་
 དང་། །སྟོ་ཕྱང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་འདི་
 ནི་འཕགས་པ་ལྷས། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཉི་ཆེ་ལ། །མྱོངས་པ་རྣམས་ནི་ཉི་བར་
 གནས། །ཁོད་ཐུགས་དམན་པའི་གནས་ལ་ནི། །སྤྱོད་པོ་དེ་དག་འདི་ན་གནས། །ཞེས་
 པའི་ལྷ་བར་སོང་ཉིན་ཡོད་པས་བག་ཡོད་མཛད་འཆལ་ལོ། །དེས་ན་སྟོ་སྐྱར་དང་བྲལ་
 བའི་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ནི་དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་གྱི་ལྷ་བའི་སྟོ་ནས་མི་སྤྱེ་སྟེ་ཐོག་མར་
 སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་པའི་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
 མཐའ་ཕྱི་མ་གསུམ་བཀག་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་པ་ཅི་ལྷ་བ་
 བཞིན་ལུགས་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་རབས་པ་དག་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་

བ་དང་མི་ལེན་པ་ལ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ།   བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
 མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་
 ཉོན་པར་སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་
 བཅའ་འདོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཡོངས་གཙོ་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་
 འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་
 སོགས་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་དོན་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཀོད་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོགས་ཤིང་། ལྷ་སྒྲུབ་
 ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་
 ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབ། །ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པས་
 བསྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན་དོན་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པའི་བྱད་པར་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱན་རྩོལ་འཛོགས་ཚུལ་ཀྱི་བྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་དང་། དམ་བཅའ་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་དང་། སྦྱོར་
 ངག་གི་བྱད་པར་དང་དུག་ལས། དང་བོ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་ནང་གི་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་
 ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་བཀག་ནས་གང་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དགག་
 དགོས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ཏེ། ལུས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་

དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་ནས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 སོགས་བཞི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་བཀག་ནས་མཐའ་བཞིའི་
 སྐྱེ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་མི་ཡིན་པས་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་མི་དགོས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་
 ཅམ་བཀག་ན་ཡང་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིག་ཏོ་ཡིན་པས་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་
 མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན་ཆད་
 མས་བྱུང་པའི་སྟེང་དུ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་དམ་འཆའ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅར་འདོད་
 ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་དཔྱེད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས།
 བྱང་གཞི་ཆད་མས་བྱུང་པའི་སྟེང་དུ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་དམ་འཆའ་བ་མ་ཡིན་གྱིས།
 གཞན་གྱི་ལོག་ཏོག་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅར་
 བཞེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གློ་
 བྱེད་གློ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་པའི་གཏན་ཆིགས་བཞེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སུ་
 བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་རིགས་པ་དུ་མས་བཀག་ནས། བྱེད་གློ་ཉིད་ལ་བྱགས་
 པའི་གཏན་ཆིགས་བཞེད་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་
 ཆིགས་སུ་བཞེད་དོ། །ལྔ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པས་མཐུན་དཔེ་ཆད་མས་བྱུང་པའི་སྟེང་དུ་བྱབ་
 པ་གློ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་དགོས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེར་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་
 བྱེད་གློ་ཉིད་ལ་བྱགས་པའི་དཔེ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་དཔེ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱབ་པ་བྱུང་

བར་མི་བཞེད་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མ་ཐུན་དཔེར་བཞེད་དོ། །དུག་པ་ནི་གཞན་དོན་རྗེས་
 དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོར་ངག་ཏུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་
 བས་ཆོས་ཅན་དང་། དཔེ་དང་གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་གྲོལ་ཉིད་ལ་གྲགས་པ་
 བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་ལོག་ཉོག་བསྒྲོག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་གྲགས་གྱི་
 རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་ཆིག་གསལ་ལས། རང་ལ་གྲགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་ཕྱིར་གྲོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་
 གཅིག་གོ། །མཁས་ཀྱི་རྣམས་དག་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་
 བསྐྱབ་དགོས་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་ལེན་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་བསྐྱབ་མི་
 དགོས་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཕྱོགས་གར་
 ཡོད་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་མཐའ་བཞིའི་སྒྱེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་
 བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཐ་སྙད་ཏུ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆིགས་དང་། རང་རྒྱུད་གྱི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་མི་
 ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་
 མེ་ཡོད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་སད་པའི་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་པ་རོལ་པོ་རིགས་
 སད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་པ་རོལ་པོ་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པར་བསྐྱབ་པ་སོགས་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་

གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་མ་ཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པ་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཙམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སུ་མི་འགྱུར་ན་སྤར་གྱི་
 རང་རྒྱུད་པས་བཀོད་པ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ལེགས་པར་
 སོམས་ཤིག། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་དབང་ཡིན་ལ་རང་དབང་གི་དོན་ནི་བདེན་
 གྲུབ་ཡིན་ཅེས་སོགས་གཞི་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་བསྐྱུ་བར་མ་བྱེད་ཅིག། འདི་
 དག་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་
 དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཆིག་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་དང་།
 ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱུང་བར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་མི་
 ལེན་པ་དང་། ཁས་ལེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་མི་བསྐྱུ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་ཁས་མི་ལེན་
 པ་དང་། ཁས་ལེན་པ་དང་། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པར་མི་འདོད་པ་དང་།
 འདོད་པ་དང་ཆད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་དཔེ་ཉིར་འཇལ་དང་། ལུང་
 ཆད་མ་སྟེ་བཞིར་གངས་ངེས་པ་དང་། མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་
 བྱུང་བར་དང་། ཡང་ལོག་གི་བྱུང་བར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་པ་དང་། ཡུལ་
 ཅན་ལ་མི་འབྱེད་པའི་བྱུང་བར་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཉན་རང་གིས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། མ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་བྱུང་བར་དང་།
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་དང་། སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པའི་བྱུང་བར་གཉིས་

སྟོ། །གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོད་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ཏེ་བྱང་དུ་སྐྱར་བ་དེ་དག་གི་དང་པོ་རྣམས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་དང་།
 བྱི་མ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱད་པའི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི་དེ་
 ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྲོལ་བྱིར་གྲོལ་གཉིས་
 ཀ་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱད་པའི་སློང་རྩེ་
 ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་གྲུབ་ན་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 རིགས་པའི་གཙོ་བོར་སྤང་ཞིང་། གཞན་ཡང་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་གཞན་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱད་ཀྱི་
 གཏན་ཆེ་གས་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་ན་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་
 དགག་ཆོས་རང་བཞིན་བཀག་ནས་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་དགོས་
 པ་ལས་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལས་རྟོགས་གཞན་བྱད་
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་གྲུབ་
 པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཞུང་འདིའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བོད་བྱི་མ་དག་གིས་
 གསུམ་ཙམ་སྤང་ཡང་རྟོགས་སུ་བྱིན་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མི་སྤང་ངོ། །ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་
 ཡོད་པ་འགོག་པ་ནི་གཞུང་ལས་གསལ་ལ། འདུས་བྱས་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་ཡང་མི་

འཐད་དེ། མདོ་ལས། བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བསྐྱབ་བའི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་དང་། སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས་སྤྱང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་
 དུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་པ་ཞེས། །མཁས་པ་ཅི་
 ཕྱིར་འདོད་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་
 བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ནི་ཐ་སྙད་འདོད་ཚུལ་མི་འབྲ་བའི་བྱེད་པར་
 གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བས་དགག་པ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱ་བརྩེ་ཏས། དབྱ་ཆད་བྱུ་མཐའི་
 རྣམ་དབྱེ་ནི། །གྲུས་པས་བྱོད་ལ་ཁུ་འོ་སྐད། །འདི་དོན་སྤྱོད་པ་མང་ན་ཡང་། །འཇམ་པའི་
 དབྱངས་གྱིས་རྗེས་བཟུང་བས། །དོན་བཞིན་རྟོགས་པ་ཁོ་བོ་ཅམ། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་མི་བསྐྱབ་
 བ། །འདོད་པ་དེ་ནི་ཆད་མའི་ལུགས། །རང་རྒྱུད་དེ་དང་ཆ་མཐུན་ལ། །ཐལ་འགྱུར་བ་
 དག་ཐ་སྙད་དུ། །བདེན་པ་མི་འདོད་མདོར་བསྐྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་
 རྣམས་གྱི་སྒྲོས་པ་ནི་དེ་ཞིག་མ་བྲིས་སོ། །གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སྤྱབ་པ་བྱེ་
 བཅུ་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གཞག་བཀོད་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེའི་སྒྲིན་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྤྱོད་ས་སྤྱབ་པ་དང་། གཞན་སྤྱོད་ས་དགག་པ་དང་།
 རང་སྤྱོད་ས་ལ་ཉེས་པ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་བྱེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་མ་ལྟ་
 བྱ་དང་། དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སྤང་བ་ལ་
 བདེན་པ་དགག་དགོས་པས་སྤང་བ་བདེན་མེད་བསྐྱབ་བྱེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱབ་བྱེད་

རི་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་། རིགས་པ་
 རི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འགོག་བྱེད་
 གྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ནི་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་མཐའ་
 དག་ཡིན་ལ། འདིར་ལུང་རིགས་གྱི་དགག་བྱ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་གྱི་མ་རིག་པས་བཏགས་པ་དང་། ལྟན་སྐྱེས་གྱི་མ་རིག་པས་
 བཏགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་དག་གིས་ལུང་རིགས་ལྟར་སྤང་གི་
 འཐད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་སྤྲོ་བ་དག་སྟེ། འདི་ལ་ཡོད་པ་སྤྱོད་འདོགས་གྱི་མཐའ་
 དང་། མེད་པ་སྤྲོ་བ་འདེབས་གྱི་མཐའ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་གྱི་
 བདག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པའི་ལུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་
 ཟག་དང་། རང་སྡེ་མང་པོས་བཀྱར་བས་བཏགས་པའི་ལུང་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་གང་
 ཟག་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྤྲོ་སྟེགས་བྱེད་
 རྣམས་སེམས་ཅམ་པའི་བར་གྱིས་གཟུགས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་བཏགས་པ་
 རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲོ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པས། རྒྱ་ལས་དགོ་སྟེག་དང་། འབྲས་བུ་
 ཆེ་ཕྱི་མའི་བདེ་སྤྱད་སོགས་མེད་པར་བཏགས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་མ་
 རིག་པས་བཏགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་
 པའི་གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་སྤྱི་འཛིན་པ་གཉིས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་

དང་། ཆོས་སུ་འཛོག་ལ། འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་བ་དེན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛོག་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ནི། ཡུལ་དེ་དང་དེར་རྟོགས་པའི་སྒོ་
 དང་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་
 ཟླ། །དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་སྤྱིར་རྟོན་འབྱུང་རིགས་
 པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འབྱུང་། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་
 བྱབ་པ་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་རང་སྤྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྤོང་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེས་པ་སྤོང་བ་དང་། རོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེས་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་
 ནི། གཞུང་ནས་པ་རོལ་པོས་བཏགས་པ་ཁས་སྦྱངས་ནས་ལེན་འདེབས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་
 གཞན་ངོར་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ལན་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདི་ལ་བརྟག་པ་མི་འཇུག་ཅེས་
 ལན་འདེབས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་མའི་ལན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པ་
 དང་། གཏན་ཆིགས་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་
 བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་
 སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་
 ཅེས། །གང་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ན་འང་། །ལྷན་ཀ་བརྗོད་པར་

ལུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། དེང་སང་གི་དབུ་མ་པ་དག་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
 ཆོས་དམ་བཅས་པ་མེད་པས། སྐྱོན་མེད་ཅེས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གསུམ་ཀ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་
 ཞེ་ན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དབྱུང་ནས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་བ་འགོག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་
 སྤང་དབྱུང་ནས་རྒྱ་འབྲས་བདེན་པ་བ་འགོག་པ་སོགས་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལན་ལ་ནི་
 བདེན་པར་འགྲུབ་པའི་སྟོགས་ཁས་མ་སྤངས་ཞེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱུང་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་སྤང་ཅམ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་
 དགོས་པས་དབྱུང་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་ལན་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཁས་མ་
 སྤངས་པས་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་བྱུང་པར་ཀྱི་ཆོས་དམ་འཆའ་བའི་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་ཅེས་པ་ལ་འང་འཆད་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དངོས་སོ་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་བས་སུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དངོས་སོར་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་
 རོར་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཆིགས་མེད་པ་ནི།
 ཆིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱེད་པའི་
 སྐྱེ་བས་སུ། གང་ལ་དབྱུང་པའི་གཞི་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་ཆོས་

ལས་གཞན་སྐྱབ་ཆོས་ཀྱང་ཁས་སྦངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་
 གཞག་དེའི་སྟོན་སྟོང་བ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྟོས་པ་མཐའ་དག་
 གཅོད་མི་ཀུས་ན་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་ཙམ་གྱིས་དབུ་མར་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཀུས་ན་
 ཅིག་ཆར་རམ་རིམ་གྱིས་གཅོད། ཅིག་ཆར་གཅོད་ན་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་དོན་མེད་
 བར་འགྱུར། རིམ་གྱིས་གཅོད་ན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པས་སྟོས་པ་གཅོད་པའི་དུས་མེད་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་སེལ་འདུག་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་གཅོད་ཀྱང་སྟོས་པ་ཆོད་
 པའི་དུས་མེད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་བདེན་པའི་སྟོས་པ་ཆོད་ན་དེ་
 དང་རིགས་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཁ་སྟོ་ཀུས་པའི་བྱིར། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྟོ་ཀུས་པའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དེ། དངོས་པོར་སྐྱབ་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་
 དག་ །རྣལ་འབྱེད་པ་ཡང་སྟོ་བྱུང་གྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཞོད། །ཞེས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རང་རང་གི་བྱུང་མཐའ་བཏགས་པའི་བྱུང་མཐའ་གཙོ་བོ་བྱུང་མཐའ་གོང་མས་
 བཀག་པ་ན་དགག་བྱ་གཞན་མེད་པས། ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་
 གཞུང་འདིར་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རིགས་པས་
 དགག་ རང་གཞན་སྟེ་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོན་འབྲེལ་བདེན་
 པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དོན་དུ་བཤད། རྟོན་འབྲེལ་རྟོན་ནས་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བཤད། མཐའ་
 གཉིས་སྤངས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་པན་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།

དམ་བཅའ་མདོར་བསྟན། རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། ཚུལ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་
 བོ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བདག་ལས་དང་། གཞན་ལས་དང་།
 གཉིས་ཀ་ལས་དང་། རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགྲེལ་པ་
 མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་ བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་སྐྱེ་དགག་ འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་
 དགག་ དེ་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲགས་པའི་དོན་མི་རུང་
 བར་ཐལ་བ། མ་གྲགས་པའི་དོན་ཐོབ་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་དུ་ཐལ་བ། སྐྱེ་བ་སྐྱབས་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་ཟེན་སོགས་ཏེ། ལྷ་བས་ཁ་
 བསྐྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་
 འཆོལ་བར་ཐལ་བ། བན་ཚུན་ཏོགས་པ་མཚུངས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བོན་
 སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩེད་རྒྱ་སོགས་ཏེ།
 ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་བ་དངོས་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། བྱི་མ་འདི་གཉིས་ལྷ་བས་ཁ་བསྐྱང་
 བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་བྱིར་སོགས་ཏེ། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ས་སྐྱག་ལྟ་བུ་ལ་
 གཅིག་གི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་ཅམ་ལ་ནི་མ་ངས་པར་མཛོན་

བོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བྱིར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པས་
 དགག་པ་ནི། བདག་ལས་སོགས་ཏེ། ཅུ་ཤེར་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་
 དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །སྐྱེད་དང་
 བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཤིང་འདི་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་
 ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞོད་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལུན་འབྱེན་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་
 དངོས་པོར་སྦྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངས་པ་ཡིན་ལ། རྩོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་འདི་
 སྐད་དུ་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ཅེས་སྦྲས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་
 དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 བདག་པོ་སྟེ་རྒྱུ་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་
 རབ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཅུ་ཤེར་ལས་ཀྱང་རབ་བྱེད་དང་པོར་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱུ་
 རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་རྩོགས་སྡེ་བརྗོད་པ་
 དེ་ཉིད་འདིར་སྦྱངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་
 སྐྱེ་དགག་ དེ་ལྟར་དགག་པའི་པན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསྟན། གཞན་སྐྱེ་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་རིག་

གྲུབ་མཐའ་བརྒྱུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།
 གྱུན་རྒྱུ་བ་ཏུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་གྱི་རིགས་
 པ་བཟོད། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་
 གཞོད་བྱེད་བཟོད། དུས་ལ་བརྟགས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་དགག་ ལུ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ངེས་པ་
 མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལས་སོགས་ཏེ། ཅ་ཤེར་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་
 དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དངོས། རྩོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་སོགས་ཏེ། འདི་
 གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་
 དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་སོགས་ཏེ། གྲུབ་བྱེད་
 བསྐྱུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་ཐ་དད་ལ་གཞན་
 ཉིད་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་དགག་ དུས་མཉམ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་དངོས། རྩོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་གུ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བཟོད། དེ་ཉིད་བརྒྱུག་བྱེད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །གཉིས་

བ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མུ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་
 བྱི། བསྐྱེད་བྱ་སོགས་ཏེ། ཅུ་ཤེར་ལས་འབྲས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་
 བར་བྱེད། །འབྲས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ན། །རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། །འབྲས་བྱ་
 གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ཡང་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བས་དགག་ དེར་མ་ཟད་
 ད་བྱ་མ་ལས། ཟུང་ན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་ཇི་ལྟར་
 འགྱུར། །དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྤང་བ་དང་ནི་ཐུན་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་།
 བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། །གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དེ། །ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་
 ལ། །པན་ཚུན་འགལ་བས་གལ་ཡོད། །ཅེས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་འགོག་པའོ། །གཉིས་
 ཀ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཇིག་
 ཏེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད། །སྒྲིག་བྱེད་རིགས་པ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་སོགས་ཏེ། དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འཇིག་ཏེན་གྱིས་མཐོང་བ་འདི་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་
 གནས་པ་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་བས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཡང་འཇིག་
 ཏེན་པས་མཐོང་བའི་བྱིར་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཞོད་དོ་

ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཆོད་མ་དགག་སྒྱུར་བདེན་གཉིས་རྣམ་དགེ་
 བསྟན། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད། འཇིག་རྟེན་ཉིད་གྱིས་གཞོད་
 པའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་སྒྱུར་བསྟན།
 མཆོན་གཞི་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་ཀྱན་སོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་
 མཐོང་བས་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་པ་བྱོད་ལ་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་བྱང་ཚུལ་ཞིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་བཤད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་སྒྲ་
 བརྗེས་ལས་བསྒྲིག་པར་མི་རུས་བས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་དང་མི་གཞོད་པའི་ཡུལ་
 བྱང་པར་ཅན་བསྟན་པའི་སྒྱུར། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ནི།
 སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་ལུགས་བསྟན་
 པའི་ཆོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་
 ཉིད་པ་དང་། བརྟན་པ་མཐོང་བའི་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོའི་སྒྲོས་བརྟན་པའི་སྟོབས་ལས་རང་གི་
 ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཉིད་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲེ་བོ་སྒྲོ་ནས་ངོ་བོ་གཉིས་འཇིན་པའི་མཐོང་བ་ཡང་
 དག་པའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་བརྟན་པའི་ཡུལ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་༣༠ འདིས་ནི་སྒྲུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་སྒྲེ་ན་ཀྱན་

རྫོག་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི། ཟུ་གུའི་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཉིད་སོ་སྟེ་དང་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཆོས་མི་སྤྲིད་པས། གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་ལས་མ་འདས་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
 མེད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་
 དང་། མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོག་ལས་ནི་ཐ་དད་
 པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀྱན་རྫོག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཀྱན་རྫོག་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་སྤྱིར། །བྱས་དང་མི་ཉག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་བྲིས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཟུ་གུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀྱན་རྫོག་གི་ངོ་བོ་དེ་དེའི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན། མཐོང་བ་བརྟུན་པས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་དེ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། མཐོང་བ་བརྟུན་པས་སྟོང་པ་དེ་མཐོང་བ་
 ཡང་དག་པས་སྟོང་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་
 ཚུལ་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཟུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ། བདེན་པ་
 གཉིས་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཐ་སྟོད་དུ་སྟོང་པར་ཐལ། ཟུ་གུའི་ངོ་བོ་
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་

མཉམ་བཞག་དེས་མཐོང་བ་བརྟུན་པས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་དེ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་མཐོང་
 བ་ཡང་དག་པས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་ལ་སྒྲུབ་འདུག་གང་ཞིག་ ཡུལ་དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རང་དོ་བོས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱ་དོན་དམ་གྱི་
 བྱེད་པར་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་རང་རང་དོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཆར་གྱི་རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས་སོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་བྱས་མི་
 རྟག་བཞིན་དུ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་
 བཏགས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་པར་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་འགལ་མི་འགལ་སྟོང་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་དཔྱོད་
 ཅིག་ བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གི་དོན་ནི། བདེན་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་
 འཛོག་དགོས་པས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དཔེར་བྱས་མི་རྟག་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དོ་
 བོ་གཅིག་པའི་དཔེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བྱུབ་པའི་
 ཆོས་ལ་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱ་འབྲས་
 ལ་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་གཅིག་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ལེགས་པར་སོམས་
 ཞིག་ གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཤའ། དོན་དམ་
 བདེན་པ་དཔེ་ཡི་སྒྲོ་ནས་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་སྟོ་ལ་སྟོས་པའི་དབྱེ་
 བ། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སྟོས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ཅན་མཐོང་བ་

བརྩུན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ། ཚུལ་དེས་ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱུབ། གཉིས་པ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན། དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་སྐབས་ཀྱི་ལན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་
 རྟེན་མཐོང་བ་སོགས་ཏེ། མཐོང་བ་བརྩུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། མྱོ་བྱར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་སྦྱང་
 པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། མྱོ་བྱར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་སྦྱང་པའི་དབང་པོ་སྦྱོན་ལྡན་གྱི་
 ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྤྲུལ་མ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་སྦྱོས་ནས་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་
 དང་། ཕྱི་མ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་སྦྱོས་ནས་མཐོང་བ་བརྩུན་པར་བཞག་སྟེ། འགྲེལ་བར་།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་རྣམས་པར་གཞག་ནས། མཐོང་བ་བརྩུན་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་བརྩུན་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞོད་པ་སོགས་ཏེ། སྤར་གྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་དེས་ཡུལ་ལ་
 ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའོ། །འདིར་ཕྱི་མ་༡༡དག་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་
 རྫོབ་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་
 སྦྱོས་བདེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཉིད་སྦྱོས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཞེས་ཁས་ལེན་
 ཅིང་། སྤྲུལ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཡང་དག་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་སྦྱོར། །འོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀྱན་
 རྫོབ་ཡིན་ན་བདེན་པ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྤོ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རོ་བོར་བདེན་པ་
 ལ་འཛིག་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་པ་ཡང་། སྤོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ལ་

ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིག་པས་སྒྲིན་མེད་དེ།   འགྲེལ་པའི་ལུང་སྒྲར་དངས་པ་ལས།
 མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་གཉིས་
 སུ་སྤྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རྡོ་བོ་རྗེ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་། ཞང་ཐང་སག་པ་རྗེས་
 འབྲང་དང་བཅས་པ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་སྒྲར་བྱོན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ལོག་གི་ཐ་སྙད་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་གཞག་
 མཛད་པ་ལྟར་བྱད་པར་མེད་པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་ཤེས་སོགས་ཏེ།
 ཆོག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་སློབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་སྤྱད་པའི་ཤེས་པ་དང་།
 གསུམ་པས་དབང་ཤེས་སློབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་སྤྱད་པའི་ཡུལ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མེད་
 པར་མ་ཟད། གུན་རྫོབ་ཉིད་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་བརྟུན་ཏོ། །འདིར་
 གནད་གྱི་དོན་འདི་ཆེ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་བ་བརྟུན་པར་
 བཞག་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སློབ་གུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པས་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
 པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ལོག་པའི་གུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་སློབ་རང་དགའ་བའི་ངོར་བདེན་པའི་ཐ་
 སྙད་མི་བྱེད་པའི་བྱིར།   འོ་ན་གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་གནད་མ་ཟིན་པ་སྟེ།   མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་ངོར་བདེན་པའི་བྱིར་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་

ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཡིན་པར་བྱད་པར་མེད་ཅིང་། བྱི་མའི་
 རོར་བདེན་པ་ཡང་དེ་སྒོ་ལ་སྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པའི་
 བྱིར་རོ། །མདོར་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་
 སྟད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཐ་སྟད་བདེན་
 པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐ་སྟད་བདེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལྟར་ཐ་སྟད་
 ཏུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་
 སུ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཡ་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་མི་རུང་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་གྲུབ་འབྲས་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་བྱུང་
 ཅིང་། ཐ་སྟད་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྱུང་ཅིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་
 མ་བྱུང་ཅིང་། ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་བྱུང་ཅིས་འབྱུང་ལ། དེང་སང་སྒྲོས་རང་དགའ་
 བ་རེ་རེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཁ་མཐུན་རོར་མི་བདེ་ཡང་། དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་
 མགོ་འདུག་བསྐྱིགས་ན་འདི་ལས་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་ཐབས་ཨེ་འདུག་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག
 བྱད་པར་འདི་མ་བྱེད་པར་ཁ་ཅིག་ཉམ་གཞུང་འདི་ལ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་
 སྟད་ཏུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་བྱས་ནས། བྱ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་

གྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་
 སོགས་པ་གང་བརྟགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་
 བེ་ལུགས་འདིས་སློ་འབྲུལ་པ་གཅིག་གི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཟེར་
 བར་ལེགས་པར་བཀག་གོ་ཞེས་དང་། ད་ལྟ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལྷ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་བྱུབ་པར་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ནི་མ་རིག་པས་སྒྲུད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དེ་དང་།
 གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་སོགས་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་སྤྲ་རགས་ཅམ་མ་
 གཏོགས་པ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཅིང་། སློ་སོགས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་དག་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། བྱུང་
 བཞིན་དུ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་
 མིན་ཀྱང་སློ་སོགས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་
 གཟུགས་བརྟན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་གཟུགས་
 བརྟན་གྱིས་དེ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཚུལ་དེ་དག་ནི་མིག་
 ལ་རྟ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྱུ་མ་དང་། བྲག་ཆ་སོགས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུགས་འདིའི་
 རྣམ་བཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་གྱིས་
 བརྟགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འཐད་ཀྱང་། དེས་སློ་
 འབྲུལ་པ་གཅིག་གི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་བཀག་ཅེས་པ་ནི་

འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བྱང་པར་མ་སྐྱེད་པ་སྟེ། དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པའི་
 རོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འཇོག་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱང་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དང་།
 སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་མེད་མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒྲུང་
 ཡུལ་ལ་འབྱུང་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། མ་བྱུང་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 ན་ཞེན་ཡུལ་ན་སྒྲུང་དུ་ཡང་མེད་པས་བྱང་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་
 འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་སྤྱི་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་སྐྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་
 ཏྲ་སྒྲུང་དང་བྱང་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཅུ་ཡང་མི་རུང་།
 སྒྲུང་ཡུལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཏྲ་གས་སྤྱི་མ་ཁས་
 སྒྲུངས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་སྤྱོད་སོགས་དང་། བྱང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ན་སྒྲུང་དུ་ཡོད་མཚུངས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཟུགས་
 བརྟན་གྱིས་དེ་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གཟུགས་བརྟན་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 གོན་དུ་འདོད་པ་ནི་གོང་དུ་མི་ལམ་དུ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ཅེས་པ་
 ནི་ལོག་པར་བཤད་པ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གྲིས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་སྤྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་
 དེར་དངོས་མིག་། བརྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་རྒྱུར་ཁས་སྒྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་

སོ། །བཞི་པ་ནི། མིག་ནི་སོགས་ཏེ། སྤར་མཐོང་བ་བརྒྱན་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དགོས་
 བ་ཡང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྟ་བུ་གི་མཐོང་བས་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་གི་མཐོང་བ་ལ་མི་གཞོན་པ་
 དཔེར་བྱས་ནས་འདིག་རྟེན་པས་གཞན་སྐྱེ་མཐོང་ན་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་
 གཟིགས་དོར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་ལ་མི་གཞོན་པར་བསྐྱབ་པའོ། །འདིར་དེ་མེད་སྟོ་ཞེས་
 བས་སྤར་གི་ཡང་དག་མཐོང་བ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་མཐུན་པར་གྱུ་བ་ལ། །ཁ་
 ཅིག་ཨ་ཨ་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཁས་སྦངས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་རིག་ཤེས་ཆད་མ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་
 བྱེད་པ་ནི་རྣམ་བཞག་མ་ཆགས་ཏེ། རིག་ཤེས་ཆད་མ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་གཏི་ཐུག་སོགས་ཏེ་འདིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བདེན་འདྲིན་ལྟ་བུ་གི་མ་རིག་པའི་དོར་
 བདེན་པར་སྤང་བ་ཡིན་ལ་བྱེ་མ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 ཉན་མོངས་པ་ཅན་གི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་སྟེ།
 བདེན་པར་མཛོན་པར་སྦྲེམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞི་གཅིག་ཉིད་སྤང་ཚུལ་གི་
 སྟོན་ས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་གི་ཡུལ་གི་དོས་ནས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བྲུ་མས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། བྱེ་མས་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་
 པ་འགལ་ལོ་སྟུང་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱད་དོད་སོ་བྱེད་ཞེས་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཅེས་པར་
 འགྱུར་ལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་འདྲིན་གི་མ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡུལ་གི་དོན་མཐོང་བ་ལ་

སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྤང་བའི་འདུ་བྱེད་
 དུལ་གྱི་ཆ་དེ་ཡང་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་གཉིས་སྤང་གིས་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་
 བྱང་བས་སྤང་མེད་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་
 གཉིས་ལས། གང་ཞིག་གིས་ནི་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱན་རྗེས་
 འདོད། །ཅེས་པ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱར་བའི་ལྷང་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་
 དེ་བཞིན་ཏེ། བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེན་ཡུལ་ཅན་དང་། དེ་དང་མ་
 འབྲེལ་བའི་ཆེན་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་འཇུག་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ནོ། །ཁ་
 ཅིག་ཨྱེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་མ་
 མཐའི་ས་མཆོམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་
 སྤྱར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྱིས་བདག་མེད་ཆེ་གསུམ་དུ་བསྐྱོམས་པས་བདེན་
 འཛིན་སྤང་རྒྱས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བསྐླལ་བ་བྱངས་མེད་གཅིག་ལ་སོགས་པར་
 བསྐྱོམས་ཀྱང་སྤང་མ་རྒྱས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྒྱད་པ་མ་
 ཐོབ་བར་དུ་སྤང་བྱ་སྟག་པོ་སྤང་བ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་
 དོས་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་པ་རྒྱས་པས་སྤང་བྱ་སྤང་བ་ལ་རྒྱས་པ་ཆེ་བར་ཁས་སྤངས་
 པས་འགལ་འདུའི་ལྷང་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོད་གྱི་འཇུག་པའི་བཤད་

མྱོལ་གཅིག་ལ་བྱང་སྒོ་བའི་ལུགས་འདི་ནོར་བ་ཆེ་ཤོས་དང་མང་ཤོས་གཅིག་ཏུ་འདུག་
 གོ། །འགྲེལ་བར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་ཐལ་རང་གི་བྱང་བར་
 གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་པར་གྱུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་རིབ་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་བར།
 འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་བྱངས་པ་ལས། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་
 བར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ངོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་
 ཅད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། སྐྱ་བར་བྱ་བ་དང་། སྐྱ་
 བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་ཏེ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སོ། །ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་
 བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྟོན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་། གང་
 ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་མི་རུས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །མདོ་འདིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཉིས་སྒྲུབ་དང་
 བཅས་ན་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཡུལ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་
 བདེན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རིམ་བཞིན་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་མི་རུས་གྱི། གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་
 སྟད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ན་སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་
 གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོགས་པ་དོན་དམ་དང་། བསྟན་པ་
 དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་སྤྲོ་མ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། སྤྲི་མ་བཏགས་པ་བར་བྱུབ་སྟེ།
 སློབ་དཔོན་འདིས་རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྤྲི་བ་ནི།
 འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ལ་སྟོས་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྤྲས་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་
 ལ་དགོངས་པའོ། །གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ།
 འཁར་གཞོང་དུ་སྐྱེ་ཤད་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་
 ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པས་དེས་གཞན་སྤྱི་མཐོང་ན་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གཞོད་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་བཤམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་
 པར། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས། ངའི་རྒྱས་སྟོགས་སོ་ཞེས་སྤྲས་པ་དང་། གཅིག་ལོས་ཀྱིས་

དེ་ལ་ཀླུ་ཞིང་བརྟག་པ་རྫས་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་དེས་བྱམ་པའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། བྱམ་པ་
 ནི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དེས་
 དེ་སྟུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་དོན་འཛིག་
 ཏེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱིས་གཞོད་པར་འབྱུང་གི་
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་ནམ་གཞག་གི་ཆེ་བྱམ་པ་རྫས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་
 ཏེན་གྱིས་གཞོད། དོན་དམ་ནམ་གཞག་གི་ཆེ་དེ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱིས་མི་གཞོད་ཅེས་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ།
 འདིས་སྒྲར་གྱི་མི་གཙང་བའི་ས་བོན་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པ་བཀག་པ་
 ཡིན་གྱི། གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲ་བའི་འཛིག་
 ཏེན་པ་དེ་ལ་བྱ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་པོ་ནས་མའི་མངལ་དུ་སྒྲག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྲིས་པ་
 བ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་ས་བོན་ཙམ་སྒྲག་པ་ལས། བྱ་འདི་བྱང་ཞེས་སྒྲ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་ལ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཅེས་
 བསྟན་ཅིང་། གཞུང་གོང་མས་ནི་ཡོད་ན་ཡང་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་
 འཛིག་ཏེན་གྱིས་མི་གཞོད་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་པན་ཡོན་ནམ་
 གཉིས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏྲག་ཆད་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བྱ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏྲག་ཆད་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་

ཚུལ། དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་བཤད། བཤད་པས་བྱུང་བའི་འདུག་སྟུང་བཞུག་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ། སྐྱབ་བྱེད་
 གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དེས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཁེགས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་
 གུའི་དུས་ན་ས་བོན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁྱབ་སྟེ། བ་ཡང་བ་མིན་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བ་ཡང་ཉི་བའི་ཆེ་བ་
 མིན་ཡོད་ཀྱང་བ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་གུའི་དུས་ན་ས་
 བོན་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གུ་ས་བོན་དང་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས། ལྷ་གུའི་དུས་ན་
 ས་བོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིར་ཐ་སྙད་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་
 འབྲས་བུའི་དུས་ན་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་
 བྱུང་སྟེ། ཡོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཆད་
 སྟོང་ཚུལ་འདི་ནི་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་བཀྲལ་བའི་ལྷགས་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་སྟེ། འདིར་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་བཀག་པ་ལ་ཐུག་
 ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་ཤེན་
 ༡༥ གཞན་ཐམས་ཅད་དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་གཅིག་ཤོས་
 ཡོངས་གཅོད་ལ་བྱུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལྷ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་ན་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་སྟེ། རྟགས་བསལ་ལ་ལན་

འདེབས་ན་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུ་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
 ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་སྐྱ་གྲུ་ངེ་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་སྐྱ་གྲུ་ཉིད་མིན་ཏེ། །དེ་ལས་
 གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་།
 བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་རྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་
 ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་བ། །དེ་བྱིར་རྟག་མིན་ཆད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མེད་ན་མི་འབྱུང་
 དེས་པའི་བྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་ངོ་
 བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཞིགས་པར་བཀག་སྟེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་དེས་པའི་ཆོས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཀག་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཐ་སྙད་དུ་རང་
 བཞིན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྟེ་དགག་
 བ། ཞེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྒྱུར་བ། དེས་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་བྱུབ་པ་ཡང་ཞིགས་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པར། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་
 བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་གིས་
 བསྐྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་གང་གི་ཆེ་ན་རྣམ་འབྱོར་པ་འདིས་དངོས་བོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་དེས་པར་

རི་ལྷར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་རི་ལྷར་ཐོབ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་
 ཞིག་ན། དེ་ནི་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་སེམས་ཅམ་
 པས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་རྒྱེན་
 གཞན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཞན་དབང་གི་དངོས་
 པོ་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཀྱན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པར་རྟོག་པའི་ཆོ། གཞན་དབང་རི་ལྷར་སྐྱེས་པའི་རང་
 བཞིན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དབང་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་གང་ཞིག་དེས་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པར་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱར་ཐལ་
 ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཆེ་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
 རྟོགས་པའི་ཆེ་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཆར་
 མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་དོན་དམ་པར་རྒྱ་
 རྒྱེན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་༡༩༩༩ལོའི་མ་

ཉོགས་པར་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་འོག་མའི་སྒྲ་
 འགྲེལ་དུ་འདིར་སྒྲས་པ། དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པས། བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་
 དགག་པ་ལ་རག་མོད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ་རང་རྒྱད་པས་དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་
 ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བར་ཁས་མི་ལེན་ཅེས་པ་ཡང་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། དེས་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་
 གྲུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལ། དབྱ་མ་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
 དང་། སྟོའི་འཛིན་སྟངས་མ་མ་ཐུན་པའི་སྟོན་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་
 བཞིན་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཁས་
 ལེན་མི་དགོས་ན་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲས་དེ་དག་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན། དགོས་ན་
 བྱེད་རང་གིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་
 ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་སོམས་ཤིག གཉིས་པ་ནི། དཀོན་བརྟེན་ལས།
 འོད་སྤང་གཞན་ཡང་དབྱ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་ཉོག་པ་ནི་གང་
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་རང་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཆོན་མེད་དང་། སྟོན་མེད་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་

དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་བྱངས་པའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ལྷུང་དེ་ཉིད་གྱི་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
 བདེན་བྱུང་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཆོས་དེ་སྟོང་པ་ཡིན་
 གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སྤར་གྱི་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྟོང་མིན་སྟོང་ལྡན་མཐོང་མིན་ཏེ། །ཟུང་
 འདས་བདག་གིས་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །ལོག་ལྟས་སྤངས་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་
 ག་ཞེགས་པ་རྣམས་གྱི་གསུངས། །ཞེས་བཤད་ལ། ཅུ་ཞེར་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་
 ཐམས་ཅད་ནི། །དེས་པར་འབྱེན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་
 བ། །དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དབུ་མ་པར་རྫོམ་པ་
 ཁ་ཅིག་ཤ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་དོན་བྱམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་
 པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་ན་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པ་མེད་དགོས་ལ། རང་ལ་
 རང་མེད་ན་གཞན་སྤུ་ལ་ཡང་མེད་པས་བྱམ་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་གཏན་མེད་པར་དོགས་པའི་བྱགས་ཁལ་
 ཅན་ཁྱོད་ནི་དབུ་མ་པར་རྫོམ་པ་ཨ་རེ་མཛེས་ཏེ། བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་
 པའི་རིག་ངོར་བྱམ་པ་ཡོད་ན་བྱམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེག་ཡིན། རིག་ངོ་
 དེར་བྱམ་པ་མེད་ན་བྱམ་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དེ་གནས་སྐབས་

གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གྲོལ་བ་སྲུ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་
 བོ་དེ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་བྱམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་སྦངས་ཀྱི་བྱང་པར་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཁས་སྦངས་པ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ་
 ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ཐ་སྟོད་འཇིག་ རྣམ་དབྱུང་ཐ་སྟོད་ལ་ཡང་
 མཚུངས། མ་དབྱུང་སྟེ་བ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། རོན་
 དམ་དུ་གཞན་སྟེ་མེད་མོད། ཐ་སྟོད་དུ་གཞན་སྟེ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེས་སྒྲ་མའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་དོགས་པ་བསྲུས་ནས་མཐའ་བཅད་པའི་ལན་འདེབས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་རང་རྒྱུད་
 པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་སྟོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་གཅིག་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། རོན་དམ་པར་སྟེ་བ་འགོག་
 པའི་རིགས་པས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་སྟེ་བ་ཞིགས་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་སོགས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་ན། གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རི་ལྟར་ཞེན་དཔེའི་སྒོ་
 རས་ལན་བཏབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་སོགས་ཏེ། དབྱ་མ་ལས། གང་དག་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་ཉག །སྟོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་

ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་གྱུར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྦངས་ན། །རྟག་དང་
 ཆད་པར་ལྟ་བུ་ནི། །ཐལ་བར་འགྱུར་དེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་གྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྦངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་
 ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། གུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཚུད་མི་བཟ། དེ་ལ་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་རྣམས་གཉིས་སྦང་། གུན་གཞི་སོགས་གསུངས་བྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་དཔེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
 གྱིར་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཐད་ཚུལ་དངོས། དེ་ཉིད་ལྱང་དང་
 སྐྱར་བ་དང་། ལོག་རྟོག་གསར་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་
 གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་ལྟ་བ་སྦངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི།
 དངོས་པོར་སྦྱ་བས་བརྟགས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་གཞི་ཁས་མ་སྦངས་ཀྱང་།
 ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་པ་འཐད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་
 འདེབས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅུ་ཞེར་ལས། གལ་ཏེ་སློན་པའི་ཏུས་བར་
 ཏུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་གྱུར་པས། །ཅི་
 ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་

འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་བར་དུ་གནས་ན་ལས་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
 འགགས་ན་མཆོམས་དེ་ནས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་བར་དུ་ལས་གཏན་མེད་པས། ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅུ་ཞེར། ལས་འབྲས་ཀྱི་
 ཏིན་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་རྒྱན་བཀག་ནས་ཆུད་མི་བ་འདོད་པའི་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་བརྗོད་ནས་
 དེ་བཀག་སྟེ། རང་ལུགས་བཞག་པའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་མཛད། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཅུ་
 བར་ཀུན་གཞི་བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། འབྲེལ་པར་ཀུན་གཞི་དང་། ཆུད་
 མི་བ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་ཞེས་ཀྱི་རྒྱན་བཀག་ནས་རང་ལུགས་འཛོག་པ་མཛད་
 འོ། །དེ་ལ་ལས་འགགས་པའི་དོན་དངོས་སྤྱོད་བས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ལ་
 འདོད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་དགག་བྱའི་ལས་དེ་དེ་ཕྱིན་ཆད་གཏན་མེད་པར་འདོད་དེ། སྐད་
 ཅིག་མ་དང་རྒྱན་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་འགགས་ཟིན་ནས་འབྲས་བུའི་
 བར་དུ་ལས་གཏན་མེད་པའི་བར་སྟོང་ཡུན་རིང་དུ་བྱུང་བས། དེ་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 སེམས་ཅམ་པས་ལས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་འདོད་ཅིང་། དེའི་གཞི་ཀུན་གཞི་
 རྒྱན་བརྟན་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཁ་ཅིག་ ལས་ཀྱི་བུ་ལོན་ཀྱི་
 དཔང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆུད་མི་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་
 བསྐྱེད་ནས་དེས་སྟེལ་བར་འདོད་དོ། །མདོ་སྟེ་པས་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་
 པར་ཞེས་པའི་རྒྱན་རྟོག་པར་བྱེད། སྟེལ་བྱེད་བག་ཆགས་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་

འབྲེལ་དེའི་བསྐྱོད་གཞི་མི་འབྲེལ་བའོ། །དབྱུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
 འགགས་ན་དེ་ལྟར་བདེན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་འགགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 འགགས་པས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་གྱིས་བར་དུ་ལས་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ་དེས་ན་བར་
 སྐབས་སྟོང་པ་སྒྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་
 འཐད་དོ། །འོ་ན་བར་སྐབས་དེར་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདིར་གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ནའང་འབྲས་བྱ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྲས་བྱའི་དུས་ན་རྒྱ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ཕྱིར་སྐྱག་ཆེ་
 ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །ཞེས་འབྲས་བྱའི་དུས་ན་རྒྱ་མ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ཕྱིར་
 རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མི་འགག་པ། །ཞེས་ལས་མི་འགག་པར་བཤད་པ་དང་། ལ་ལར་ལས་
 འགགས་ལུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །ཞེས་ལས་འགགས་པར་བཤད་པ་འགལ་བ་ལྟར་
 སྒྲུང་བའི་དོན་ནི། ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཐ་སྙད་དུ་ཞིག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་འགགས་པ་ཡིན་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་པ་དང་འགགས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། མདོ་ལས། ཟད་པ་
 མེད་ཅེས་གང་སྤྲས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྤྲས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་
 མེད། །ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་དབྱུ་
 མ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དང་ཐ་སྙད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་འདིག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཞིག་པ་དང་འགགས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་སྟོ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་

ཡང་གཏན་མེད་རྒྱན་ཆད་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་པ་དང་འགགས་
 བའི་དོན་སྤར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཕྱིས་གཏན་མེད་དུ་སོང་བའོ། །འདི་ནི་སྐད་ཅིག་
 ལ་སྤར་བའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་སྤར་མ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་གཏན་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱན་ལ་
 སྤར་བའི་ཆེ་རིགས་འབྲས་བུ་བ་གཏན་མེད་དུ་སོང་བའོ། །ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་
 མེད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ཅེ་ཤེར་མ་སྤྱོད་
 བས་ཚུད་ཟེར་མི་འགྱུར་ཞེས་དང་། འདིར་མ་འགགས་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེང་སང་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་མ་
 གོ་ལ་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་རྒྱ་དེ་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་པ་སྒྲོར་མི་ཞོང་བ་དག་གིས་ནི་འདིའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་བཅའ་ཡང་མི་རྟོག་དེ།
 འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པས་སྤེལ་ནང་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྤར་བ་
 བྱི། ཅེ་ཤེར་ལས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྤྱོད་པ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་
 ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྤྱོད་པ། །དེ་ཕྱིར་ཚུད་ཟེར་མི་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་
 གྲང་། མི་ཡི་ཆེ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་སྤྱིད་འཆོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལོ་ལ་ཕུང་པོ་སྤྲངས་
 པ་མེད། །སྤྱབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྤྲས་དང་། །ལས་ཟད་
 ཅེས་ནི་གང་སྤྲས་པ། །ཅེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གསར་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིས་ཀྱི་དབྱུ་མ་པ་ཁ་

ཅིག་ན་ དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ།
 ཞིག་པ་དངོས་པོ་མི་རུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབྱ་མའི་ཕྱོགས་ལ་
 ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི་གནད་དོ། །ལུགས་དང་པོ་ལ་ནི་ལྷ་གྲུ་ལྷ་གྲུའི་དངོས་པོ་
 གཅིག་ཞིག་པ་ན། ལྷ་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ་ལྷ་གྲུ་ལས་གཞན་
 པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་མ་ཐོབ་པས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མ་
 ཡིན་པར་འདོད་དེ། སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་བྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོགས་པ་གང་ཡང་ཞིག་པ་དེའི་མཆོན་གཞི་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི་མིན་ནོ་སྟམ་པའོ། །ལུགས་ཕྱི་མ་ལ་ནི་དབེར་ན་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་
 ཕྱང་པོ་ལྷར་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་
 གཅིག་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛོག་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ཉེར་སྤྲས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་
 གཞི་མི་རུང་ཡང་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་སྤྲས་སུ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་
 པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་
 པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཆོན་གཞིར་མེད་ཀྱང་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
 པའི་དངོས་པོ་འོ། །དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱང་རིགས་གཉིས་ཚོགས་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་
 དང་པོ་ནི། ས་བརྩུ་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་གླ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཤི་བ་ནི་གང་
 ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་

དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་
 འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་
 པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཤེ་བ་རྒྱའི་བྱེད་པ་དང་། ཤེ་
 བས་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། ཞིག་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཞིག་
 བས་འབྲས་བྱ་བ་བསྐྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱན་གྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 བོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འབྲ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དང་བོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་
 རྒྱར་ཡང་བསྐྱར་ཏོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་ཤེ་བ་གཉིས་དང་སྐད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་
 འཇོག་མི་འཇོག་དང་། རྒྱས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཅ་
 ཤེར་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་
 ལས་ཀྱང་། རྒྱ་བད་ཉིད་ལས་ཞེ་བ་ནི། །བད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྐྱ་གྱ་
 སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཞིག་པ་དེའི་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་དང་།
 སྐྱམ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་བད་པ་ནི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་བད་པའི་རྒྱར་གསུངས་པས།
 འཕགས་པའི་བཞེད་པར་གདོན་མི་བ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་དང་བོ་དུས་གཉིས་
 པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་གཅད་ནས་ཉོགས་དགོས་པས་དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ་
 མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཅམ་མིན་གྱི་དེ་བཅད་

བའི་དངོས་པོ་གཅིག་འཕངས་བའི་ཕྱིར།   སྐབ་བྱེད་ལྷག་མ་ནི་རྒྱས་པར་རྩ་ཤེད་སྤྱི་ཀ་
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།   །འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་རིགས་པ་སྤྲ་ལ་དོན་ཆེ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུག་
 གོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱ་མ་པས་ལྷན་སྦྲེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་
 བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་དགག་དགོས་པ་ལ་འདི་ལྟ་
 བུའི་དངོས་འཛིན་གསར་དུ་བསྒྲན་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་དགག་དགོས་ཤིང་། ལུང་
 རིགས་མེད་པའི་རང་བཟོར་སྤང་བས་དགག་ཀྱས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་དགག་པ་ལ་བཞི་
 རྟེ། ལྷོགས་སྤེའི་རྩལ་སྤང་རིམ་ལྟར་བརྒྱག་པ། གཞོད་བྱེད་གཞན་ཡང་ཆར་ལྟར་པམས་
 པ། འགལ་འདུའི་རིགས་པ་ཐོག་ལྟར་འབེབས་པ། བཀས་བཅད་ཀྱི་ང་རོ་འབྲུག་ལྟར་
 ཆེམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ལྷོགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི་གཟིགས་རྒྱ་ཆུང་བ་རྟེ། ཞིག་པ་
 དངོས་པོར་འདོད་པ་ལྷུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པའི་བྱུ་མཐར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྲགས་པས་
 བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།   །དབྱ་མ་པའི་ལྷོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བྱུ་ཅས་པའི་བྱུ་
 མཐའ་སྤར་མ་བྱུང་ཞིང་འདིར་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་རོ།   །ལུགས་དང་པོས་སྤྱི་ཀའི་ཆ་
 འགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ་སྤྱི་ཀུ་ལས་གཞན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 པོ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལུགས་དང་པོས་སྤྱི་ཀའི་ཆ་འགས་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་

སྒོང་བྱ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷགས་བྱི་མ་ལ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཉེར་སྤྲས་སུ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་དང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འགལ་བ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་གཏན་མི་
 མཚུངས་ཏེ། ལྷགས་དེ་ལ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་ན་ཉེར་སྤྲས་སུ་བཏགས་པ་མེད་
 དགོས་ཤིང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ནི། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དུས་ཁོ་ནར་བཞག་
 འདུག་པའི་བྱིར། ལེགས་པར་སེམས་ཤིག་ཕུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ལ། ས་བརྩུ་བ་ལས། རྒྱེ་
 བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ཤི་ཞེས་པའི་ཤི་བ་དེ་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་
 དེར་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྐྱ་གྱུ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱ་གྱུ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མེད་པ་རྒྱང་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་
 གནས་པའོ། །ལྷགས་འདིའི་རྗེས་འབྲང་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་མ་བསྐྱིབས་པར་
 གཟུ་བོས་དཔྱེད་ཅིག་གལ་ཏེ་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་དེ་
 མེད་པས་ཤི་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཞིག་པར་འཛོག་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་
 ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་
 ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཞིག་པའི་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་བྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་དེ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཡིན་

བས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོང་མོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ཞིའི་ཁྱས་ཕྱེ་བའི་ཞི་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། དེས་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་རང་ལ་མི་པན་ཞིང་གཞན་
 ལྷགས་ལ་མི་གཞོད་དེ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་བ་དེ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་འདི་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་འབྱུལ་
 པ་འདི་རྒྱ་ཅི་ཡིན། སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་ཞི་བ་གཉིས་དངོས་པོར་འཇོག་མི་འཇོག་
 དང་། རྒྱས་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པ་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་མོད། དེས་རང་ལྷགས་
 མི་འགྱུར་ཅིང་། གཞན་ལྷགས་ལ་མི་གཞོད་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་
 མི་སྡོད་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་མཚུངས་ན་ཏྲ་
 ཅང་ཐལ་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པས་དངོས་
 པོ་ཡིན་དུ་ཁྱེད། སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་ན། གསུམ་པར་མ་བསྐྱད་པ་དང་། བཞི་པར་མ་བསྐྱད་པ་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་
 ཞིང་། མཚུངས་པར་ཁས་ཀྱང་སྒྲུངས་ཏེ། ད་ལྟ་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་
 འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་
 འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ནི་འདི་ལ་པན་པ་གང་ཡང་
 མེད་ལ། དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ལྷུང་འདིས་སྟོན་ན། ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་
 སྒྲུངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་བད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཞེས་པའི་བད་པ་དེ་དངོས་པོ་

དང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། ཟུང་འདས་འདུས་བྱས་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
 ཡང་འདོད་ན། ཟུང་ན་འདས་པ་དངོས་མེད་པའང་། །མེད་ན་དེ་དངོས་ག་ལ་
 ཡིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཟུང་ན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་
 པའི་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྟོང་ནད་འདི་ཙམ་ཞིག་ཅིའི་སྤྱིར་སྟོང་། རྒྱ་བཏག་པ་འབྲས་བུ་
 ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་ན། ཐོ་བས་བྱམ་པ་འཇིགས་
 པར་བྱས་པས་བྱམ་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལེ་ཏུ་དང་པོར་བཀག་པ་
 དེ་བྱ་པར་གྱིས་ཤིག སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་དགག་བྱ་དངོས་
 སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དགག་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་བྱེད་ན་ནི།
 སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཞིག་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་
 དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་
 སྤྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་ལྷག་མ་ཅ་ཤེའི་སྒྲི་ཀ་ལས་ཤེས་པར་མི་འཚེལ། འདིར་བཀོད་པའི་རྣམ་
 རྟོག་གི་བཟོ་རྒྱུ་འདི་ཙམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་སྟེ་པའི་རྒྱ་ཚོག་པར་སྤང་ངོ་། །འདི་ནི་ལྷགས་
 འདིའི་རིགས་པ་སྤྲ་ལ་དོན་ཆེ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ །ཞེས་པ་ནི་འདི་འབྲའི་རིགས་ཀྱི་
 ཚིག་རེ་གར་ཡོད་སར་འདི་འབྲའི་རིགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རེ་ཡོད་པ་ཁོ་བོས་ཀྱང་
 གོའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞན་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། མ་སྤྲད་པར་སྟེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ།
 རྟོན་གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ།

ཞིག་པས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཐལ་བ། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ།
 སྒྲིན་ལས་སྒྲར་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོང་མི་རུས་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བཏགས་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་
 རེ་ཞིག་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ནི། ལས་འབྲས་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་
 གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་ཅིང་བར་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཆོད་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་ཆར་ཁས་
 གླངས། འདོད་ན། གཞན་སྟེ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་སྤང་ནས་
 བསྐྱེད་དམ། མ་འཕྲད་པར་བསྐྱེད་ཅེས་དབྱེད་པའི་ཆེ། སྟོགས་བྱི་མ་ཁས་ལེན་རིགས་
 བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་གྱི་བར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་
 ཆོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་སྤང་མ་སྤང་དབྱེད་པའི་ཆེ་སྟོགས་གཉིས་ཀ་གཞུང་ལས་དངོས་
 སུ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་གཞི་
 སོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མཚུངས་ཏེ། གང་བྱིར་
 ལས་ལ་སྟེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་བྱིར། །གང་བྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་
 བྱིར་ཞིག་དངོས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། གང་བྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་
 པ། །དེ་བྱིར་ཞིག་དངོས་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་བྱིར། །ཞེས་སོགས་ཅིའི་བྱིར་མི་མཚུངས།
 ཀུན་གཞི་སོགས་གྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ལེགས་པར་སྒྲོས་ཤིག བཞི་བ་ནི། དེ་དག་
 ལས་ཀྱང་འདི་སྤྲད་པའི་གནས་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲུལ་བ་རེ་རེའི་
 འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི་བྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དངོས་པོར་འདོད་ཀྱང་། དངོས་
 པོ་ཞིག་ཆད་དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་སྲིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི་སྤྲོན་པོ་ལྷ་བྱ་སྐྱད་ཅིག་བཟུ་
 རྒྱན་ལྷན་དུ་འབྱུང་བའི་ཆེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་སྤྲོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཞིག་པ་
 དངོས་པོ་བ་དང་། སྤྲོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་གཉིས། སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་པར་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་གཉིས་སྤྲོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་པ། ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་
 མ་དང་པོའི་རིགས་འབྲས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། ལྷ་པའི་ཆེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 རིགས་འབྲས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་བཞི། དེ་རྣམས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་དུ་
 འབྱུང་བ་སོགས་སྤོད་ཀྱི་ཞིག་པ་འདི་དག་ག་ཟུགས་སུ་བྱུང་ན་རྩལ་སྤྲོན་ཅམ་ལས་མེད་
 ཀྱང་། དངོས་པོ་ག་ཅིག་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་འབྱུང་
 རོ། །རྒྱག་པ་ནི། སྤྲོམ་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་བད་པ། མར་མེ་ལྷ་བྱའི་འབྲས་བྱ་བད་པའི་རྒྱར་
 གསུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་བད་པས། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྤྲེ་མ་སྤྲེ་
 མ་བད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་
 འདོད་ན་འདུས་མ་བྱས་ལ་ཉེན་འབྲེལ་གཏན་མི་རུང་བར་འབྱུང་ཏེ། གང་གི་རྒྱུན་གྱིས་
 གང་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་སྤྲོ་
 དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲོར་བཞི་སྒྲོམ་པ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྤྲོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིར།

ལན་ཅི་སྒྲ། མ་གྲུབ་ན། སྒྲུམ་ཟད་པ་དེ་མར་མེ་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་སྤྱོད་སྒྲུབ་ས་ཞིག
 བདུན་པ་ནི། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱང་བེན་པའི་དུས་ན་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཡོད་དམ་
 མེད། ཡོད་ན་ལས་གཅིག་གི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱང་བེན་པའི་རྗེས་སྤྱ་ཡང་། སྤྱར་ཡང་རྣམ་པར་
 སྤྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མེད་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱང་བེན་པའི་ཆེ་ལས་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ལས་ཞིག་
 པའི་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་ལ་ཨེ་སོང་། བརྒྱད་པ་ནི། ལས་
 ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་དེ་ལས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ངོ་བོ་གཅིག་ན། དེའི་
 ཆེ་ལས་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ན་དེ་
 ཡང་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས། དེ་དག་རྟོན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བན་ཚུན་མ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་དང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་
 པོ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཨེ་བྲན། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གོང་དུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆིམ་པར་སྤྱ་གྱ་
 རྒྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བདག་གམ་གཞན་ལས་རྒྱེ་ཞེས་
 ཆོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཛོག་གོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ལས་
 ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཞེས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ལས་དང་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོས་

གཞན་གྱིས་ཚོད་མ་ཚོད་ཞེས་ཚོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་འཛོག་དགོས་པ་
 ལས། དེའི་ཆེ་ཆོས་གཞན་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཚོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས། བཏགས་
 དོན་བཅུ་ལ་བའི་ཆེ་ན་མི་རྙེད་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །བཞི་པ་ནི། ཡབ་སྐུས་གྱི་གཞུང་ལས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
 འགག་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས། ཏྲ་ཆད་སྒོར་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི། གཞན་མ་གསུངས་
 བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བའི་བསྐྱབ་ཚུལ་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་དེ་ཡང་སྤལ་དོན་ཆེ་བ་
 གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ་ཞེས་སོགས་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མང་དུ་བྱས་པ་འདིས་མཆོན་ནས།
 དུང་ཙོང་ཤེས་འདིས་ཅུལ་བཏོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་འདྲ་རེ་ཡོད་པས།
 རེས་འཇུག་རྣམས་གྱིས་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་དང་བསྐྱེགས་ནས་བཏག་དབྱེད་རེ་ཅིས་
 གྲང་གྱིས། ཁོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཞེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བུའི་
 སྒྲིགས་མར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་ལ་ཡང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མང་པོ་མཐོང་སྟེ་མ་བཟོད་ནས་
 སྐྱས་པའོ། །སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ །དེ་ནི་གཉིས་པ་དེའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི། མི་ལམ་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་རྣམ་གཉིས་སྒོར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་ཐུག་པ་
 མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་། རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། དཔེ་སྤུ་མ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་
 སོ། །ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་

ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འདིའི་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་མི་རྟེན་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་དུ་
 འོང་ངོ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སློན་པ་ནི་
 བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཀུན་གཞི་སོགས་གསུང་བྱང་དོན་
 ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ་དོགས་པ་དགོད་པ་
 དང་། དེའི་ལན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བར་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་
 རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་རྣམས་དགག་ན། འོ་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམས་པའི་བྱང་
 བར་ཀྱི་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྩ་བས་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 སྟེ་བའི་རྒྱ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཀུན་གཞི་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ། གང་ཟག་དང་
 བྱང་པོ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ།
 བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ། ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་དགོས་པ། ཀུན་གཞིའི་སྒྲ་དོན།
 དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྱུབ་
 བྱེད། ཁས་མི་ལེན་པའི་སྒྱུབ་བྱེད་དགག་པ། ཚུད་པ་སྟོང་བ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི།

ཆོག་གས་ཏུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་ཙམ་གྱི་ངོ་
 བོ་སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་དག་
 མི་དགའི་ངེས་སམ་ཡུལ་ཏུག་གི་སྤྱོད་གས་སུ་མ་ཆད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་བྱ་
 བྱེད་བྱང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞིར་འཛོག་ དེ་ཉིད་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་
 པ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་སོང་བའི་ཆ་ནི་ཉོན་ཡིད་དུ་འཛོག་ དེ་ཉིད་ཡུལ་ཏུག་གི་ནང་
 རས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་གས་སུ་ཆད་པ་ནི་ཏུག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འཛོག་སྟེ། གསེར་
 དང་གསེར་གྱི་རྩ་རྒྱན་དང་། གསེར་གྱི་མགུལ་རྒྱན་བཞིན་ཡིན་པས། སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་
 ཆེན་ཡང་སྤྲ་མ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་འདི་མ་ཤེས་པར་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་
 ཁས་ལེན་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་སྟམ་ནས། དབྱ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བས་དེ་དག་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་འདོད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྣམ་
 དཔྱེ་མ་ཆགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་པར་སྤར་གྱི་དོགས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ།
 དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཉི་བར་བསྟན་པས་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་
 ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་
 ཀུན་གཞི་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་མི་རུས་པའི་
 གདུལ་བྱ་ལ་ཀུན་གཞི་དང་གང་ཟག་སོགས་བསྟན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་
 འགྱུར་ལ། སྤྱིས་གནས་ལུགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་

བོ་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ནི་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་པར། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 སྐྱེས་བསྟན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་
 ཞེས་བརྗོད་ཅེས་ན། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་བདེན་པར་བྱུང་བས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་བག་
 ཆགས་གྱི་གཞིར་རུང་བས་ཀུན་གཞིར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
 ཀུན་གཞིར་འཛོག་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་རྗེས་
 སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་དོགས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་
 བའི་རྒྱ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་པ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་
 ཅད་རུང་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་ལ་ཁྲི་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདིས་ནི་ཀུན་
 གཞིའི་སྤྱོད་པ་སྟན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ཀུན་གཞིར་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་དགོངས་གཞི་
 དང་གདགས་གཞིར་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་འདི་ལ་གདགས་གཞི་དང་
 བཏགས་ཆོས་སོ་སོར་བྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འདིར་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
 མ་གསུངས་པ་ནི། ལང་གཤེགས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ཙམ་ཞིག་ཏུང་
 དོན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་བདེན་བྱུང་བ་
 ཏུང་དོན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །མདོར་ན་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་
 ལ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན། གནད་འདི་དག་
 རང་གོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུ་ནི། དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་
 དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། ཆེས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་བསལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲིན་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནས་གསུང་བར་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སློང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་ སློན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཅི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལུགས་ནི་ཐུར་དུ་ཡོངས་
 སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྟན་བཞིན་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །དེ་
 བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཆེ་འགྲོ་འདི་གཡོ་
 བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་སྲིད་པ་འདྲིན་པར་བྱེད། །རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་
 མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་
 བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དུག་པ་ནི། དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་

ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས།   དང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །འོ་ན་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲེལ་པར་
 མདོ་དངས་པ་ལས། ཡུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་
 བཞེད་ལ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་མེས་བསྐྱེད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཞིག་པ་མེད་
 ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་ཀྱང་། །བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་
 མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་
 གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་
 ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོ་གྲོས་
 མི་ཟད་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་དང་དོན་དང་ངེས་
 དོན་དང་། དེ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པ་ནི་
 འཕགས་མཆོག་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་རང་ཉིད་
 གྱིས་ཀྱང་སྐྱས་བཞིན་དུ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བ་
 ནི་ཐ་སྙད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་སང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་བདེ་

གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། བ་སྙད་དུ་ཡང་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་གནད་ཡེ་མ་ཟེན་བཞིན་དུ་སྒྲོ་གྲོས་ཅིང་པོའི་
 ཁ་སྤྱ་འཛོར་བའོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་
 ལས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་དུ་བྱད་གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་སྒྲུང་
 དགོས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་
 མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟར་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་
 འདོད། །ཅེས་སྤྱིའི་ཤེས་བྱ་དང་། ཉང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུངས་
 ལ་གཞུང་འདིར་ཡང་དོན་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་། བ་སྙད་དུ་ཡོད་
 མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྤྱོད། །འོ་ན་སེམས་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤ།
 སེམས་ཁས་ལེན་ན། སེམས་ཉིད་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྒྲོད་གྱི་འཇིག་
 རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་འགོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས། སེམས་ལ་བསགས་པའི་
 ལས་གྱི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་དུ་བྱད་གྱི་ཞེས་
 སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་སྤྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་སྤྲ་མ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། མིན་ན་གཟུགས་
 སྐྱ་སོགས་སྒྲུང་བ་ཅམ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞེས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅལ་བའི་ཆེ་
 བ་སྙད་དུ་ཉིད་པར་བཤ། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་

རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག་ བདུན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་
 ཁས་ལེན་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཆ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། སྐྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ།
 ལས་འབྲས་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་
 ལ། དེ་འདྲའི་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པས་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་སྤར་བྱངས་པའི་
 འབྲེལ་བ་ཉིད་ལས། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་
 ཉིད་གྱིས་དེ་དག་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་ཞེས་ཕྱིས་སྟོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་
 མེད་དོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཕྱིས་གནས་ལུགས་ཏྟགས་པའི་ཆེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་
 སྟོང་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་
 པ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །གཉིས་
 པ་ནི་འབྲེལ་བར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། གང་
 ཟག་ཀྱང་ཡོད་དེ་དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ། དགེ་སྟོང་དག་སྤང་སོ་ལྷ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་ཁུར་བ་ནི་གང་ཟག་
 གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྤང་སོ་ཅ་མ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ།
 སེམས་ཞེས་བྱ་བའམ། ཡིད་ཅས་བྱ་བའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དུས་རིང་

བོར་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོས་ཤིང་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཕྱི་
 མ་ལ་མཐོ་ངེས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
 དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་དོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་
 ནི་སྒྲ་མ་དང་བྱུང་པར་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་༣༡འདིའི་གང་ཟག་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཐ་སྙད་
 དུ་མེད་མཉམ་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས་རྫས་ཡོད་ཞེས་པ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སྒྲོར་དགོས་
 ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁུར་ཁུར་བ་ནི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ལ་འཛོག་པས། ཐ་
 སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་ལས་བྱེད་པ་པོ་
 དང་ནམ་སྟོན་སྟོང་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་ཁུར་ཁུར་བར་མི་འཛོག་
 བ། རི་བོང་རྩེ་ཁྲིམ་པོ་རུས་སྤལ་གྱི་སྤྱིའི་ཐག་པས་བསྐྱམས་ནས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བར་
 པས་ཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཅི། གཞན་ཡང་གང་ལས་སེམས་ཅན་སྦྱེས་བུ་གང་ཟག་
 བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་པ་ལ་ཡང་རྫས་ཡོད་སྒྲོར་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཅ་བའི་ཆིགས་བཅད་ཕྱི་
 མ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནམས་ལ་ནི་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་
 བྱེད་གསུམ་ཆར་གྱི་སྟོན་ནས་བཤད་དགོས་ཏེ། འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་
 དོ། །འདིར་འགྲེལ་པར། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྤེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་ལས།

འཇིག་རྟེན་མ་ཐུན་འབྲུག་བྲུག་གསུངས་པ་བྲངས་པ་ལས། བྲུང་ཙོང་༣༣བ་ན་རེ། འཁར་
 རིའི་སྡེ་པ་ནི་དགོ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་བ་ལས་རིམ་གྱིས་གྱེས་པ་ཡིན་པར་རྟོག་གོ་འབར་བ་
 ལས་བཤད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
 བསྟན་པ་གཅིག་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་པ་འདིར་དེ་མེད་པར་དངོས་
 སུ་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐབས་དེར་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་དངོས་སུ་
 འགལ་ལོ། །ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་དོན་ཡང་འཇིག་རྟེན་མ་ཐུན་འབྲུག་ཅེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལྷོག་
 པ་ནས་བསྟན་པར་སྤང་གི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་
 ལ། གལ་ཏེ་འབྲུག་ས་གྱིས་གོ་སྟུམ་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་དོན་ཡེ་མིན་པས་དོགས་པ་
 མེད་པའི་དོགས་པ་བསྤང་ནས་ཆོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཆོད་ཆོད་དེ་མ་མཇུག་ཅིག་བཞི་པ་ནི།
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་ལྷགས་མཆོག་འདི་ལ་བྲང་དོན་དུ་གསུངས་
 པའི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་
 པ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་
 གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་
 བདེན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ཏེ་
 གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་དག་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་

བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་གཞན་སྐྱེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནམ་རིག་
 གྲུབ་མཐའ་བསྐྱོག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བཞུང་། དེ་ཉིད་བསྐྱོག་བྱེད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གནས་ལུགས་ཉོགས་པ། རྣམ་རིག་
 ཙམ་ལས་གཟུང་འཛིན་འབྱུང་བ། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གཟུང་བ་སོགས་ཏེ། དབུ་མ་པས་རི་སྐད་བསྟན་པའི་རིགས་པ་མ་བཟོད་ནས། སེམས་
 ཙམ་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་ས་དུག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཉོགས་ཚུལ་སྟོས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་སོགས་ཏེ། འོ་ན་འདིར་རི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར།
 དེའི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོས་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། ཚིག་ཀླང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དབང་རྗེས་
 གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་
 ལྟན་བཞུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་རིག་པའི་གཞོད་བྱེད་བཞུང་།
 རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད། སྐྱབ་བྱེད་ལུང་གཞན་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན། བདེན་
 གཉིས་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཞུང་། ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དགག། གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
 གཞན་དབང་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་དགག། དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་རུ་གྲུབ་པ་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 བཞི་སྟེ། ཡིད་ཤེས་འབྱུང་པའི་དབེས་མི་འགྲུབ། དབང་ཤེས་འབྱུང་པའི་དབེས་མི་
 འགྲུབ། རྫོམ་བྱུང་འབྱུང་པའི་དབེས་མི་འགྲུབ། མཐོང་སྣང་འབྱུང་པའི་དབེས་མི་འགྲུབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱི་རོལ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བླ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དགག་མི་ལམ་ཉིད་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། སད་པའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་བླ་
 བས་མི་ལམ་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གྱུབ་ན། ཡུལ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཞེས་
 པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་འདིར་མི་ལམ་ན་སྣང་བའི་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་
 པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་
 ལ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེའི་བྱིར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་
 མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དགག་བྱའི་བྱེད་པར་གྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱབ་ནི་
 ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་བྱེ་བའི་ཆོ། ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་ངེས་པར་བྱེ་བའི་སྟོན་དཔོན་འདིའི་
 ལྷགས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། མི་ལམ་ན་ཡུལ་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དབང་པོ་སྟོན་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་ཡུལ་སྤང་པོ་

ཆེ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་སོགས་
 ཏེ། ཆི་ལམ་དུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་ལྟ་ཡོད་མེད་སོ་སོར་སྤྱེ་བ་ནི་སྤྱིར་
 རྟོག་གི་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ་ཆི་ལམ་དུ་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་མེད་ཀྱང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་
 ཤེས་ཡོད་པས། སད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་
 འབྱུང་བ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆི་ལམ་ཡུལ་ཤེས་བདེན་
 པར་མེད། སད་པའི་ཡུལ་ཤེས་བདེན་པར་མེད། དེས་ན་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། །རི་ལྟར་སོགས་ཏེ། རྣ་སོགས་ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར། སྐྱ་དང་རྣ་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 པར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་ཆི་ལམ་གྱི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་
 ཅད་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 མེད་པར་མཚུངས་ལ། དབྱུ་མ་པ་ལ་སད་པའི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་
 དཔེར་ཆི་ལམ་བརྗོད་ན། དབྱུ་མ་པས་ཆི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུལ་མེད་པར་ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པ་ལས་མ་སྐྱངས་པའི་སྤྱིར་ན་མི་འཐད་ཅེས་
 པའོ། །གནད་འདི་མ་རྟོགས་པར་ཁ་ཅིག་༣༥ རྣ་བ་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་བཞིའི་ཆོས་གསུམ་
 མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྐྱང་བའི་བརྟུན་པ་དང་། ཡིད་གྱི་ཆོས་གསུམ་ནི་ཆི་ལམ་ན་

ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུང་བས་བརྟུན་བཤོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་
 དབང་ཤེས་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་སྟོ་
 གྲོས་ཀྱི་འདུག་པ་ཤིན་དུ་ཅིང་བས་སྟོགས་སྒྲུབ་ནམ་མཁའ་ལངས་པ་ལ་དགག་པའི་ཉི་མ་
 འཤར་བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱུ་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྲིས་
 མོ། །དེ་ལ་བཙམ་ལྟན་རིགས་རལ་གྱིས། མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་
 འདིའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དགག་པ་བརྟེན་པ་སྟོ་གྲོས་ཅིང་བ་བདེན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་འདུག་པ་ཅིང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འདིས།
 དེ་སྟོ་ལ་སྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྟུན་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པ་དེ། དེ་སྟོ་ལ་སྟོས་བཙུང་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་བཙུང་
 བརྟུན་བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་མ་ཤེས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་འབྲང་དག་སྟེ་
 མའི་ཞུ་མོ་མ་གོན་པར་ལེགས་པར་དཔྱེད་ཅིག དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་མི་
 ལམ་གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། གང་རྒྱུས་ཅི་ཙམ་སྟོགས་
 ཀྱང་། ཏོག་གའི་ཐ་སྙད་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཤོར་བཤོ། །གཞན་ཡང་ཏོག་གའི་བ་༣༥འདིས་
 འབྲེལ་པར། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་བརྒྱུད་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་

མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་དེ། མི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་སྤར་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མཛད་པ་ནི་
 མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་དེ་ལེགས་ལྡན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པར་གསལ་བས། དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། རང་ཉིད་མི་
 ལམ་གྱི་གཟུགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་གྱིས་དོགས་ནས། རྒྱ་
 གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ལ་སྤྱར་པ་ཏ་ཅང་བཏབ་པ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཐ་
 མལ་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བཟུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་མི་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་
 བྱས་ན། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དེ་ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དེའི་
 དོན་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 མཚུངས་ཡིན་པའི་སྟོན་སྣམ་རིག་པ་ལ་ལན་མཛད་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་དེ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་ཐ་སྙད་དུ་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་
 སྲིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་
 རྟོགས་པའི་སྟོན་སྣམ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་རྟོག་གོ་བ་༣༤འདིས་འོན་རང་ལུགས་ཀྱི་མི་
 ལམ་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་
 དམ་མི་འདོད་ཅེ་ན། མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པས་ཡུལ་ལྔ་ཆར་སྤང་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་

ཤེས་ཁོན་ལ་སྒྲུང་བས་ན་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་
 ཡིད་ཅམ་ཀྱི་དོར་ཀོང་རུས་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོགས་པ་དང་
 འདྲ་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་གཅིག་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 སྒྲུའོ། །དེ་ཡང་། དེ་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་
 ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཛོམས་ཏེ། དེ་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་དེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
 རོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་སྒྲ་དང་ངེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཞིག་ཡིན། འདིས་ནི་
 འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཅིག་འཛོམས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆི་ལམ་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ན་སོགས་སྟེ་འགྲེལ་པར། དེའི་བྱིར་སད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་
 ནས་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་ལ། ཆི་ལམ་ན་ཆི་ལམ་ཆིས་བཞིན་པའི་ཤེས་
 པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་དབེས་ཆི་འབྲུབ་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་མེད་ཤེས་པ་མཐོང་སྒྲུང་གཉིས་ལ་མཚུངས། ཡུལ་མེད་ཤེས་པ་སྐྱེ་
 ན་ཏེ་ཅང་ཐལ། ཏེན་དང་དམིགས་པ་སྒྲར་ཡང་བརྗོད་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་
 པོ་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་སྒྲུང་བའི་དབེས། ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་

འབྲུག་པོ་སྣམ་ན། དེ་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྐབས་དེའི་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་པོ་ལོག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མཚུངས་ཡིན་ཞིང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་མི་ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་བཀག་
 ལ། འདི་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་སད་པ་ལ་སྤྲང་བའི་ཡུལ་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པའི་ཆེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་དབྱེ་མའི་ལུགས་ཀྱི་
 ཡུལ་སྤྲང་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉི་བར་
 མཁའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ཉིས་སྤྲང་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་ན་ཞེས་པའི་དོན་བཀོད་པའི་ཆེ་
 དགག་བྱའི་བྱད་པར་མ་སྒྱར་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་ལ་སྤྱོད་སྤྲང་སྤྱི་བསམ་པ་ལ་
 ཡུལ་སྤྲང་ཤད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་
 འདོད་ཅིང་། དབྱེ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་དོན་དམ་དུ་
 ཡང་མེད། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་ལ་
 བསམ་ནས། དེ་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འགོད་
 པའོ། །གནད་འདི་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ལ་མེད་པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བྱད་ཆོས་སུ་སྤྲང་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པར་འདིའི་སྤྱོད་སྤྲང་ལ་ཞེས་ནས་
 རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྲང་ཡང་དགག་པ་མང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་

མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྤོང་བཟོད། དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་སྤྱིར་བསྟན།
 དགག་པ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཏེ་སོགས་ཏེ། འདི་དག་གིས་ལུས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་དགག་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། ད་ལྟར་བའི་ལུས་པ་དགག་མ་འོངས་པའི་ལུས་པ་དགག་འདས་པའི་ལུས་པ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིས་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་སྤྱིས་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་བར་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉེས་སྤོང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་
 དང་མཚུངས། གཞན་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཉིད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱུན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་
 དགག་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྒྱུན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར་
 རོ། །རྒྱུན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་ཕྱོགས་སྤྲས་ཀྱང་ཁས་མ་སྤངས་སོ་སྟུང་ན།
 རྒྱུན་ཅན་ངོ་མོ་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུན་གཅིག་པ་ཁས་སྤངས་པས་དོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱམས་པ་སོགས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་ན་རྒྱུད་གཅིག་པ་
 དང་། རྒྱུན་གཅིག་པ་ཐ་སྙད་དུ་མི་འཐད་དེ། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ།
 འདིས་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུན་གཅིག་པ་འཐད་ཅེས་བྱ་བར་བྱུང་སྟེ།
 གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གཞུང་ཇེས་སུ་བཟོད། དེ་ཉིད་བསྐྱོག་

གྲེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་སྒྲོ་སོགས་ཏེ། ཆེགས་བཅད་དང་པོས་ཀུན་གཞིའི་
 རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་མལ་པས་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན། ཆེགས་བཅད་གཉིས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཀུན་
 གཞིའི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བར་བསྟན། ཆེགས་སུ་བཅད་པ་
 གསུམ་པས་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བ་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་བརྗོད། ཉེས་སྤོང་སྤར་བཤད་རིགས་པས་ཁེགས། སྤྱབ་གྲེད་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་མཚུངས། ལུང་གི་སྤྱབ་གྲེད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་
 ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་ལམ་དུ་མིག་བརྒྱན་པ་
 མིག་ཤེས་བརྒྱན་པའི་རྒྱར་ཁས་སྤངས་པར་གསུངས་པ་ནི། འདི་ག་རྟོན་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་
 ཀྱང་བརྒྱན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་༣ ཡ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་
 མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་ལུགས་
 འདི་ལ་བསྐྱེས་པས་ལན་ཏེ། དེ་སད་མི་གང་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་
 མི་རུང་བའི་བྱེད། གལ་ཏེ་སད་པའི་སྒྲོ་རྩེ་རུང་རོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་མི་ལམ་གྱི་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སད་པའི་སྒྲོ་རྩེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་བྱེད་རོ། །འདོད་ན་མི་ལམ་དུ་མིག་ཤེས་སོགས་ལྟེ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 ཆར་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ཡིས་སོགས་

ཏེ། འགྲེལ་པར། བ་རོལ་པོ་གང་ཞིག་སད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ།
 ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་
 མེད་པའི་སྤྱིར་རུས་སྤལ་གྱི་སྤྱི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་གྱི་
 དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་
 སྒྲ་བ་འདིས་ལན་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབྱ་མ་པས་དམ་བཅའ་བ་
 དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ན་ཚོད་འདི་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲ་བ་བསྒྲོག་པར་བྱེད་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
 མདོ་ལས། སྤིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཅམ། །རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་
 མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོ་འོ་བོ་ནི། །རྟོག་གི་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་
 མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གི་
 བ། །རོ་དང་འབྲ་བས་འདི་དག་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བསྒྲོམ་བྱུང་
 འབྲུལ་བའི་དཔེས་མི་འགྱུར་བ་ནི། རྣམ་འབྱོར་སོགས་ཏེ། སྒྲོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཡིན་
 བ། སྒྲོན་པོ་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ་དང་འབྲ་བས། ཆོག་ས་བཅད་འོག་མའི་གནོད་པ་སྟོན་

བ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ནི་གཞུང་དང་མ་འབྲེལ་
 ལོ། །འདིའི་སྤྱེལ་འབྲེལ་དུ། འདིར་སྦྱས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ན། འོ་ན་གང་སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལས་རྣམ་འབྱེད་པ་དག་གིས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། འོག་མའི་
 མཆམས་སྦྱར་ལ་ཡང་འབྲས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་མཐོང་སྤང་
 འབྲུལ་པའི་དཔེས་མི་འབྲུབ་པ་ནི། རབ་རིབ་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རང་ལུགས་གོ་སྤྱི་ཞིང་
 རོན་ཆེ་བ་བཤད་པ། ཏ་ཅང་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ལུགས་དགག་པ། གནས་སྐབས་
 ཀུན་དུ་མཁོ་བའི་གནད་གྱི་རོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ།
 རོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དུ་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་
 སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་རོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་
 པ་ནི་ཆུ་འབབ་པའི་ཁྲུང་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་ན་ཡུལ་རྣག་ཁྲག་
 མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་འདོད་དེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཡི་དྲགས་དུད་
 འགོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་
 ཕྱིར། །རོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་བཤད་སྦྱར་དགོ་བསྟན་
 བཅུན་པས་མཛད་པར། ཆུ་ཁྲུང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟེན་གྱི་དབང་
 གིས་ཡི་དྲགས་གྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པ་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགོ་ཉ་ལ་

སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྒོས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངར་བ་དང་
 དྲང་བ་དང་བསིལ་བའི་ཆུར་རྟོག་ཅིང་ཁྱས་བྱེད་དོ། །འཕྱང་ངོ་དེར་འཇུག་གོ། །ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐོང་སྟེ།
 གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་
 སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་མཐོང་བར་
 འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཅུ་བར་དངོས་གཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་། མི་ལ་ཆུར་སྒྲང་བ་ལྟ་
 ཟུང་གཞི་གཅིག་བཟུང་ནས། གཞི་དེར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་
 སོར་སྒྲང་ཞེས་བ་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེས་ན་གཞི་གཅིག་ཉིད་ཏུ་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པས། དངོས་པོ་གཅིག་པ་
 ལྟ་བུར་སྒྲང་བ་དང་། བག་ཆགས་མི་མཐུན་པར་སད་པས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་
 སྒྲང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་དུ་མས་མར་མེ་གཅིག་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་
 བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཅིག་གིས་མཐོང་བའི་མར་མེ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི།
 བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པ་ཅམ་མོ། །སྤྱི་མ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །རྣལ་ཁྱེད་དང་
 ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་གྱི། རང་རང་གི་བག་ཆགས་མི་
 འདྲ་བ་སད་པའི་སྒྲང་བ་ཅམ་མོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་པར་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །ཞེས་སྤར་བཤད་པ་དེ་དང་

མཚུངས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོས་པས་ཚོག་གོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི། མཚུངས་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བཞག གང་དང་མཚུངས་ན།
 རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ལ་ལན་བཏབ་པ་དེ་མཚུངས། གང་ལ་མཚུངས་ན་
 ཚུ་འབབ་པའི་སྤྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྟོའི་དཔེས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 མཚུངས། རི་ལྟར་མཚུངས་ན། ཚུ་འབབ་སྤྱང་ལ་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་གིས། །ལས་ཀྱི་
 མཐུ་ལས་ནག་ནམས་གང་མཐོང་བ། །དེ་སྟོ་ལ་སྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་
 གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚུངས། འདིར་
 མའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཚུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོས་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 ལ། རྟག་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས། རབ་རིབ་
 ཅན་ལ་སྟོ་ཤད་སྤང་བ་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་གཞུང་འདིའི་དོན། དེ་
 བཞིན་དུ་རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱི་མ་དང་གཟུགས་
 བརྟན་སོགས་དཔེར་འགོད་པ་ལ་ཡང་ལན་གདབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཚུ་འབབ་པའི་
 སྤྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ནམས་ལ་ནག་ཁྲག་གི་སྟོ་སྤྱི་བ་ལ་ཡང་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ཅམ་ཡང་འཆད་མ་ཤེས་པ་སྟེ། རབ་རིབ་
 དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྱར་ལན་བཏབ་ཟིན་པས་འདིར་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལ་ལན་
 བཏབ་ཟིན་པ་སྐྱབས་འདིའི་ལན་ལ་ཡང་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་སྤྱར་མ་ཤེས་པར་གཞི་

སོ་སོར་བྱས་འདུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་རིག་པའི་འཐད་པ་བཅུག་ནས་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་དང་ཚུལ་
 མཚུངས་པར་བསྐྱབ་པའི་བོད་ཀྱི་དབྱུ་མ་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག་༣༥ན་དེ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་ནི་དངོས་པོར་སྤྲོ་བའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་མིན་གྱི། མདོ་
 ལས་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀེང་རུས་མེད་ཀྱང་དེ་
 གསལ་བར་སྤང་བ་ནི། གཟུགས་ཅན་དང་འབྲ་བར་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་ལ།
 འདི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པས། གཟུགས་ཅན་བཞེན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
 མིན་ལ། སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟག་མ་དགྲུ་ཡང་མིན་པས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 གཟུགས་ཀུན་བཏགས་པ་ཞེས་འབྲུང་དོ། །མིག་ཤེས་ལ་སྤྲོ་བ་དུ་སྤང་བ་ནི་གཟུགས་
 ཅན་བཞེན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཡི་དྲགས་ལ་ཚུ་སྤང་ནག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་དེའི་
 མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་དགོས་སོ། །ཞེས་
 དང་། །འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན་ཐོག་མར་དཔེ་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷགས་གོང་མེས་བསྐྱེད་པས་
 པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་ཀྱང་མི་ཆོག་པའི་རིག་སྤྲགས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གིས་
 ལྷགས་གོང་དེ་ལག་ཏུ་སྤངས་པ་ན་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་དེའི་རིག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་
 ལ་རིག་བྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་རིག་སྤྲགས་བཞུས་
 པའི་ཚུས་ལག་པ་བཀྲས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲ་བའི་རིག་སྤྲགས་རྫོམ་

བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་ལྷགས་གོང་གི་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀའང་ལྷགས་གོང་གཅིག་
 བྱ་དེའི་རེག་བྱར་ནི་བྱ་དགོས་ལ་ལུས་ཤེས་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་རེག་བྱ་
 གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པས། གཉིས་ཀ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་ཚད་མ་
 གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པ་མིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་ཚུ་
 གླུང་འབབ་པའི་གཞི་དེར་ཚུ་གླུང་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྡོན་ལས་ཀྱི་
 དབང་གིས་རྣལ་ཁྲག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཚུ་གླུང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་གཅིག་མི་ལ་སྡོན་ལས་
 ཀྱི་དབང་གིས་རྣལ་ཁྲག་ཏུ་མི་སྒྲུང་བའི་བརྒྱུད་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཚུར་སྐྱེ་བས་དེ་གཉིས་ཀ་
 ཚུ་གླུང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་ཡིན་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་
 དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་
 གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེའི་བརྗོད་གྲུགས་སུ་གྲུབ་
 པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བཤེས་སྒྲིང་ལས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་
 བློ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་
 ལ་སྡོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོས་ཁ་སྒྲོའོད་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དང་། དགུན་གྱི་ཆེ་ཉི་
 འོད་རེག་བྱ་གང་བར་སྐྱེ་ཡང་། རྒྱ་ཉིའི་འོད་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་མི་ལ་གང་ཕྱོད་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་
 བ་མི་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་ནི་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཆ་བར་གཞལ་བའི་རེག་བྱ་ཉིད།

གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གང་བ་འཇལ་བ་མིན་ཞིང་། གཉིས་ཀས་ཉི་ཟླ་གཅིག་གི་འོད་ཀྱི་རེག་
 བྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་ཅེས་གཞུངས་པས་གཞུང་དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་
 དཔྱད་པར་གོ་བ་རྒྱལ་པ་རེ་ཤར་བ་དེས་ཆོས་པའི་ཐག་གཅོད་མ་སྤྲེལ་ག ཞེས་བྲིས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྟ་དངོས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་མཐས་
 བཏགས་པ་མིན་གྱི། མདོ་ལས་གཞུངས་ཤིང་རང་ཉིད་གྲང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་ཅེས་པ་ནི།
 ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང་། རང་ཉིད་བཞེད་པ་ཡང་དངོས་སྤྱོད་པ་དང་མི་
 འང་སྟེ། འདིར་ནི་འཛིག་ཉེན་ཉིད་སྟོས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་སྟོ་དེའི་དོན་རི་ལྟར་
 སྤང་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། སྟོ་གཞན་གྱི་དོར་ནི་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་
 ཤེད་ལྟར་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ།
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་ཐ་སྙད་
 ལ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དེར་དབང་པོ་
 སྟོན་མེད་ཀྱིས་མིག་གཏད་པའི་ཆོ་ན་ཡང་སྤྱོད་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་སྤྱོད་ཤེད་
 དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྟོའི་ཡུལ་རྣམས་རི་
 ལྟ་བར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བ་གང་གིས་སྤྱོད་གཞི་གཅིག་ལ་སོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གནས་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ལ་ཆུ་སྤྱང་ནག་ཁག་
 ཏུ་སྤང་བ་དེ་ཆུ་སྤྱང་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་

ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷགས་གོང་མེས་བསྐྱེད་པ་པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་སྒྲགས་དང་
 ལྷན་པ་གཅིག་གི་ལག་བས་རིག་པའི་ཆེ་རིག་བྱ་གཅིག་བྱ་དེས་རང་གི་ལག་བ་མི་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་པའི་རིག་བྱ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་མི་
 བསྐྱེད་པའི་རིག་བྱ་གཅིག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། རིག་སྒྲགས་
 གྱིས་སྐྱེས་བྱ་གཞན་འཆི་བར་བྱེད་པ་ན། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློག་འགག་པ་མ་
 ཡིན་པར། སློག་འགག་པའི་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་ཏེ། རིག་
 སྒྲགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་བྱིར། དོན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐོག་མར་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ཆད་མ་བཀག་ན་འཁར་གཞོང་གཅིག་ཏུ་རབ་རིབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་གྱིས་
 བལྟས་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ།
 ཅུ་འབབ་པའི་སྤྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་རྣལ་ཁྱབ་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཆེ་མིའི་མིག་ཤེས་དང་ཡི་དྲགས་
 ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར། བྱིར་བ་ནི་སློབ་དཔོན་
 གྱིས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་དུ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
 ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཅུ་འབབ་པའི་སྤྱང་ལ་དཔྱུལ་བ་པ་ལ་མེའི་སྤང་
 པོར་སྤྱང་བའི་མེ་ཆོས་ཅན། ཅུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་
 གྱིས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཅུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་མིན་པར་ཐལ།

རྣམ་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུང་དཀར་པོ་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་ཏུང་དཀར་སེར་
 པོར་སྒྲུང་བའི་སེར་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཏུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
 གཟུགས་མི་མཛེས་པར་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ངན་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་
 གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུར་བཞི་པོ་འདིའི་བྱུང་བ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཡིན་ཅིང་།
 ཏྲགས་གསལ་ཏུང་ཙོང་པའི་ཡིན་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་འཛིན་དུམ་སོགས་ལ་སྐུ་མའི་
 ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བའི་ཏྲ་སྒྲུང་དེ་སྐུ་མའི་སྒྲགས་སྒྲན་གྱི་རྒྱན་ལས་ཏྲ་སྒྲུང་མཆན་ཉིད་པར་
 སྐྱེས་པར་ཐལ། ཟུ་འབབ་པའི་སྒྲུང་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་རྣག་ཁྱག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཆེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་
 ལས་ལས་རྣག་ཁྱག་ཡིན་པར་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་
 རིང་གཉིས་ནས་ལྟ་བའི་ཆེ་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་དང་། མི་གསལ་བའི་ལས་
 གཟུགས་གཉིས་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཟུ་འབབ་པའི་སྒྲུང་ལ་རིགས་དྲུག་གིས་
 བལྟས་པའི་ཆེ་ལས་གཟུགས་དྲུག་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུར་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 བྱུང་བ་ནི་བདེ་བདེ་འབྲ་བ་ལ་ཟ࿀། འདོད་ན་ནི་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལ་ཟ࿀། ཏྲགས་
 ནི་ཏུང་ཙོང་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཟ࿀། ཨ་ལེ་མོ་ལ་ལེ་མོ། ཤེས་བྱ་བྱ་ལེ་བ་ཏུ་སོང་
 བའི་སྟོན་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་དེའི་དེག་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བཞི་བཞི་ཆར་གྱི་

རེག་བྱ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་དོག་ལྷ་པོ་རེ་རེའི་ཁ་དོག་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་ལྷ་ཆར་
 ཡོད་པ་དང་། རྩོམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མི་གསར་སྐྱེས་ཡོད་པ་དང་། ཐག་པའི་ཆ་
 ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱུལ་གསར་སྐྱེས་ཡོད་པ་དང་། ཆ་རེག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་གང་
 རེག་ཡོད་པ་དང་། གང་རེག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་རེག་ཡོད་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་རྣམས་
 སྙེད་པའི་རྣམ་དགྱེ་འབྱེད་པའི་ཆོ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་འབྲེས་ནས་ཁ་བོ་ལེབ་པ་
 གཅིག་ཏུ་སོང་འདུག་པ་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དགྱེངས་སུ་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་པའི་
 སྐབས་སུ་བྱུང་ན་དགའ་བ་ལ་ཞུ། བྱུང་སྟོབ་། རྣམས་འདུག་ལ་དབྱ་མཐམ་གཅིག་བཤའ་
 ཟེར་ནས་དངོས་འཛིན་གསར་པ་འདི་འབྲ་བསྒྲན་པ་མ་མཛད་ཨང་། འདི་དག་གྱུང་སྟོབ་
 དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ཉིད་སྟོས་བདེན་པ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱུང་
 བར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་ཏུ་
 འདུག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་གཞི་གཅིག་ལ་རིགས་དྲུག་གི་མཐོང་སྒྲུང་དྲུག་
 འབྱུང་བ་ནི་དྲུག་ཆར་ཡུལ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ལུགས་
 འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ཡིན་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཐ་སྙད་ལ་སྟོས་ནས་
 བདེན་བརྟན་གཉིས་སུ་ཡུལ་ལ་བྱེ་བའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེ་བས་སྦྱིར་རིགས་
 དྲུག་གང་རུང་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་གཞིར་བཞག་པའི་ཆེ་དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་
 ཐ་སྙད་ཏུ་བདེན་ལ། གཞི་དེར་གཞན་ལྟའི་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་

ཐ་སྟོད་དུ་མེད་པ་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །འདིར་ནི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཛམ་
 བུའི་སྒྲིང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། བཀའ་
 བསྟུ་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཏེན་ལ་མཛད་
 པས། མེད་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཐ་སྟོད་དུ་བདེན་པ་དང་། གཞི་དེ་ཉིད་དུ་འགོ་བ་གཞན་གྱི་
 མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་བདེན་པའི་རྣམས་བཞག་མཛད་པས། ཚུ་འབབ་པའི་སྒྲུང་ལ་ཚུ་དང་། དེའི་
 དུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྟོད་ལ་སྟོས་ནས་བདེན་པ་དང་། རྟག་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་ཚུལ་
 གཞན་རྣམས་ནི་དུལ་དུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མི་བདེན་པར་བཞག་པ་ནི་
 གནད་གྱི་དོན་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་འདིའི་མགོ་མཇུག་སྟེལ་ནས་བསྟུས་ན་
 མི་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ། །སྟོན་པས་རིགས་རྒྱག་སོ་སོའི་སྐད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་ཀྱང་ད་
 ལྟར་གྱི་བསྟན་པ་འདི་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞི་སོ་སོའི་མཐོང་ཚུལ་མེད་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་བདེན་བརྟན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་སོགས་ཤེན་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་ཞིབ་
 པའི་དུལ་གྱི་བྱད་པར་རྣམས་ནི་དེང་སང་ཁོ་བོའི་སྟོ་གྲོས་གྱི་དུལ་ཡིན་པར་སེམས་
 སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། མདོར་ན་སོགས་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་
 བྱ་མིན། །དེ་མེད་རྣམས་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་བྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག། །རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་
 རྣམས་སུ་བྱུང་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་མེད། སྐབས་བྱེད་

རང་རིག་བརྟགས་ནས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
 ཉེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་རིག་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་ རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་
 རྟན་པ་དགག་ རང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྟན་སྤྱོད་འཐད། གཞན་ཕྱོགས་དགག་པ་བསྐྱུས་ཉེ་
 བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཉེ་སོགས་ཉེ། འདི་ལ་
 རང་རིག་རྟན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ན། རྟན་པ་རྫས་སྤྱ་གྲུབ་པ་ཞིག་གམ། ཐ་སྙད་ཀྱི་
 རྟན་པས་སྐྱབ། དང་པོ་ལྟར་ན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དབྱེད་ན་རྟན་པ་རྫས་གྲུབ་པ་མི་འགྲུབ་
 པས། རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁྲབ་པ་
 མ་ངེས་ཉེ། གཞི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་དུ་མེ་གཞན་སྤར་ཆད་མས་གྲུབ་ན་སྤྱིས་དུ་བའི་རྟགས་
 ལས་གཞི་འགའ་ཞིག་དུ་མི་གྲུབ་པ་འཐད་པ་བཞིན་དུ། སྤར་སྤྱིར་རང་རིག་ཆད་མས་གྲུབ་
 བ། རྟན་པའི་རྟགས་ལས་དེ་སྐྱབ་པ་འཐད་ཀྱང་། སྤྱིར་གྲོལ་གྱི་ངོར་སྤར་རང་རིག་སྤྱི་སྤྱོག་
 ནས་མ་གྲུབ་པས་ད་ལྟ་རྟན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་རྟན་པ་ཐ་སྙད་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་དཔེ་ནི་ཚུ་ཅམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་
 ཚུ་ཤེལ་ལམ། མེ་ཅམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེའི་དོན་ཡང་རྟན་པ་ཐ་སྙད་པ་དེ་ཡིན་ན་རང་རིག་ལས་བྱུང་བས་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་
 སྤྱོད་མེད་པར་ཡུལ་སྤྱོད་བ་ལས་ཀྱང་རྟན་པ་ཐ་སྙད་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཚུ་
 ཤེལ་མེད་ཀྱང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་། མེ་ཤེལ་མེད་ཀྱང་གཙུབ་ཤིང་སོགས་ལས་ཚུ་

དང་མེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།   དཔེ་འདིས་ཀྱང་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་མི་
 ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་རིག་ཐ་སྙད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བླན་པ་ཐ་སྙད་པ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པ་བྱབ་པ་འགལ་བར་གསུངས་དགོས་པ་ལས།   བྱབ་པ་མ་ངེས་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ཚུ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་ཚུ་དང་མེ་སྐྱེ་བ་སྤིང་
 ཀྱང་ཚུ་དང་མེ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བས་མ་བྱབ་པ་དཔེར་བཀོད་འདུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རང་རིག་སྐྱབ་པ་ལ་བླན་པ་རྫས་བྱབ་པ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ།
 བླན་པ་ཐ་སྙད་པ་བཀོད་ན་མ་ངེས་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ།   དོན་དེ་མ་
 ༩༠གོ་བར་བླན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་རྫས་སུ་བྱབ་པ་དང་།   རང་རིག་ཐ་སྙད་པ་
 གཉིས་ཀ་མི་འབྱུབ་ཞེས་སྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟགས་པར་འདོད་པ་ནི་འགྲེལ་བའི་དོན་ཡེ་མ་བྱེད་
 པའོ། །ཆིགས་བཅད་བྱི་མས་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་སྟོགས་ལ་བླན་པས་སྟོང་
 བའི་ཡུལ་བླན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གནས་པས་འཐད་པར་བསྐྱབ་ན་ཡང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་གཏན་ཆིགས་ཉིད་ཀྱིས་འཛོམས་པ་རྣམ་བཟུང་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་
 ཏེ། འགྲེལ་པར། གང་གིས་ཡུལ་སྟོང་བ་སྟེ་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་བླན་
 པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་
 བླན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཉམས་སུ་སྟོང་བས་སྟོང་བ་དེ་བླན་པའི་ཤེས་

བས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ཡུལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། ཉམས་སུ་སྟོང་
 བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་
 ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་
 བློ། སྟོང་བ་དང་དྲན་པ་རྒྱ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་མེད་པར་སྒར་བ་ཤད་ཟིན་ལ།
 གཞན་དུ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བས་སྟོང་བའི་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱིས་
 གྱི་དྲན་པས་མ་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ན། ཡུལ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཡུལ་སྟོང་བ་
 འགྱུར་ལ། སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ། སྤྱིས་གྱི་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་
 ཞེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་སྟོང་བ་འགྱུར་ཅེས་པ་སྟེ། གཞུང་འདིས་རང་
 ལུགས་ལ་སྟོང་དྲན་གཞན་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་སྟོང་ལས་ཡུལ་དྲན་སྟེ་བ་
 དང་། རང་སྟོང་ལས་རང་དྲན་སྟེ་བ་དྲན་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་
 གྲུབ་པོ། །གཞན་དུ་ན། གང་ཉམས་སུ་སྟོང་བས་སྟོང་བ་དེ་ཞེས་དང་། ཉམས་སུ་སྟོང་
 བའི་ཤེས་པས་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་ལེགས་པར་སྦྲད་གོས་
 སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་༩ སྟོང་བའི་ཡུལ་དང་དྲན་པའི་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་འདུག་པ་ནི་འཁྲལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 དྲན་སྟོང་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དང་།

རང་རིག་སོགས་ལུང་ཚད་མ་ལས་བཤད་ཅིང་།   བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་
 བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་ལྡོག་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་
 དག་དབྱད་ནས་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞིན་དོ།   །ཁ་ཅིག་༤༩ཙ་
 ཤེར་དང་།   ཙྙེན་བཞེས་དང་།   ཚིགས་གསལ་ལས།   རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་ཀྱི་རང་
 རིག་འགོག་པའི་ལུང་རྣམས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་རང་རིག་ཐ་སྙད་པ་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་
 བ་ནི་ནོར་ཉེ།   ཙྙེན་ལས།   རང་རིག་གི་དཔེ་མར་མེ་བཀོད་པ་ལ་དབྱད་ནས་འགོག་པའི་
 ཚེ་མར་མེས་རང་གསལ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ།   ལུན་པ་སེལ་བ་ཡང་བཀག་པས་ཐ་སྙད་
 དུ་ལུན་པ་སེལ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་།   ཙྙེན་བཞེས་ལས།   ཚད་མ་དེ་
 རང་གིས་བྱུབ་པ་བཀག་པའི་ཚེ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡང་བཀག་པས་ཐ་སྙད་དུ་
 ཚད་མའི་ཡུལ་ཅན་གཏན་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་།   ཚིག་གསལ་ལས།   རང་རིག་
 མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལྟོང་བར་བྱ་བའི་སེམས་མི་རྟེན་པའི་མདོ་བྲངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་
 ལྟང་བྱའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ།   །གལ་ཏེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་
 ལས།   རི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་གི་སོ།   །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི།   །རང་ལ་རིག་པར་
 མི་བྱེད་ལྟར།   །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རོ།   །ཞེས་གསུངས་པས།   ཐ་སྙད་དུ་རང་
 རིག་ཡོད་ན་ཐ་སྙད་དུ་རལ་གྱིའི་སོ་རང་གིས་རང་གཙོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན་རིགས་
 པས་དབྱད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་ལ་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་བ་མང་སྟེ།   གཞན་དུ་

ན་ཐ་སྙད་དུ་ནམ་མཁའི་བརྗོད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ལྟས། ནམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་
 ལྟན་པ། །དེ་ཡང་བརྟན་ནམས་མི་འདོད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་
 ཕྱིར་ནམ་མཁའི་བད་མོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཐ་སྙད་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་
 བ། དེ་མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
 མངོན་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟམ་ན། ལྷགས་འདི་ལ་མངོན་སུམ་
 བཏགས་པ་བ་དང་། མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་
 གྲགས་པ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་པར་འཇོག་
 ཅིང་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་
 བ་ཡིན་ན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ནི་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་པ་འཇིག་རྟེན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་
 སྒོ་ངོར་ཐ་སྙད་མཐུན་པ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་པའི་ལྷགས་གྱི་མཆོན་
 བཏགས་དང་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་གྱི་མཆོན་བཏགས་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བར་སྤང་
 རོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་གྲུབ་པ་དགག་པ་
 བྱི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་གྲུབ་པ་དགག་
 པ་ནི་གང་ཆེ་སོགས་ཏེ། ནམ་རིག་པས་ཀུན་རྫོབ་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཀྱང་

དེ་འཛོག་པའི་རྒྱ་གཞན་དབང་རྣམས་བྱུང་བ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་འཛོག་ཅིང་། དེ་
 རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཆེ་མི་རྟེན་པས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་བརྒྱག་པར་
 བྱས་ཞེས་བ་སྟེ། དངོས་པོར་སྤྱོད་བ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྟོན་འདི་གནས་བ་ཉིད་
 རོ། །གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སོགས་
 ཉེ་འགེལ་བར། འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་བ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
 ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །ཉན་བ་གང་དང་སྟོན་བ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྟོ་བཏགས་
 བས། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཅིང་སྟོན་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་
 གནས་ཉེ་དོན་དམ་བ་སྟོན་བ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བ་བསྟན་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་བ་ལས་ཀྱང་དོན་
 དམ་པར་འཐོབ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བསྟན་པར། །དམ་པའི་
 དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །སྟུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བ་བསྟན་བ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་
 ཅིང་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྟོང་བ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གཞན་དབང་རྣམས་དང་ཀུན་རྫོབ་མཚུངས་མི་སྲིད། ཀུན་རྫོབ་འགོ་ག་ན་འཛིག་
 རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱེད་པོ་

དོན་གཞན་བཀག་པའི་དོན་དུ་བཤད།   སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བཤད།
 གཞན་དུ་རྟོགས་ན་ཕྱང་རིགས་གཉིས་གྲིས་གཞོད།   དེས་ན་གྲུབ་མཐའི་སྒྲང་དོར་བྱ་བར་
 གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱང་གི་དོན་དངོས། ཕྱང་གཞན་གྲིས་བསྐྱབ་
 ཕྱང་དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་འགྱུར་སོགས་ཏེ། བྱིད་འཛིག་རྟོན་གྱི་
 གྲགས་པས་འཛིགས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་སྒྲངས་ན་ཕྱང་གིས་འཛིགས་ནས་སེམས་ཙམ་
 ཡང་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ་སྟུང་ན། ཕྱང་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་ཏེ།
 དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོ་རྟེན་ནི། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱན་དང་རྩལ་
 དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་
 བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཇི་བཞིན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཙམ་གཙོ་ར་
 གྱུར་ཕྱང་དོན་ཡིན། གཞན་དུ་རྟོག་ན་ཕྱང་དང་འགལ། གཙོ་ར་གྱུར་པ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་
 འགོད། ཙམ་སྐྱས་བཅད་པའི་དགག་བྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་ཏེ། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ལ་སྟོ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆོགས་སྡུ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་བཤད་
 དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ།   སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་
 ཙམ་མོ་ཞེས་ཆོག་བྱི་མ་མི་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྡུ་མ་དང་བྱེད་པར་མི་སྒྲང་

བས་འདིའི་སྤྱ་འགྲེལ་དུ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་འཛོག་པ་མི་སྲིད་
 བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དགག་
 བྱ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྤྱ་མས་ནི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་
 བཅད་ལ། འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་བྱེད་པ་པོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་
 བློ་གཏེ་སོགས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན་མདོ་
 སྤེལ་བཅུ་བ་དེ་ཉིད་ལས་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ལ་
 ལྟོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཉིད་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གཏེ་
 ཏེ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པས་གཞོད། ལྷང་གིས་གཞོད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། འཛིག་ཉེན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་སོགས་ཏེ། འདིར་ཁ་ཅིག་
 རྒྱུ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྤྱ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་
 པ་ནི་མིང་ཅམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྟོབ་དཔོན་འདིས་སེམས་ཅམ་པའི་ཕྱོགས་སྤྱ་མ་ལོངས་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་
 བློ་གཏེ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱ་བྱེད་ལྷང་གཞན་དང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅམ་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་བྱེད་དོན་ཡིན། དེ་ལ་ལྷང་རིགས་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྱ་བྱེད་འགོད། བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

163

བ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་དུས་ཀྱི་བདེ་གཤམ་སྒྲིང་པོ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འདོད་
 མི་འདོད་དང་། སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་མི་འདོད་ནི་མི་འདྲ་སྟེ།
 སེམས་ཅམ་པས་ཆོས་དབྱེངས་དང་བདེ་གཤམ་སྒྲིང་པོ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་
 དོན་དམ་དུ་འདོད་པས། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་ལ། དབྱ་མ་པས་དེ་
 དག་ནི་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བུལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་དུས་
 དང་འབྲས་དུས་གང་ན་ཡང་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤམ་སྒྲིང་པོ་མདོ་དང་རྒྱད་ཟླ་
 སོགས་ལས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཏེ། དེ་དག་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པའོ། །སྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་དགོངས་གཞི་སྒྲོས་བུལ་དང་དགོས་པ་སྒྲུན་ལྔ་སྒྲོང་བ་དང་།
 དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་ནི་མི་འཆད་ཅིང་། དོན་
 དམ་དུ་ཡོད་ན་སུ་སྟོགས་པའི་བདག་དང་མཚུངས་པ་སོགས་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྟེ་དང་བསྟན་བཅོས་ངེ་མ་མེད་པའི་དགོངས་པའོ། །འདིའི་ཤེས་
 བྱེད་རྒྱད་ཟླ་པ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་གཉིས་ནི་
 བར་རྟོགས་པས་ངེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་
 གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་ངེ་སྟེ་བར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་

ཉིད་དང་། བདེ་ག་ཤེགས་སྒྲིང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཀྱང་། དེ་བསྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། ད་དུང་སྟོགས་སྒྲུ་མ་ལོངས་
 པར་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སྒོ་གྲོས་ཅིང་པོ་དག་གིས་ངོ་ཆ་མེད་པའི་གཏམ་མ་སྐྱེའིག
 གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱུལ་
 པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །དེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་
 བྲག་ཤེས། །གང་ལས་གང་ཟག་སེམས་ཅན་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་
 བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་དོན་དང་། དེས་དོན་
 གྱི་མདོའི་བྱང་པར་བྱེ་བཞིན་དུ། བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་མཛུངས་པའི་གཉེན་དང་བྲལ་ཞིང་། མཁས་རྣོ་མ་
 གྱི་བྱ་རྩ་གཏིབ་དུ་སྐྱེས་པའོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སྟོགས་སྒྲུ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་འགལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་
 གཅེར་བྱ་བ་རྣམས་ནི། སྒྲར་གྱི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་
 མིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་བདག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་
 གླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། བྱམ་པ་འཛིམ་པ་ལས་
 གཞན་མ་ཡིན་པས་བདག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། རྩ་མཁན་སོགས་ལས་གཞན་ཡིན་པས།
 གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནང་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱམས་

བ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སློག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བས། བདག་ལས་
 གྲང་སྐྱེ་ལ། བ་མ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས།
 གཞན་ལས་གྲང་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྤྲ་མས་ཁེགས།
 རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་སྟོས་པའི་
 རིགས་པས་ཁེགས། བདེན་པ་གཉིས་ལ་སྟོས་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གཉིས་ལས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་སྤྱིར་
 སོགས་ཏེ། འདིའི་སྤྲ་འབྲེལ་དུ། སྤྲ་བ་འདད་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་པ་ལ་
 ཡང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི། འདིར་བའདད་པས་གྲང་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བའདད་པ་ཞེས་བའདད་དོ། །བཞི་པ་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་པ་སྤྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་རྒྱ་
 སྤྱོད་པ་རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་ལས་ཡིན་ན་ནི་རི་སྐད་བའདད་པའི་སྤྱོད་པ་
 གསུམ་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ཁས་མ་སྤངས་པས་བའདད་ཟིན་
 པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 བསྐྱེའི་འདབ་མའི་འཇམ་པ་དང་། ཟེའུ་འབྱུའི་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་ལ་སོགས་པ་འགའ་
 ཞིག་གིས་འབད་ནས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་རོལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནང་ན་
 ཡང་མ་བྱ་དང་། བྱ་ཉི་ཉི་རེ་དང་། བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་པས་

བཟུང་ནས། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
 སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བསྟན། ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་དགོད། གཏན་ཆིགས་དེ་ཡི་དཔེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 འབྱུང་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་བ་
 སོགས་ཏེ། འགྲེལ་བར། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་།
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། དབང་ཕྱག་དང་།
 དུས་དང་། རྩལ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྤྲོ་བ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་
 པ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གིས་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྤྲོ་བ་ན་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་སྐྱར་བར་
 བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་
 ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་
 རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་
 ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གནས་སྐབས་འགར་

ཡང་མི་འདོད་པ་འཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་པ་མ་ལུས་
 བ་བསལ་བར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པའི་བླ་བ་མ་ལུས་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་བྱུང་བར་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར། ཅི་སྟེ་སྤྱོད་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་
 མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན། དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་
 དཔེ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་
 བདག་ །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་གི་ལྟ་བའི་
 རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་སྤྱིར། །གང་གི་ཆེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་
 ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་རུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་
 ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་
 པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་ །དེ་
 བཞིན་དུ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་འདིས་ནི།
 དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གཤམ་ཞིག་ །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་
 མེད་པར་ནི་གཤམ་ཡོད། །ཞེས་གང་དམ་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་བྱུང་པའི་དོན་ནི། གང་གི་སོགས་ཏེ། རྗེ་
 གཟེགས་མའི་གཏན་ཆིགས་འདི་ལྟར་འགོད་པ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཐུན་གྱང་གཞན་

ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སུ་འདོད་པ་ནི་བྱད་པར་
 རོ། །གཉིས་པ་རང་གཞན་སྡེ་པའི་ཚྭ་པ་སྤྲོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲེས་པས་མཐོང་བའི་དོན་
 དང་འགལ་བ་སྤྲོང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་
 སོགས་ཏེ། སྤྲ་འབྲེལ་དུ་འདི་སྤྲས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་
 པ་ཡིན་ན། འོན་མ་སྐྱེས་པ་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཞེ་ན། བཤད་པ་
 སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་པས། སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚྭ་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཐལ་བའི་བྱབ་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་མ་ངེས། རང་
 རྒྱུད་བསྐྱབ་བྱ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁེགས། དཔེ་ལ་རང་སྡེ་རང་ལ་གྲགས་
 པའི་དཔེ་ཡིས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མོ་གཤམ་
 སོགས་ཏེ། བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་བསྟོད་པ་ལས།
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་སྤྲ་ངན་
 འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་བྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
 ནི། བུམ་སོགས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་
 བཤད་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་མཐའ་བཞིར་སྐྱེ་བ་མེད་ན། ས་བོན་ལས་སྤྱ་

གུ་དང་། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་སོགས་སྐྱེ་བ་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་སྟེ། མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་།
 འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེས་ཏེ། གང་དེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་བར་ཞེས་སོགས་དང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་
 བརྟེན་བྱ་ཞིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པའོ། །གསུམ་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་པའི་པན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པས་ལྟ་བུ་བྱ་བ་གཙུག་ཏུ། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་རྟོག་པ་མ་
 ལུས་ལྟོག་རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་དབྱུད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན། དེས་ན་ཆགས་སྤང་སྤངས་
 ཏེ་དབྱུད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་
 རྣམས་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སོ་སོའི་སོགས་ཏེ། འབྲེལ་པར། དེའི་གིས་རྟོག་
 པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་
 རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རང་
 གི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཟག་བདག་མེད་སྟོན་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པའི་དགོས་པ་བསྟན། དགོས་པ་ཙམ་གྱི་འགོག་བྱེད་རིགས་
 པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་མོངས་སོགས་ཏེ། འདིར་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་སྤང་
 པོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་དུ་

གཟུང་བའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ།   དེ་ཉིད་འདིར་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་
 བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་བཀག་པ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཅམ་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་འགོག་པ་
 ཡིན་གྱི། ཐ་སྐད་དུ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འོག་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འགོག་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་
 ལྷམ་ན། འདི་ལ་གྲུབ་མཐས་སློམ་བསྐྱར་བའི་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་
 ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་དེ་ཉིད་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་གང་དུ་
 གྲུབ་རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆེ་མ་རྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་
 དང་སྟོང་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ནི་གྲུབ་མཐས་སློམ་བསྐྱར་བ་རྣམས་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་དེ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཕྱང་པོ་དང་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་རྣམས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་བཀག་
 པས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་གཞོན་པ་མཐོང་ན་བསྐྱབ་བྱ་འཛིན་པའི་སློབ་སློག་པ་རིགས་པ་སྐྱབ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་པར་རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེ་བཞེད་པ་སྐལ་ལས་འདིར་གནད་དུ་དགོས་
 པར་སྤང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་བ་བཀག་པས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་བའི་སྤྱི་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའང་སྟོང་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་
 མོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་དགག་བཏེན་
 རྣམས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་པར་གཞག་ རིགས་པའི་ཚུལ་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བསྐྱེ་

བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་རྣམ་ལྟར་གྲུབ་པ་དགག་ག་ བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་
 ཟག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོག་གྱེད་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། བསྐྱས་
 ཏེ་འཇིག་ལྷན་དུ་དང་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བདག་སྤང་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་
 དགག་ག་ བདག་སྤང་གཅིག་དུ་གྲུབ་པ་དགག་ག་ རྟོན་དང་བརྟོན་པར་གྲུབ་པ་དགག་ག་ བདག་ལ་
 སྤང་པོ་ལྷན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། ལྷན་འབྲེན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟ་པོ་སོགས་ཏེ། ལྷ་སྟེགས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ནི་དར་འཛིན་ལྷན་
 གྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་རྣམ་སྟེན་ཟ་བ་པོ་དང་། རྟགས་པའི་དངོས་
 པོ་དང་། ལས་གྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་།
 བརྒྱུད་བསྐྱམ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་བྱུང་པར་ལྷ་ལྷན་དུ་བཏགས་ཏེ། འདིའི་སྤྱ་
 འབྲེལ་དུ། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ དེ་ཉིད་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་སྟེས་
 པའི་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོར་ཡང་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱི་ལུལ་ཀྱི་བདག་ཁོ་
 ར་ཡིན་ལ། དེ་སྟེས་ནས་བཏགས་པ་པོ་ཁོ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ལུལ་ཀྱི་བདག་
 དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་ངེ་ལྷར་བཏགས་པ་ལྷར་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་འདོད་
 གྱུར། སྟོབ་དཔོན་འདིས་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཆོ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདག་དེ་ནི་
 ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་

ཉགས་ཀྱི་དགག་ ངར་འཛིན་དམིགས་པ་བཀག་སྟེ་མཐུག་སྐྱད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དགག་ བྱད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མོ་གཤམ་སོགས་ཏེ། ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་བདག་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
 དང་། ངར་འཛིན་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་གསུམ་འགོག་པ་ལ་
 མུ་སྟེགས་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཆིགས་བཀོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། བྱད་པར་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་འགོད་ཚུལ་སྤེལ་པ་དང་
 འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་བདག་སྤར་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྲེན་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་པོ་སོགས་ཏེ། རང་སྤེལ་པོས་བཀྱར་བ་དག་གིས་ཅི་སྐད་
 བཤད་པའི་རིགས་པས་སྤར་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཛིག་ཆོགས་
 ལ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ནི་སྤར་པོ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སྤར་པོ་ཅམ་ཁོ་
 ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ་འཛིག་སྟེ་དམིགས་པ་དང་བདག་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི་
 བདག་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་ལ། བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་
 རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་འདོད་དེ། འཛིག་སྟེ་དམིགས་པ་
 སྤར་པོ་ཡིན་ཀྱང་སྤར་པོ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། སྤར་པོ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། སྤར་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་

དགར་ངའོ་སྒྱུ་དུ་གཟུང་བའི་དམིགས་ལུལ་གྱི་ང་ཅམ་དེ་དེ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེས་ན་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཐམས་ཅད་བདག་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་འདྲ་ཡང་
 བདག་གི་མཆན་གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཆར་
 བདག་ཏུ་འདོད་དེ། ཅི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས། དག་སྒྲོང་དག དག་སྒྲོང་ངམ་བྲམ་
 ཟེ་གང་སུ་དག་གཅིག་བདག་གོ་སྒྱུ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉི་བར་
 ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །དེའི་བྱིར་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་
 ཡིན་གྱི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐད་དུ་
 བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་
 གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་
 བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་
 ཐུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་
 སེམས་ལ་བདག་གི་སྤྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་གང་ལས་ཞེ་ན། ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་
 བདག་མེད་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་
 ཏེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་འདུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་ལས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་བདག་རྗེས་སུ་ཡོད་ཅིང་ཕྱང་པོ་

ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་ཕྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་བྱུང་ལ།   དེ་ལའང་བདག་ཕྱུལ་བ་དང་
 སེམས་ཕྱུལ་བར་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བས་སེམས་ཉིད་བདག་ཡིན་ལོ་སྟུང་དུ་
 སེམས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་ཏེ། འདིའང་འོག་ཏུ་མང་
 བཟུང་བའི་འདོད་པར་བཤད་པས། མང་བཟུང་བ་ལ་ས་སྒྲོགས་རི་བ་དང་། བསྐྱུང་བ་བ་
 དང་། གནས་མ་བྱ་བའི་སྤེ་བ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་
 ཕྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བྱི་མས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་གསལ་ཏེ།
 གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་གཞན་ལས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་གནས་
 མ་བྱ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །གནད་འདི་མ་རྟོགས་པར་
 བདག་ཕྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་།   བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་
 སྒྲོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མ་དབྱེད་པར་བྱ་
 དོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་༩༩ རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་
 སྤིད་པ་ལེན་པའི་བྱིར་བདག་ཡིན་ལོ་ཞེས། ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ། །ཉེ་བར་
 རྟོགས་པའི་བྱིར་དེ་ཞེས་དང་། དེའང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་འདུལ་ན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་
 གསུང་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་དུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་
 བདག་ཏུ་འཛོག་ཅེས་ལུང་དང་། ཕྱང་པོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་

ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་འདོད་གོ་ཞེས་རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་
 སྒྲོལ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདིས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་
 ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཀུན་གཞི་
 འདོད་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་སྒྲོལ། །དེ་ཡང་ལུགས་དེ་
 དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་
 གཉིས་པོ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྫས་སུ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ལྡོག་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 མཆོན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྟན་འབྱེད་གྱིས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁོ་རང་གི་ལུགས་
 གྱི་བདག་ལྟས་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་
 བདག་གི་མཆོན་གཞིར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་སློབ་དཔོན་དེས་བདག་སྤང་གཅིག་
 ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ཅིང་མང་བཀྱར་བས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྟག་པ་
 ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་ཁས་སྦངས་གྱི་
 བདག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྟུམ་ན། སྤང་པོ་ཆོས་ཅན། བདག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གི་
 མཆོན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་འང་སྟོན་འདིངས་

བར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་འཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱང་དེ་སྟོབ་
 དཔོན་འདི་དང་མང་བཟུར་བ་གཉིས་ཆར་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་
 ཉིད་བདག་གི་མཆན་གཞི་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དེ་ནི་གཏན་མི་འབྲས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ནི་
 སེམས་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་ཅིང་། མང་བཟུར་བས་ནི་
 མཆན་གཞིའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པས་
 གྲུང་ཀུན་གཞི་བདག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྗེས་ཡོད་
 དང་བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོར་ན་གདགས་གཞི་དང་མཆན་
 གཞི་ནོར་བ་སྟོང་ནི་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྟོབ་བདག་གིས་ལུགས་ལ་བྱམ་པའི་རྩལ་རྗེས་
 བརྒྱད་བྱམ་པའི་མཆན་གཞི་དང་། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཤིང་རྟའི་མཆན་གཞིར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པས་གདགས་གཞི་རྗེས་ཡོད་ལ་བཏགས་ཆོས་བཏགས་ཡོད་བཏགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་གནད་གྱི་གདམས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་
 གྱེ། རང་སྡེ་མང་པོས་བཟུར་བས་ཕྱང་པོ་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 བདག་འདོད་པ་གཉིས་ནི་བདག་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྟོབ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱིས་ཕྱང་པོ་གདགས་གཞི་དང་། བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་
 འདོད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་གདགས་
 གཞི་དང་མཆན་གཞི་གང་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ཡོད་པ་མ་འདྲེས་པར་

ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག གཉིས་པ་སྐྱོན་འབྱེན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་སྤང་གཅིག་
 པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་གཞོད། བདག་སྤང་གཅིག་པ་སྤང་གི་དོན་མ་ཡིན། བདག་སྤང་
 གཅིག་ན་སྤང་གཉིན་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་བདག་དང་
 སྤང་པོ་དཔྱད་ནས་དགག། འབྲས་བུ་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་པས་དགག། ཡུལ་ཅན་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲོ་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བདུན་
 གྱིས་གཞོད། ཉེས་སྤོང་བརྗོད་དེ་མཇུག་སྤྱད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ།
 ཐལ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་གཞོད་པའི་སྤང་ནི་འཛིག་ཏེན་སྒྲེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་ཅིག་
 སྒྲེའོ། །ཞེས་དང་། དག་སྤོང་དག་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་ཅམ། ཐ་སྙད་ཅམ།
 བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་།
 རྣམ་མཁའ་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་༢༥ འདི་
 ནི་མང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཅམ་ལ་འཕེན་དུ་མི་རུང་བས་བདག་དང་སྤང་པོ་
 གཉིས་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འཕེན་ནོ། །དེའང་དང་པོ་ནས་གཞན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྤངས་པས། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་པ་རྒྱན་པ་ལ་
 སྒྲོན་མེད་ཀྱང་། བདག་སྤང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཕུལ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་མང་པོ་དང་སྤང་པོ་ལྟ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་
 བ་འཕང་ངོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །འདི་ནི་གཞི་གྲུབ་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་

དགོས་པས། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་གྱིས་
 དོགས་ནས་བདག་ཕུང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུང་ཡང་། བན་ཚུན་སྟོས་བྱུང་གི་
 ཆོས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་གི་
 བྱུང་མཐའི་གཞུང་ཤིང་འགོག་པ་སྟེ། གོང་ལོག་མང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་ཕུང་ངོ་
 བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་རང་སྡེ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་པ་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་
 དབྱ་མ་པར་རྫོམ་ཞིང་འདི་ཁས་སྒྲུངས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་བོ་
 གཅིག་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་གི་གཅིག་ཏུ་འཕུལ་ཡང་མི་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་བྱས་མི་
 ཏྲག་གཉིས་བདེན་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཐ་དད་གཏན་མེད་གི་གཅིག་ཏུ་
 འཕུལ་མི་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ནས་གཞུང་འདི་དག་བདག་ཕུང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་
 སྟོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་འཁྱོག་པོར་མ་བཤད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་ཏེ། སྤར་
 རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིར། བྱམས་པ་ཉིར་སྐྱས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་
 ནི། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཅ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་ལྷ་དེ་མི་དེ་ན། །དེ་ལྷ་ན་ནི་ཏྲག་པར་
 འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་སོགས་ཏེ། སོགས་ཀྱི་སྐྱས་ཕུང་མ་བསྟན་གི་
 ལྷ་བ་བཅུ་བཞིའི་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་སོགས་བཅུ་བཞི་འཐད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གི་སྐྱས་ཕུང་པོ་རྣམས་འཛིན་ན། དེའི་ཆེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སྟེ་བ་དང་

འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་བསྟན་པར་
 འགྱུར་ལ། སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་དུ་སྤྱང་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་
 མཐའ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་མི་རུས་པ་ནི་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་འདོན་པར་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་སྤྱང་པོ་ཆད་པར་
 ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་གྱི་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་གྱི་སོགས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་འདིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཉིར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
 དགོས་པའི་རིགས་པའི་གཙུག་པོ་ལོ། །གཉིས་པ་བདག་སྤྱང་གཅིག་པ་སྤྱང་གི་དོན་མ་ཡིན་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱང་པོ་བདག་ཏུ་བཞེད་པ་སྤྱང་དོན་མིན། སྤྱང་དོན་ཡིན་ན་སྤྱང་རིགས་
 གཉིས་ཀྱིས་གཞོད། སྤྱང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྤྱང་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
 སྤྱིར་སོགས་ཏེ། དག་སྟོང་དག དག་སྟོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྤྱི་དག་གཅིག་བདག་གོ་སྟུམ་
 དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱི་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱང་པོ་སྤྱི་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱི་ལྟ་འོ། །ཞེས་པའི་སྤྱང་གི་དོན་ནི་སྤྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
 བདག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་མདོ་གཞན་གྱིས་སྟུབ་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱང་གིས་གཞོད། རིགས་པས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤང་པོ་སོགས་ཏེ། སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་
 བ། སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཤིང་རྣམས་ནགས་ཆལ་ཞེས་པ་བཞིན་
 རོ། །སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་ལ་སྤང་གིས་གཞོད་དེ། རི་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་
 བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དབང་ཡང་ཡིན། །ལེགས་དང་ངན་པར་
 བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། །ཞེས་མགོན་ཉིད་དང་དཔང་པོ་ཉིད་དུ་
 གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུ་ལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་འདུལ་བར་གསུངས་ན་ཆོགས་པ་ཙམ་པོ་རྣམས་སྤྲུམ་མེད་པས་དེ་དག་ཏུ་མེད་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདུས་ཙམ་ཡིན་ན་ཤིང་རྟའི་དཔེ་ཡིས་གཞོད།
 ཆོགས་དབྱིབས་ཡིན་ན་སེམས་ལ་མེད་པས་གཞོད། གཉིས་ཀ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་
 བས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ཆེ་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་
 བཏགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་
 རས་བཏགས་པའི་སྤྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་རོ། །རི་ལྗར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱར་
 བྱས་ནས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་
 མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་མ་ཡིན་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྤང་པོ་
 རྒྱར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཙན་ཡང་ཆོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་མི་རུང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། འབྱུང་བ་

ལ་རྟེན་ནས་འགྱུར་འགྱུར་དུ་བཏགས་པ་དང་། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བུམ་པར་བཏགས་པ་སོགས་ཡན་ལག་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བཏགས་པ་
 ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་
 ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྗོབ་
 སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་པར་སྤང་བས་མདོ་ལས་
 སེམས་ཅན་ཞེས་དང་། འདིའི་རྩ་འགྲེལ་ལས་བདག་ཅེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱ་འོ། །དེས་ན་བདག་དང་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་
 འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟོགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པ་སྟེ།
 འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 ལེན་པོ་སོགས་ཏེ། རྩ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་སྤངས་པའི་རིམ་པས་
 ཀྱན། །བུམ་སྒྲུལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་དང་།
 འགྲེལ་པར། འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་
 རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་
 ནོ། །གསུམ་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་བྱུང་པོ་བསྟུ་བ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ།
 འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱེས་བྱ་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ཁམས་དུག་

དང་། རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉི་བར་ལོངས་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་རྩ་བར། གང་སྤྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། གང་
 སྤྱིར་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 འདིས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་། བདག་གསུམ་པོ་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་བསྟན་
 བོ། །གསུམ་པ་བདག་ཕྱང་གཅིག་ན་སྤང་གཉིན་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་ནི། བདག་མེད་
 སོགས་ཏེ། བདག་ཕྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྤྲེས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་
 ཡུལ་ཀྱི་བདག་ནི་ཕྱང་པོ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤྲོད་བ་
 ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་སྟེ། དེའི་དཔེ་ནི་ཆོགས་བཅད་སྤྱི་
 མས་སྟོན་ལོ། །ཁ་ཅིག་༢༤འདི་མ་རྟོགས་པར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
 པས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་
 དེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དེ། འདི་ལྟར་འདིས་ནི་
 རང་གཞན་ཀྱི་སྤྱེ་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འདོད་པ་མང་པོས་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་ངེ་ལྟར་གཟུང་བའི་ཡུལ་སུན་འབྱེན་པ་མི་ཤེས་པས་དེ་
 དོར་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྦྱང་
 པོ་མེད་པའི་གནས་ལ་ངལ་བ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེན་ཞེས་
 བྲིས་སོ། །དེ་ལ་མཁས་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་

བས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་བལ།   མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ནི་
 ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་།   གང་ཟག་ནམ་ལྔར་གྲུབ་ཚུལ་ལའང་སྐྱར་ཏེ་
 འགྲེལ། །དེས་ན་འདི་ནི་པ་རོལ་པོས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་དང་། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་
 གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།   ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་
 བཀག་པས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཁེགས་པའི་གནད་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་ནམས་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་བདག་སྐྱབ་བ་ཀུན་གྱིས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་རིགས་པས་འཆོལ་བ་ན་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པས་སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ན་བསྐྱབ་བྱ་འདྲིན་
 པའི་སློབ་སློག་པའོ།   །བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྡེས་ཀྱང་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་
 འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དོན་ལ་སྤྲུལ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་
 སོ། །གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། སྤང་བོར་སོགས་ཏེ། སྤང་བོ་ལ་
 བདག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དང་།   བདག་ལ་སྤང་བོ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
 པ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ།   རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་
 རྒྱགས་ལྟར་གཞན་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་༤༧ སྤང་བོ་ལ་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། བདག་ལའང་སྤང་བོ་དེ་ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། མཐུག་ཏུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་

བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྐྱར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་རྟེན་
 དང་བཞིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་སྐྱར་བ་དོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐྱབས་སུ་དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་
 སྐྱར་བ་སློབ་དཔོན་རྩ་བས་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་རྣམ་ལྔར་གྲུབ་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡོད་མེད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་དང་འགལ་
 ཞིང་། བྱེད་རང་གིས་སྤང་པོ་ལ་བཞིན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པའི་
 དོན་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་གང་དུ་གྲུབ་ཆོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པར་འཛིག་ཅེས་པ་དང་
 ཡང་འགལ་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདག་སྤང་རྟེན་དང་བཞིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འདུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བཞི་པ་བདག་ལ་སྤང་པོ་ལྡན་པ་དགག་པ་ནི། བདག་ནི་སོགས་ཏེ། འདི་ཡང་བདག་
 སྤང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་ལྡན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་
 ལེན་པའོ། །ཁ་ཅིག་༩ འདིར་ཡང་བདག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ་ཞེས་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 པ་ནི་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་སྐྱོར་བ་ཡང་བཏགས་པ་སྤྲུམ་
 དེ་ཉིད་གནས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་ཏེ་འཛིག་ལྟའི་གངས་ངེས་བསྐྱན་པ་ནི། གཟུགས་
 བདག་སོགས་ཏེ། སྤང་པོ་རེ་རེ་ལ་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་སྟོབ་དང་། བན་ཚུན་རྟེན་དང་

བཏེན་པར་ལྟ་བ་གཉིས་དང་། བདག་ཕྱང་པོ་དང་ལྟན་པར་ལྟ་བ་བཞི་བཞིར་སྒྲེ་བས་
 འཛིག་ཆོག་གས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཕྱང་གཞན་དུ་ལྟ་བ་རེ་རེ་
 བསྟན་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་རྣམ་པ་ལྟ་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།
 ཕྱང་མིན་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕྱང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཕྱང་ལྟན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་ཆ་ཉི་
 ཤུ་ཅུ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་སྤྱིར་ཉི་ཤུར་བཞག་ཅེ་ན། འཛིག་ཆོག་གས་ལ་ལྟ་བའི་
 ཆ་ཉི་ཤུར་བཞག་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འཛིག་
 ཆོག་གས་ཕྱང་པོ་ལ་འདོད་པར་རང་སྡེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཡང་། དེ་ལ་ལྟ་བའི་དོན་དངོས་སྡེ་
 བ་གསུམ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བར་འདོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ཕྱང་པོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བཏེན་ནས་
 གཞི་མེད་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བས་འཛིག་ཆོག་གས་ལ་ཏེན་ནས་ལྟ་བ་ལ་འཛིག་ཆོག་གས་ལ་ལྟ་
 བ་ཞེས་བར་གྱི་ཆོག་མི་མདོན་པར་བྱས་པར་བཞེད་པས་དེ་གཉིས་གང་གི་ཕྱགས་ལྟར་
 ན་ཡང་བདག་ཕྱང་གཞན་དུ་ལྟ་བ་དེ་འཛིག་ཆོག་གས་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྡེ་མ་
 ལྟར་ན་ཕྱང་པོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་
 ཕྱང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཉི་ཤུར་ངེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་
 ལས། སྡེ་མ་བདག་ཕྱང་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་ཐོག་མར་

བདག་ཕུང་གཞན་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ནི་གཞན་ཕུ་སྟེགས་པའི་ཕྱོགས་དགག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་
 ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་
 བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་འགྲེལ་པར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་བབས་པས་ཉིན་རེ་ཞིང་ཉིན་མོངས་པའི་བྲག་རྡོ་འཕེལ་
 བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ། དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་
 རོས་མ་ལུས་པ་ཁྲབ་བ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་འཐོན་བ། བདག་མེད་པ་
 ཁོང་དུ་ཐུད་པའི་རྡོ་རྗེས་བཞེགས་པ་ན་ཅེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་
 པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཅེ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་
 དོན་ཉིན་མོངས་པའི་བྲག་རྡོ་འཕེལ་བ་ནི་འཕེན་བྱེད་སོགས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བྱུང་
 བ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བརྟགས་ཏེ་བཞག་པའི་ས་བོན་ཡིན་པ་
 དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ་ནི་སྤྱད་ཅེའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་རོས་མ་ལུས་པ་
 ཁྲབ་པ་ནི། སོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཁྲབ་བ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་
 ཐོན་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ལྷན་སྦྱེས་ལས་འཐོན་པ་ཅེ་མོ་
 ཆེས་མཐོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་པ་ནི་མདོ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་ཅེ་མོ་ཉི་
 ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། ཅེ་མོ་

དེ་དག་དང་འདི་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅོམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན་འདིར་བཏགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་རི་ལྷན་
 ལྷག་པ་གཅིག་ཐོན་ནས། དེ་ལ་ཅེ་མོ་སྤྱད་ཅེར་སྟེན་པ་ནི་ཤུ་ཡོད་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ། དང་
 བོ་ནི་ཤུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྟེས། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་བཏྱེན་
 ནས་ངར་འཛིན་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྟེས། གསུམ་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བའི་
 གྱུན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་ནི་ཤུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནད་འདི་མ་ཉོགས་པ་ཁ་
 ཅིག་༥༩ འདིར་འབྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས་ཅེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
 འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཅེ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་འབྱུང་ཡང་། ཅ་
 བའི་འགྱུར་ལྷན་ན་ཅ་བའི་འཛིག་ལྷ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྷན་བྱའོ། །དེའང་ལྷན་
 སྟེས་གྱི་འཛིག་ལྷན་ངར་འཛིན་སྤར་བ་ཤད་པའི་ནི་ཤུ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་འཛིག་
 ཚོགས་ལྷ་རི་ལྷན་སྟེས་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཅེ་མོ་ནི་ཤུའི་འཛིག་ལྷ་ཅ་བའི་འཛིག་ལྷ་ལ་
 གནས་པར་གསུངས་སོ། །གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཤུ་རྒྱུན་ཞུགས་གྱིས་སྤངས་པའི་ཅ་
 བའི་འཛིག་ལྷ་ཡང་གྱུན་བཏགས་ཡིན་ལ་ཞེས་གིས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་ཅེ་མོ་
 ནི་ཤུ་གང་ལ་གནས་པའི་ཅ་བའི་འཛིག་ལྷ་གྱུན་བཏགས་ཡིན་ན། འཛིག་ལྷ་གྱུན་བཏགས་
 ལ་ནི་ཤུར་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཅེ་མོ་ནི་ཤུ་པོ་ལྷན་ཅིག་པའི་ཡུལ་ལ་
 འཆད་ན་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཤུ་རྒྱུན་ཞུགས་གྱིས་སྤངས་པའི་ཅ་བའི་འཛིག་ལྷ་ཡང་

ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཅིག་པ་པོ་ལ་འཆད་ན་མདོ་
 ལས་རིའི་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་པ་བཅོམ་ནས་ཞེས་པའི་དོན། ལྷ་རི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་རྩོམ་ཡིས། །བཅོམ་བདག་གང་དང་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་འདིར་རྒྱན་བྲུགས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་ཆེ་ན་འཇིག་པ་ནི་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་
 དག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ལྷན་ཅིག་པའི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་
 པའི་འཆད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་དགག་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། ལྷན་འབྲེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སོགས་ཏེ། མང་
 པོས་བཀྱར་བའི་སྤེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པའོ། །འདིའང་ཕྱང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་ཏུ་
 ལྷ་བས་སྤར་གྱི་འཇིག་ལྷ་ཉི་ཤུའི་གྲངས་སུ་མ་འདུས་པར་མདོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 ཉི། བརྗོད་དུ་མེད་ན་རྩལ་སུ་ཡོད་མི་སྤིད། བརྗོད་དུ་མེད་ན་བརྟགས་པར་ཡོད་པར་
 བསྟན། དངོས་ཆོས་མེད་པས་དངོས་པོར་འབྱུང་མི་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་
 སོགས་ཏེ། རྩལ་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་དཔེ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ལ་འཇོག་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དཔེ་བྱམ་པ་དང་
 བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་འཇོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སོགས་ཏེ། རིགས་
 པས་དབྱུད་བཅོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས། བདག་
 རིགས་པས་དབྱུད་བཅོད་ཀྱི་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་ཅེས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་

རྣམ་བཅུགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་ར་བཤད་རིགས་པས་
 བཅུགས་ཡོད་གྲུབ། དེ་ཉིད་ཤིང་རྟའི་དཔེ་དང་སྒྱུར། དེ་ལྷ་ར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། ལྷ་ར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྱུ་བ་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་
 བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་བཀག་ཅིན་ནས་དེ་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་
 ཕྱལ་གི་ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིར་དབྱེད་པའི་ཆོ། སྐྱེ་བ་མ་རྟེན་གྲང་ཐ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་
 བ་མཐོང་བས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་འབྱུབ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་བདག་
 རྣམ་པ་ལྷ་ར་བཅུལ་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འང་མི་རྟེན་ཅིང་། ཐ་སྟོན་དུ་བདག་གི་ཐ་
 སྟོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ང་
 ཅམ་དང་། བདག་ཅམ་དང་། གང་ཟག་ཅམ་དང་། སེམས་ཅན་ཅམ་ཐ་སྟོན་བདེན་པའི་
 རོན་དུ་ཁས་སྦྱངས་ཉེས་པ་སྟེ། ས་བོན་ལས་སྒྱུ་གྱུ་སྐྱེ་བ་ཐ་སྟོན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། མཐའ་བཞི་ཆར་བཅུལ་ན་མི་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་སྒོ་
 འབྱུང་བ་ལྟར། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཐ་སྟོན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྣམ་པ་ལྷ་ར་བཅུལ་ན་མ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་སྒོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། ཚུལ་འདི་སྒོ་བ་དཔོན་འདིས། ཐ་སྟོན་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། རོན་དམ་
 བདེན་པ་ཐབས་སུ་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་
 པར་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉག་པའམ་མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་གྲང་བྱང་སྟེ། རི་སྐད་སྒྲས་

བའི་རྣམ་པ་དག་གིས་བདག་ཁས་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། འདི་ནི་སྤང་པོ་
 རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའོ། །རི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འགྱུར་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་
 ཡང་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོན་དང་
 ལྟན་པའི་རྣམ་པ་བསལ་ནས་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ཙམ་ཞིག་ འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ།
 བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བརྟགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་རང་ཡིན་སོགས་ཏེ།
 བདག་རྣམ་པ་ལྟར་བཅའ་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་
 དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེའི་སྦྱོན་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོགས་པ་དང་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་
 འགོག་པ་ནི་དཔེ་ཉིད་ལ་དོགས་པ་གཙུག་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོབ་དཔོན་འདིས་བསྟན་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་སྒྲུབ། དོན་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་
 བདུན་རིགས་པས་དབྱུད་ན་རྫས་སུ་མེད། མ་དབྱུད་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཤིང་རྟ་འགྲུབ།
 རྣམ་བདུན་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོགས་
 ཙམ་ཤིང་རྟ་ཉིད་མ་ཡིན། ཆོགས་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་ཉིད་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་

ཆོགས་ཅམ་ཤིང་རྟ་འགྱུར་ན་ནི་སོགས་ཏེ། རྟ་གས་ལྷ་པོ་དག་ནི་སྤར་བརྟན་ཟིན་པས་
 འདིར་ཆོགས་པའི་རྟ་གས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་རྟ་གས་གཉིས་ལ་དབྱུང་དགོས་པས་
 ཆོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
 ཡན་ལག་མེད་པའི་ཆོགས་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མིན། ཡན་ལག་རེ་རེའི་དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་
 མིན། ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་མིན། ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་
 ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག་མེད་
 པས་སོགས་ཏེ། བ་རོལ་པོས་ཡན་ལག་ཅན་རྩས་སུ་མེད་ཅིང་། ཡན་ལག་རྩས་སུ་འདོད་
 པ་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱོད་དབྱིབས་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་བྱིར་སོགས་ཏེ་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་རྩས་སུ་མེད་པས་དེ་ལ་
 དབྱིབས་སུ་འདོགས་པ་འགལ་ཅས་པ་སྟེ། བ་རོལ་པོ་གདགས་གཞི་རྩས་ཡོད་ལ་
 གདགས་ཆོས་བཏགས་ཡོད་བཏགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་སྟོན་
 པའོ། །གལ་ཏེ་ཆོགས་པ་མི་བདེན་པ་ལ་དབྱིབས་མི་བདེན་པ་བཏགས་པའོ་སྟམ་ན་དེ་
 ལྟར་ན་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅས་པའོ། །ཁ་
 ཅིག་༥༠བ་རོལ་པོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྩས་ཡོད་དེ་
 གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་ཆོགས་པ་དང་
 དབྱིབས་གཉིས་ལ་ཡང་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཆོགས་དབྱིབས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་

འདོད་ན་འགལ་བ་ཙམ་ལས་མ་མཛད་ཀྱང་ཞེས་གྲིས་པ་ནི་འགྲེལ་པར་གང་འགའ་ཞིག་
 གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་
 ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་རོལ་པོས་ཡན་
 ལག་བྱི་རོལ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི།
 འདིས་ནི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དབྱུད་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཤིང་རྟེན་འབྱུང་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། བརྟན་ནས་བཏགས་ཆེ་ཤིང་རྟེན་ཐ་སྙད་འབྱུང་། ཚུལ་དེས་ཡན་ལག་ཅན་
 སོགས་ཐ་སྙད་འབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
 བཙལ་བ་ན་ཤིང་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟེན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་རྒྱན་
 ཆད་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་རྟེན་འོན་ཅིག་ཤིང་རྟེན་ཉོས་ཤིག་ཤིང་རྟེན་ཆོས་ཤིག་ཅེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན་
 ཤིང་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན་ཉོས་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་
 འབྱུང་ཏེ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་ཤིང་རྟེན་མི་རྟོན་ཅིང་། སྤྱོད་གྱིས་ཤིང་རྟེན་རྣམ་པར་
 དབྱུད་ནས་འཇིག་པར་བྱེད་ལ། མ་དབྱུད་པར་འབྱུང་པའི་ཐབས་གཞན་ཁས་མ་སྐྱངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ཉོས་པ་འདི་མེད་དེ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་མ་དབྱུད་པར་
 བརྟན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྐྱངས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པའི་
 ཉོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་པ་འདིས་དང་སང་བོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུང་བ་

འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་འཕེན་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་ཏེ། ཤིང་རྟེན་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་
 པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་མ་ཟད་འདིའི་མིང་གི་བྱུང་པར་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་
 ཅན་དང་། ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆ་ཤས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལ་
 གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བསྟན་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡན་
 ལག་དང་ཆ་ཤས་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་བྱ་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་བྱོད་ལ་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་མ་བརྒྱག་ཅིག་ཅེས་འདི་ནི་
 བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་བདུན་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ལུགས་དོན་ལ་འཇུག་པར་བསྟན། ཡན་ལག་ཅན་སོགས་ཁེགས་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་བདུན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤིང་རྟེན་སོགས་ཏེ།
 ཤིང་རྟེན་ཞིག་པའི་ཆེ་འཕང་ལོ་སོགས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་ཅན་
 མེད་པར་ཡན་ལག་དེ་དག་མེད་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་རྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་རྟེན་ཡིན་ལོ་སྟུང་དུ་རྟོགས་ཀྱི་ཤིང་རྟེན་ཞིག་པའི་
 ཆེ་དེ་ལྟར་མི་རྟོགས་པར་འདི་ནི་འཕང་ལོ་འོ་ཞེས་སོགས་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་སྤྱིར།
 དེའི་དཔེ་ཆོག་རྟེན་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་རིགས་པ་བྱུང་

མཐའ་འོག་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་འཆར་བའི་བྱང་པར་བ་ཞིག་
 གོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་སྐྱར་བ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྟེན་ནས་བརྟག་ཆེ་ལེན་པ་པོ་སོགས་འབྱུག་
 རྣམ་པར་དབྱུང་ཆེ་སྒོས་པ་མ་ལུས་བསྒྲིག་ ངར་འཛིན་དམིགས་པ་གཉི་ལྷག་དབང་གིས་
 བཞག་ ཚུལ་དེས་བདག་གི་བ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་
 སོགས་ཏེ། ཞིང་རྟ་དང་ཞིང་རྟའི་ཡན་ལག་དཔེར་བྱས་ནས་བདག་དང་ཕྱང་སོགས་
 ལའང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་། ཉེ་བར་སྤང་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་དབྱུང་བའི་སྒོ་ངོར་
 གྲུབ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་ཡོད་སོགས་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་ཆེ་ན་དགག་
 པ་དང་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་སོགས་ཏེ།
 གང་ལ་དམིགས་ནས་བདག་འཛིན་འབྱུང་བའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་གནས་
 ལུགས་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་མ་བརྟག་པའི་སྒོ་ངོར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གང་གྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་
 པ་དེ་ལྟར་དབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་གྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་རིགས་པའི་
 ཚུལ་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བསྐྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་
 ལ་བསྐྱེ། བྱང་པར་བྱ་བྱེད་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བསྐྱེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་
 བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་སོགས་ཏེ། འོག་གི་དེ་རྣམས་ཞིང་རྟའི་རྣམ་དབྱུང་བྱས་
 པས་ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་སྐྱར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བདག་དང་ཕྱང་པོའི་གདགས་པ་

ཤིང་རྟེན་རྣམ་དབྱེད་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བསྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཐ་སྙད་གང་དག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདིས་ཐ་སྙད་
 བསྙད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞོན་པར་མི་བྱ་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་སོགས་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤིང་རྟེན་རྣམ་དབྱེད་མཚུངས་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། དིགས་པ་སྤྲ་མས་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་མེད། སྤང་དང་མ་སྤང་དབྱེད་ཆེ་རང་
 བཞིན་མེད། དེ་ལ་རང་ལ་མཚུངས་སོགས་སྒྱོན་གཉིས་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
 སོགས་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཡང་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ལྟར་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་
 འཛིག་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཆེ་མི་རྟེན་གྱང་མ་དབྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་སྒོ་
 ནས་འབྱུང་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། ཆིགས་བཅད་དང་པོས་རྒྱ་
 འབྲས་སྤང་མ་སྤང་དབྱེད་པའི་ཆེ་མི་རྟེན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་རྒྱ་འབྲས་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་ཅེས་
 སྟོན་ལ། ཆིགས་བཅད་སྤྱི་མས་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་མེད་པར་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་རྒྱ་
 འབྲས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྤངས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཅོད་པ་འགོད། ལུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལུན་འབྱེན་སོགས་ཏེ། རྒྱས་འབྲས་
 བྱ་སྤང་ནས་བསྐྱེད་དམ་མ་འབྲད་པར་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དིགས་པ་འདི་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་གྱི་

སུན་འབྲེན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲེན་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས། སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་
 འབྲེན་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དབྱུང་མ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་སྤྲུལ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྤད་པར་མཚུངས་པས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདིའང་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁབ་ལེན་གྱིས་
 མ་སྤད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྷགས་འབྲེན་པ་བཞེན་དུ་མིག་གིས་མ་སྤད་
 པར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སུན་ཅི་ཕྱིན་
 དུ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུའང་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཕྱོགས་གཞག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་
 སེལ་བ་ཅ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁས་སྤངས་མེད་པས་
 རྩོད་པ་སེལ། སུམ་འབྲེན་ལྷག་མས་རྩོད་པ་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བདེན་
 ཕྱོགས་མེད་པས་རྩོད་པའི་ཉེས་མི་མཚུངས། མ་དབྱུང་ཆེན་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ།
 དབྱུང་པའི་ཉེས་པ་གཞན་སྤྱོད་ཁོ་ནར་བསྟན། རང་བཞིན་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དགོས་
 པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སུན་འབྲེན་སོགས་ཏེ། སུན་དབྱུང་བྱ་དང་འབྲེན་བྱེད་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་མ་སྤངས་པས་རང་གི་ཆོགས་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་
 པའི་ལྷག་ཆོད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སུན་འབྲེན་བྱ་བྱེད་འཐད་
 པའི་དཔེ། སྐྱབ་པའི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ། སྤད་མ་

སྤང་གི་དབྱུང་པ་ཐོར་ནས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱན་དབྱུང་བྱ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་
 རྣམ་གཞག་འཐད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་བདེན་སོགས་ཏེ། དངོས་པོ་བཏགས་ཡོད་
 ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་དབྱུ་མ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་རིགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 སྤྱགས་མི་ཉིད་དོ། །རི་སྐད་ཏུ་འཕགས་པའི་ལྷས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་
 ཅེས། །གང་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །སྤྱན་ཀ་བརྗོད་པར་
 རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅ་ཤེར་ལས། སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱིས་བཙུང་བྱས་ཆོ། །གང་
 ཞིག་ལན་འདེབས་སྤྱོད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་
 མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུང་པ་ཐོར་ནས། ཐ་སྤྱད་ཏུ་བསྐྱབ་
 བྱ་སྐྱབ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ནི་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལ་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་
 པར་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་བཀོད་པའོ། །འདིས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཁས་ལེན་
 ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱར་གྱི་ཚུང་པ་དེ་དག་གི་ལན་ཏུ་སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་གྱིས་དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སྐབས་སུ་བབ་གྱི། །གསལ་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ལ། །ཁྱོད་གྱིས་སྤང་མ་སྤང་གི་ཆོལ་བ་ནི་གསལ་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་ལ་སྤྱས་པ་ཡིན་གྱི། །སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁོ་ཐོ་ཅག་གི་ཆིག་
 རྣམས་ལ་ལྟག་ཆོད་གྱི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་འདིའི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་གྱི་སྤྱགས་དང་བཅས་པའི་ལན་བརྗོད་ན་པ་རོལ་པོ་མི་བཟོད་ལ། །སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་

ལ་བདེན་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་སྤང་མ་སྤང་གི་དབྱུང་པ་འཇུག་པ་ལྟར་གསལ་བྱེད་གི་རྒྱ་
 ལ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་སྐྱོན་འདི་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྷན་འདིས་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་
 བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་སུན་འབྱེན་པ་
 བཀོད་པ་རྣམས་གི་སྐྱོན་སྤོང་ལ་ལྟག་ཚེད་གི་ལན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་
 སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་རོ། །དེས་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 རྟོགས་ཁས་སྒྲངས་ན་སྐྱེད་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་གི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྤང་མ་སྤང་གི་
 དབྱུང་པ་འཇུག་པས་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་ལན་ཁོ་ན་མཛེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དངོས་རྣམས་སོགས་ཏེ། དངོས་པོར་རང་བཞིན་མེད་
 པར་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་སོགས་ཡོད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་
 གཞུག་པར་རྒྱས་ལ་དངོས་པོ་བདེན་པར་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་པས་དེ་རྟོགས་སུ་གཞུག་
 པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་གེ་བ་ཁྱོད་ལྟན་སྐྱེས་གི་བདེན་འཛིན་དར་གི་ཁ་ཚུས་
 བརྒམས་པའི་སྟངས་དུ་ཀྱན་བཏགས་གི་བདེན་འཛིན་གི་རྒྱ་སྤྲོད་མ་བཅུགས་ཏེ་འཛིག་
 ཏེན་བསྒྲུབ་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སུན་འབྱེན་སོགས་ཏེ། སུན་འབྱེན་
 ལྟག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་
 མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བརྟེན་

རྣམ་བཅུགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་རྣམ་པ་བདུན་བཙལ་ན་མི་རྟེན་
 གྲང་བརྟེན་རྣམ་བཅུགས་པའི་གང་ཟག་ཁས་སྦངས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདིར་སྤང་
 རྣམ་བསྐྱེད་དམ་མ་སྤང་པར་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་སུན་འབྲེན་གྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་བཏང་བར་
 བྱ་སྟེ། དེར་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་སྟོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་
 པ་ཐམས་ཅད་འདིར་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྟོགས་ལ་བརྗོད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེར་རང་སྟོགས་ལ་སྟོན་སྟོང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྣམས་འདིར་རང་ལ་སྤང་མ་སྤང་
 གྱི་དབྱུང་པ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དུ་ཡང་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སུན་ཅི་ཕྱིན་གྱི་གློལ་བར་
 མི་འབྱུར་བ་ཡང་སྤར་བ་ཤད་ཟིན་ཏེ། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་ལ། རྣམ་
 པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུ་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཉིད་
 བརྗོད་པར་འདོད་གྱི་དོན་དམ་པར་སུས་གྲང་རང་གི་སྟོགས་མ་བཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་
 སྟོགས་བརྗོག་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཆོག་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་
 དང་། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གློལ་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་གཉིས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་སུན་
 འབྲེན་གྱི་ལྷག་མ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པའི་སུན་
 འབྲེན་བདེན་གཉིས་གྱི་ལན་གྱི་སྟོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཉེན་
 འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་སྐྱར་བ་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་
 དང་། འདེབས་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་སྤར་མ་དག་

བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་དང་། འདི་མན་ཆད་ལ་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ཞེས་
 བའི་ས་བཅད་མཛད་མོད་ཀྱིས་སྒྲོན་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་ནི་མཐའ་བཞིར་དབྱད་ནས་
 ལུང་པོ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པས་
 སྒར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱན་མོང་གི་རྟོགས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱེ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 བའི་རྟོགས་བྱ་འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲོན་པར་བཞེད་དེ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བཞིན་དུ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་བྱིས། །ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པར་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་
 རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱིར་བསྟན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་།
 ཅུ་བར། ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་བསྒྲོམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གྲུང་མ་སྤྱན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་
 དེས་ན་ད་ནི་སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བཞི་
 ཉེ། དགོས་པའི་སྒྲོན་ནས་རྒྱས་པར་བྱེ་བའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བྱར་
 བསྟན། སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་སྒྲོན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། ལུང་ཁྱད་སྒྲོས་ཏེ་སྒར་གྱི་
 འཇུག་སྤྱད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་སོགས་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར་སྒར་

དངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟོམ་པ་མེད་དོ། །ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པའི་ཉན་མོངས་
 བ་སྟོང་པའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་༥༡ སྐར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམས་གངས་དང་། དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། ཉན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་
 བར་བསྟོམ་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་ནི་མེད་དོ་
 ཞེས་བྲིས་པ་ནི། མ་དག་ས་བདུན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པར་འདོད་པ་
 དང་འགལ་ཏེ། རྣམས་གངས་དང་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟོམ་པ་
 ཉན་སྐྱབ་ཙམ་སྟོང་བ་ལ་ངས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་དེ་
 མེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མ་དག་ས་བདུན་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེས་ཅི་
 ཞིག་བྲ། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག་གཉིས་པ་ནི། སྟོས་དང་སོགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བང་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་བང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་
 པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་

ལྟོང་པ་ཉིད་དང་། རོར་བ་མེད་པ་ལྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་ལྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་ལྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ལྟོང་པ་ཉིད་བཙུ་བྱ་བ་སྟུན་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་ལྟོང་
 ངོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་མེད་པས་ལྟོང་ངོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟོང་
 ངོ། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་ལྟོང་ངོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ཡང་ལྟོང་པ་ཉིད་
 བཞི་བསྟུན་ཏེ། །ལྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟོང་པ་ཉིད་དམ་
 ལྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གདུལ་བྱའི་
 སྐྱེ་བོའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དུ་བསྟུང་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པའི་རབ་དབྱེ་བཙུ་བྱ་བ་ཤད། བསྐྱུས་པའི་
 རབ་དབྱེ་རྣམ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཙུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནང་ལྟོང་པ་
 ཉིད་ནི་གང་སྤྱིར་སོགས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་མིག་རང་གི་ངོ་བོས་ལྟོང་པ་
 མིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ནང་ལྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟུན་ཅིང་། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་སྐྱེ་
 མཆེད་གཞན་ལྔ་ལ་མཆོན་པར་བསྟུན། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་ལྟོང་པའི་སྐྱེ་
 བྱེད་བསྟུན། སྤྱི་མ་གཉིས་གྱིས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བྱ་བ་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནང་ལྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་བསྟུན་ཏེ། དེས་ལྟོང་ཉིད་གཞན་རྣམས་ལ་འང་མཆོན་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་

ལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་འགྲུར་ལས། ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་
 ལ་བྱའོ། །དེའང་དུས་ཅུང་ཞིག་གནས་ནས་ལྷོག་པར་འགྲུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྲུར་ཏེ། དངོས་སོ་གང་ཞིག་རང་
 བཞིན་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་
 ཞིག་ཏུ་འགྲུར་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟུར་བ་ནི་འགྲུར་འཇུགས་པ་འབྲས་ཏེ། ཐེར་ཟུག་ཏུ་
 གནས་པ་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དང་བཅས་
 ན་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྲུར་དགོས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐབས་
 གྲེད་དུ་དེ་གཉིས་བཀོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནག་མཆོའི་འགྲུར་ལ་དངོས་
 སོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་འཕམ་ཉམས་པར་འགྲུར་
 བ་ཞིག་ཏུ་འགྲུར་རོ། །ཞེས་བསྟུར་བ་ལྟར་ལེགས་སོ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐེར་
 ཟུག་གི་སྐད་དོད་ཀྱ་ལྟེ་ཞེས་པ་བཅེགས་པ་འཕམ། བསགས་པ་འཕམ། བྱས་པ་ལ་འབྱུག་
 པས། མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཐེར་ཟུག་གནས་པ་
 ཏེ་བྱས་པ་མ་ཡིན། འཇིག་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཅ་ཞེས་ལས། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། །རི་ལྟ་
 བྱར་ན་རུང་བར་འགྲུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གཉིས་ཀ་སྟོང་

བ་ཉིད་ནི། གཉིས་ཆར་སོགས་སོ། །སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། ཆོས་རྣམས་སོགས་ཏེ།
 འདིའི་སྟོང་གཞི་སྒྲར་བ་འད་བ་ལྟར་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་
 ཏོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་སོགས་སོ། །དོན་དམ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། དེ་ནི་
 སོགས་སོ། །འདུས་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། རྒྱུན་ལས་སོགས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་
 ཉིད་ནི། གང་ལ་སོགས་སོ། །མཐའ་ལས་འདས་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། གང་ལ་སོགས་
 སོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། ཐོག་མར་སོགས་སོ། །དོར་བ་མེད་བ་སྟོང་
 བ་ཉིད་ནི། དོར་བ་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་བར་མཆོན་གཞི་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་།
 གཞན་དུ་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ལ་བཞད་བ་དང་འདྲའོ། །རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ནི།
 འདུས་བྱས་སོགས་ཏེ། འདི་དང་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་འབྲ་ཡང་།
 སྒྲ་མ་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྒྲ་ཅན་གྱི་འཛིན་བ་བསྒྲག་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་གསལ་དུ་བྱས་སམ་སྦྱམ་པའི་དོགས་བ་བསྒྲག་བའི་
 སྤྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། ཁམས་བཙེ་སོགས་སོ། །རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། གཟུགས་རུང་སོགས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་
 ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་
 རྒྱས་པར་བཞད་བ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ངོས་
 གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་རང་མཆོན་དང་སྤྱི་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་སྤྱེ་བའི་རང་མཆོན་ཡིན་

བས་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེལ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་དང་། འདི་ནས་
 བཤད་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་
 སྙད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་
 སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་མདོ་སྡེ་བས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་
 རྒྱས་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་དེ་རང་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཆོན་པ་
 དང་། ཐུན་མོང་བར་མཆོན་པ་ལ་འཆད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། ཆོས་དང་། གང་
 ཟག་དང་། དེ་དག་གི་ནང་ཆོན་ཀྱན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། རང་རིག་དང་། སྤང་བ་
 སེམས་སྤྱ་གསུངས་པ་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་
 མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་ཐ་སྙད་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པས་
 དཔྱད་པའི་ཆེ་དོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་གཞི་
 གཅིག་དངོས་སྤྱོད་བས་བདེན་བྱུང་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བྱིར་ན་དབྱེ་མ་བས་ཐ་སྙད་
 དུའང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་གསུང་རབ་འཆད་མ་ཤེས་སོ། །ཆོགས་བཅད་
 ཐ་མས་ནི་སྟོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱལ་གདུག་
 འདོད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་འཛིན་པར་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་སྟོན་སྤྱོད་ཁམས་རྣམས་ནི་སྤྱལ་
 གདུག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཁམས་ཀྱི་
 སྐད་དོད་རྟ་ར་ཞེས་པ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྤྱལ་གདུག་པས་སྟོག་ཆགས་འཛིན་པ་

དང་ཆོས་མཚུངས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྤྱལ་ཆེན་ལྷ་བྱས་
 རིགས་བཞད་དབྱགས་འབྲེའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཡང་
 གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས། སྤྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དུག་པོ་ཁང་སྟོང་གཅིག་གི་
 བྱང་དུ་སྤྱལ་དུག་གནས་པ་དང་འབྲེའི་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་མཚུངས་སྤྲ་མ་དང་མི་
 འབྲེའི་བཞིག་ཀྱང་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ད་ལྟར་སོགས་
 སོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། རྒྱན་ལས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 བསྐྱས་པའི་རབ་དབྱེ་རྣམ་བཞི་བཞད་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོའི་
 སོགས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། མདོར་བསྐྱ་སོགས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་སོགས་སོ། །འདིའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་
 ཉིད་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་བྱས་སམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་
 ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཏེ། འདིའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཡང་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འགྲེལ་པར་གཞན་གྱི་
 དངོས་པོ་ནི་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེའི་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་
 ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བས་
 རྟགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཡང་ན་པ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་
 གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལོ། །འཁོར་བ་ལས་འདས་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་

དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་
 ལུང་ཁུངས་སྟོས་ཏེ་མཐུག་སྟུང་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཚུལ་དེས་
 ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། ཀུན་
 རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏག་ཏུ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་སོགས་སོ། །སེམས་
 བསྐྱེད་དུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོམས་པར་
 འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན། བར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རིང་དུ་སོགས་ཏེ།
 མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་བ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དུག་པ་ཡན་ཆད།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་
 བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་
 ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་ཞེས་པ་ནི་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཀྱི་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར།
 ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། སྟོབས་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་
 ཤེས་རབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས། རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་ནི་དབུས་མཐར། མི་བད་པ་དང་
 ཏྲགས་འཇུག་དང་། །དེས་དང་ལོངས་སྟོང་སྤྲིན་པར་བྱེད། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྟོབ་
 དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བཞི་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
 བད་དུ་འདུས་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་
 ཏན། ས་རང་གི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ས་བྱི་མ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 རོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཡང་སོགས་ཏེ། སྤར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པར་ཐོབ་ཚུལ་ནི། མདོ་
 སྡེ་ས་བརྩུ་བ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགོ་བའི་
 བྱ་བོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་བྱུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། གང་གི་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་བྱིན་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་
 ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཅི་ཆོད་པ་དེ་
 ནི་སྟོན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྤིད་དུ་ཆོད་མེད་པར་བྱིན་པར་མི་
 རུས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་
 ཆོགས་ཤིན་དུ་བསགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚོར་བྱིན་ནས་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུད་ཅམ་གཅིག་
 ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་

བསྐལ་པ་འབྱམ་དུའང་དེ་སྟེད་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཞོན་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བར་སྤྱན་ལྷག་པའི་ཡོན་
 ཏན། ཉོགས་པ་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན། སྤང་བ་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཡི་
 སོགས་ཏེ། འབྲེལ་པར། འདིས་ས་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ན། སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་
 བརྩ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ལམ་འབྱམ་ཕྲག་གངས་མེད་པ་ཕྲག་བརྩ་གང་དག་མངོན་པར་
 བཏབ་པ་དེ་དག་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བས་འདིའི་སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་མི་གཡོ་བ་དེ།
 གཞོན་རུའི་སར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དགྲ་པར་ནི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཐོབ་ལ། བརྩ་པར་ནི་འཁོར་
 ལོས་སྐྱར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྒྱལ་བ་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོའི་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་
 རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་བར་སྐྱབ་པར་ཡང་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་གྲང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རྗེས་སུ་ཉོག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་

གྱི་བྱ་གང་ངེད་གྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འདྲིག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་
 མ་འདྲེས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་བྲོད་ལ་མེད་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅ་ལ་བའི་བྱིར་སྤྱོད་བ་བྱོས་ཤིག། བཙུན་འབྲུས་ཅོམས་ཤིག།
 བཟོད་པའི་སྟོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་ཤིག། རིགས་གྱི་བྱ་བྲོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བས་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་མ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་
 ལྷ་ཆོགས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་གྱིས་ཡིད་
 དབྱེན་སྤྱོ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག། གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་བྱ་སྤྱོན་གྱི་སྤྱོན་ལམ་དང་
 ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ནས་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྤྱབ་པའི་སྟོ་རྣམས་སུ་
 གཞུགས་པར་མ་མཛད་དུ་བེན་ན་དེ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བར་འབྱུར་
 ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འགོག་
 པ་ངོས་བཟུང་། དེ་ལས་བསྐྱང་དགོས་པའི་ཆད། བསྐྱང་བའི་དགོས་པ། མ་བསྐྱངས་པའི་
 ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་ཆེན་
 རང་གི་རྟོགས་བྱ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་མིང་གིས་བཟོད་པར་མི་
 ལུས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཆེ་འགོག་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྲས་པ་སྟེ། དོན་
 དམ་པ་ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བྲས་པ་དང་འབྲེལ། །དེ་ཉིད་

ཡང་དག་མཐའ་དང་དོན་གཅིག་པར་འགྲེལ་བ་འདིར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་གྲངས་གཞན་
 ཡང་དབྱས་མཐའ། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
 མཐའ། །མཆན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་
 གསུངས་པ་དང་ཡང་གནད་གཅིག་སྟེ། གནས་སྐབས་དེར་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་དམ་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོས་བྲལ་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་
 ཀྱིས་ཤེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དང་། སྟོམ་བྱུང་གིས་གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་། མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་འགོག་པ་
 ཐོབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མི་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་ས་བརྒྱུད་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པས་
 རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡང་མཆན་འཛིན་འགོག་པའི་རྒྱས་པ་སྤྲ་མ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་
 པའི་ཆེ་ན་འགོག་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་ས་བདུན་པར་རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་
 པ་ཐོབ་པས། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། མཆན་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་ལ་མཆན་
 འཛིན་སྟེ་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ས་བརྒྱུད་པར་མཆན་འཛིན་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་ཐེན་པས་རྩིས་མེད་དུ་འཛོག་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དགོས་
 པ་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བསྤང་དགོས་པའི་ཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་པ་༥ ར་གནད་འདི་མ་

རྟོགས་པར་དེ་དག་གིས་ནི་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་
 ཐོབ་ནས་དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དེ་ལས་བསྐྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་
 ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་འཕྲོབ་པར་གསུངས་པས།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན། ཆོགས་གཞན་གསོག་པ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་
 ཉིད་ལ་གོམས་པའི་ཆོག་གོ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཁས་པའི་བབ་ཆོལ་དུ་སྒྲ་བའོ། །ཞེས་བྲིས་
 སོ། །མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
 ཙམ་ལས་བསྐྱངས་ན་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་འགོག་དགོས་པ་ལས། མདོ་ཉིད་ལས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་པའི་གཏང་རག་བྱིན་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པར་
 མེད་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་བས་སྒྲར་བཀག་ཟིན་ནོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོས་
 པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་དང་། སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ཙམ་ནི་མ་བཀག་སྟེ། སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཆེ་མཉམ་པར་
 བཞག་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། གལ་ཏེ་བཀག་ན་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ལེགས་སོ་བྱིན་

ནས་བསྐྱང་བ་མི་རིགས་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོམས་པར་མ་འདྲུག་གཅིག་ཅེས་བཟོད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་པའི་ཆེ་མཉམ་པར་བཞག་ཟིན་
 ནས་ས་འདྲིར་ཚུལ་མེད་དུ་སྟོམས་པར་འདྲུག་རུས་པས་དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པ་དང་། སྟོམས་པར་འདྲུག་པ་ཙམ་ཡང་བཀག་སྟེ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་
 ཤེར་ཕྱིན་ལས། རྫོགས་སྟོན་སྤྱད་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་
 བྱེད་པ་བཀག་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་
 རེད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྟོན། །བཞི་པ་ནི་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་
 བཙུམ་ལྟ་འདས་དེ་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན། ཉིར་སྤང་ལས། འོ་ན་དེའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ངན་འདས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
 བཅུམས་ཏེ་རིང་དུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན་སྒྲིབ་བྱ་ངན་
 འདས་ལ་ཚེ་མོ་ཐོབ་ནས་དགོ་རྩ་ཆད་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་
 ནས་ངན་འགོ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ན་སྤིད་པ་བརྒྱད་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་།

ཕྱིར་འོང་ལ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་གཉིས་པ་སྤྱི་ལོ་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་
 འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱི་ལོ་ལས་འདས་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་
 མེད་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལས་འདས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལས་འདས་པ་དང་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ཞིག་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱི་
 འདས་སྤྱི་བཏགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆགས་པ་སོགས་ཏེ། འབྲེལ་
 པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས། སྤྱན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་
 སྤྱི་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་བ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་ཞི་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤངས་པས་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ནི་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སོ། །འཁོར་བར་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཆན་ཉིད་པ་དང་། མ་
 དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གི་བཏགས་པའོ། །རྩ་
 བ་དང་བཅས་པ་ནི་ས་བོན་སྤྱི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་སྤངས་པས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའོ། །མདོར་
 ན་དཔལ་སྤངས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱུད་སྤངས་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱིས་འབྲེལ་
 པའི་ཆེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྲབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་ས་བརྩུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་
 པར་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱིས་འགྲེལ་
 བའི་ཆེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ས་བརྩུན་པ་མན་
 ཆད་ན་ཡོད་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་སྐྱལ་པའི་ལུས་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་
 པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཞུང་འོག་མ་
 ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་༥༤ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅུ་བ་དང་བཅས་
 པ་སྤངས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་ས་བརྩུན་པའི་བར་དུ་བདེན་འཛིན་
 ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྤར་ལུང་རིགས་གྱི་དགག་པ་ཡང་ཡང་
 བྱས་པས་བཏགས་ཟེན་པ་ལ་ཐག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བ་སོགས་ཏེ།
 འགྲེལ་པར་འདིར་འཁོར་བ་ནི་འགགས་མོད་གྱི་དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདི་ལ་དབང་བརྩུ་པོ་དག་
 ཉེ་བར་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་གིས་ནི་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་གྱིས་
 དངོས་པོ་སྤྲོ་ཆོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་འདིའི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་
 སྤྲོ་རྫོགས་པར་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལ་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་༥༥ དཔལ་སྤང་གི་མདོ་ལས་བཤད་
 པ་ལྟར་གྱི་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མདོ་སོ་སོའི་དགོངས་
 པ་མ་བྱེད་པ་སྟེ་སྤར་བཤད་ཟེན་ཏེ། །གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་

གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས། སྤྱིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
 བྱི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤངས་ཟིན་པས་དེ་ཡན་ཆད་དུ་དབང་བཅུ་ཉི་ལྔ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་རྒྱུགས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ་གཞུང་ཉིད་ལས་གསལ་ལོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་
 པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན།
 ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགུ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 བཞིན་སོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་བཞིའི་ས་མཆམས་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཉན་
 ཐོས་དགུ་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་ས་དགུ་པ་ནས་
 མཆོན་ཉིད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་
 དགོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་དགོངས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་བར་པ་དེ་ཉིད་བཞེད་དེ།
 མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་
 བསྐྱར་བ། བར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། བར་ཕྱིན་གྱི་སྤྲོད་ན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 བཅུ་པའི་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་

བ་ལས། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩ་ཅི་སྟེད་པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་པར་མེད་པར་དབང་
 བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་
 གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་བསྒྲིལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པས་སྤྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་
 འབྱུང་ཕྱག་བརྩ་ཆང་བའི་རྩལ་སྤར་བ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་བསྒྲིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆམས་ཤིང་དེའི་རྒྱུ་དུ་
 བབ་པར་གནས་སོ། །དེ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བསྒྲིལ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀྱན་ཏུ་
 སྤང་ངོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཀྱན་ནས་
 གདན་འཛོམས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྲོ་ནས་འོད་ཟེར་དག་བྱུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཡེ་ཤེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆར་སྤྲིན་སོགས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩ་བ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ལྷག་པའི་སྟོན་ས་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ས་བདུན་ཡོན་ཏན་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ། ས་གསུམ་ཡོན་ཏན་རྩལ་
 ཀྱིས་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་
 བཤད། གཉིས་པ་སོགས་ལ་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆེ་

སོགས་ཏེ། འབྲེལ་པར་མདོ་བྲངས་པའི་གོ་རིམ་དང་ཅུང་བད་མི་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ནི།
 ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་
 བ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགོ་བ་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་
 བརྒྱར་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་
 བ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་
 རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་ཞེས་འབྱུང་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོ་ལྡན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི། ས་དགུ་
 པའི། ས་བརྒྱ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མི་གཡོའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལེགས་
 པའི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྲངས་གྱིས་བསྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན། སྤྱལ་བ་སྟོན་
 པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བ་སྐྱའི་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
 གཞུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་
 རྩོགས་དགག་གཉིས་སྤང་ཡོད་པའི་རྩོགས་དགག་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་བཞག་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་རི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོན་གྱི་དབུ་མ་པར་རྫོམ་པ་ཁ་

ཅིག ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཉིད་ལམ་གོམས་པར་བྱས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ། བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་སྤངས་
 བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་ལ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྤངས་ནས་སྤངས་ནས་དེའི་རྗེས་
 སུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐིམ་ནས་དབྱིངས་སྤྱིབ་
 བྲལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱད་ཐོན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཐམས་
 ཅད་ནི་གཞན་སྤང་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མ་རིག་པ་ནི་འབྲུལ་སྤང་གི་རྒྱུ་
 ཅུམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་སྤང་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཏུ་ན་རྒྱུན་
 མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་མ་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྤང་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་
 རང་ངམ་གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་སྤང་བ་གང་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་ཉིད་རང་གི་སྤང་བྱར་འགལ་བས་སོ། །གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་སྤོང་བ་
 ལམ་ལ་དེ་བས་སྟོབས་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལའང་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་
 གཉེན་པོས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་བག་ཆགས་ཟད་པས་རང་འགགས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
 བ། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་གང་གིས་སྤོང་། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་སྟུམ་ན་དེ་ཡང་
 བྱིད་ལ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པས་དེ་སྤོང་བར་མི་རུས་ཏེ།
 སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤང་དཀའ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཤིན་ཏུ་སྤང་དཀའ་བ་

དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མི་དགོས་པས་རང་འགགས་སུ་འགྱུར་ན། གོང་གི་སྤང་བྱ་རྣམས་ནི་
 སྤང་སྤྲོ་བས། གཉེན་པོ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་བ་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་ལ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དོ། །རྒྱན་མཐའི་
 ཡེ་ཤེས་དེས་རིག་བ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རིག་བ་མེད་པ་འགལ་ཞིང་།
 མི་སྐྱེད་ན་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཆོས་སྐྱ་
 རྟོགས་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙུང་བའི་བར་གྱི་སྐྱ་བའི་དཔེ་དང་
 སྐྱར་ཏེ་གསུངས་བ་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤང་བྱ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤང་བྱ་རྒྱན་གཙོད་པར་བྱེད་བ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གཙོད་པ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་འོ་མ་དང་འབྲེས་ཆུ། རྩོད་གཅིག་ན་ནི་
 གནས་བ་ལས། །ངང་བ་འོ་མ་འཕུང་བྱེད་ཅིང་། །ཆུ་ནི་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་ཉིད་
 ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཡོགས་ན། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ནི་གཅིག་གནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་བ་
 ཡིས་ཡེ་ཤེས་ལེན། །མི་ཤེས་པ་ནི་འདོར་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱ་དང་ཡེ་
 ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པར་གཞན་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཆོགས་
 ལམ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བ་དེ་ཉིད། དེ་དག་གི་སེམས་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་བ་
 ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ན་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་ཚོགས་ལམ་པ་རང་གི་སེམས་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་རང་སྒྲུང་དང་གདུལ་བྱའི་སེམས་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནི་ངོ་མཆར་བའི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 ཕྱིས་ཀྱི་དབུ་མ་པར་སྒྲོམ་པ་ཁ་ཅིག་༥༦ འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྒྲོ་གཅིག་
 གིས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དངོས་
 སུ་མཐུན་པ་མི་འོང་བས་དེ་གཉིས་མཐུན་པ་རེས་འཛོག་ཏུ་འོང་ངོ་། །བདེན་འཛིན་གྱི་
 བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ན་དུས་རྟག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་
 སུ་མ་དུ་རྫོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བཞུགས་པས་དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་རྗེས་
 རེས་འཛོག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཐུན་པའི་སྐྱད་ཅིག་
 གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དགྲེལ་འཁོར་ཀུན་སྒྲུབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
 བས་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་རི་སྟོད་པ་མཐུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོས་ཏེ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཆེ་སྒྲོ་དེའི་ངོར་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལྟ་ལ་ལྟ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ལ་

ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པར་སོང་བ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་སྒྲང་བའི་གཉིས་
 སྒྲང་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྒྲང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་བྱང་ནས་བྱུང་བས་སྒྲང་ཡུལ་ལ་མ་
 འབྲུལ་བའི་གཉིས་སྒྲང་ཡིན་གྱི་འབྲུལ་བའི་སྒྲང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་
 གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་
 བོ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་གྲོལ་རྣམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ།
 རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཞེས་བའི་དོན་ཡང་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཞེས་དུས་སྔ་
 ཕྱིའི་རྗེས་མ་ཡིན་གྱི་མཉམ་བཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་བའམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་
 ཏོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཅི་ལྟ་བ་མཁུན་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལེགས་པར་
 ཤེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་བ་ཡི། །ཅི་ལྟར་སྒྲང་བ་འདི་ཁོ་
 བ། །བརྟན་ཏེ་སྦྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་མངོན་སུམ་
 གཟིགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 གིས་སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 གིས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་མཁུན་བ་དོན་ལ་འཐད་ཀྱང་བྱེད་ལ་འགལ་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་དེའི་ཆེ་གཉིས་སྒྲང་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་

བ་ཁས། མ་སོང་ན་དེའི་ཆེ་སྟོང་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་བར་
 སོང་བ་ཡིན་ནམ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་སྟོ་ཞིག་དེར་སོང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོ་
 གཅིག་གིས་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཆར་དུ་མ་བྱེན་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ།
 བྱི་མ་ལྟར་ན་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །རི་སྟེང་པ་མ་བྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་
 བར་སྒྲངས་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་
 སྒྲངས་ན་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པ་མེད་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཅི་ཞིག་ སྟོ་གཅིག་ཉིད་ཅི་ལྟ་
 བ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པ་དང་། རི་སྟེང་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་
 པའི་དོན་གང་ཡིན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྒྲུབས་ཤིག་ བྱི་མ་བྱུང་སྟེ། ཅི་སྟེང་པ་ཡུལ་དུ་
 སྒྲང་ཞིང་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་སྒྲང་། ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲང་ཞིང་ཡུལ་དུ་མི་སྒྲང་བའི་བྱིར་ཞེ་
 བ། སྒྲ་མ་ལ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་མི་མཚུངས། གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་
 སྟོང་ཉིད་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའི་ཆེ་ནའང་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཉིད་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རི་སྟེང་པ་དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་བྱིར་
 རོ། །མ་བྱུང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་རོ་བོ་
 ཐ་དད་དུ་སྒྲང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་རང་དང་རོ་བོ་གཅིག་དུ་སྒྲང་། རི་སྟེང་པ་དེ་

རང་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། ཏྲགས་གསལ་གར་སོང་ཨེ་རིག། བྱུང་བ་འོ་ཅག་
 གིས་བྱེད་པ་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉོན་ཅིག། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ལ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་སྟེ་འགག་དང་བཅས་པ་དང་། སྟེ་འགག་མེད་པ་
 གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། བྱེད་ལ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཇི་སྟེད་པ་གཉིས་སྒྲུང་དང་
 བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་སྟེ་བ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཀྱང་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་སོ་སོར་སྤལ་བའི་བྱུང་བ་གཞུང་ལུགས་འདིའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་མིན་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག། བྱེད་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་སྒྲུང་བ་
 ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་འགག་དང་བཅས་པར་སྒྲུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 ལུང་དེ་སྐབས་འདིར་ཆད་ལྡན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེ་འགག་མེད་པར་སྒྲུང་བས་མ་བྱུང་ན། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། གང་
 གིས་སྟེ་བར་ནམ་བཏགས་པ། །ནམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་
 མ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་དོན་ཇི་སྟེ་རྟུང་འཆད། གསུམ་པ་ནི་འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་
 མཉམ་རྗེས་ཀྱིས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་
 རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ནམ་བཏགས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡེ་ཤེས་པས་ཐོག་མར་དེ་བཤད་ན།
 འདིར་འཕགས་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་སྟེ་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས།
 བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་མཉམ་བཞག་ན་ཆོས་

ཅན་ཇི་སྟེང་པ་མི་སྤང་སྟེ། དེའི་སྟོང་ཉིད་སྟེ་མེད་འཇིན་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་ཅིང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་གོགས་མ་ལུས་པར་མ་
 སྤངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེང་པ་སྟེ་འགག་
 དང་བཅས་པར་སྤང་སྟེ། གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་སོ། །ཆོས་ཅན་ཇི་
 སྟེང་པ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་ཏེ་སྤང་སྟེ། དེའི་ཆེ་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་པར་འཇིན་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པའི་སྟེ་
 མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོར་ན་མཉམ་བཞག་དུ་སྟེ་འགག་ཅམ་ཡང་
 མི་སྤང་བས་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་བདེན་པའི་སྟེ་འགག་མི་སྤང་ཡང་ཐ་
 སྟེང་དུ་སྟེ་འགག་སྤང་བས་ཇི་སྟེང་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་རེས་འཇོག་དུ་འབྱུང་གི་ཅིག་ཆར་
 དུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་
 མཐར་མ་ཐུག་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ད་ནི་དེ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདིར། རོ་མཉམ་
 ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས། །མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་
 གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་སྤངས་པའི་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་འོར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་སྟེང་པ་

དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྒྲུང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཉམ་བཞག་
 དེ་ལས་ལངས་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེས་ནས་བཟུང་སྟེ་
 ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་དུས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱེ་ལགག་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ངོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་གདུལ་བྱའི་ངོར་ལྡོག་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཆ་ཤས་བྱེ་ན་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མཉམ་བཞག་དང་། རི་སྟོད་པ་རྟོགས་པའི་ཆ་
 ནས་རྗེས་ཐོབ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྟོང་འཛོག་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡང་མེད་
 དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་རི་སྟོད་པའི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པ་སོ་
 སོ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་པ་འོག་མའི་མཉམ་བཞག་ལས་བྱུང་པར་འཕགས།
 ཆོས་ཅན་རི་སྟོད་པ་སྒྲུང་ཡང་སྐྱེ་ལགག་ཏུ་མི་སྒྲུང་བ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་ཆ་ནས་
 འཕགས་པ་འོག་མའི་རྗེས་ཐོབ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཆོད་ལྡན་གྱི་
 བཤད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། འདི་ཅམ་ཞེས་སྐྱབས་པར་བྱས་ཀྱིས་དེས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བསམ་པར་ག་ལ་བྱས། ད་ནི་དེ་དག་གི་སྐྱབས་བྱེད་འགོད་པར་བྱ་
 སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་བྱུང་བའི་ལུང་ནི་རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཅུ་འགྲེལ་ཡིན་
 ལ། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ལྡན་

བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ལ་གཉིས་སྤང་བྱ་བ་པའི་ལུང་
 ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་སྤང་བྱ་བ་པར་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཙམ་
 མི་སྤང་བ་གཉིས་སྤང་གི་སྐྱེ་བ་སྤང་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ལུང་ནི། རིགས་པ་ཐུག་ཅུ་པར། གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་
 དག། ཚུ་ལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤོང་གྱུར་པ། ཁྱེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་
 དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་སོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ཆེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་
 མེད། ཁྱེས་དང་། འགྲེལ་པར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་
 སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་
 གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་
 གྱུར་། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་
 སྙད་ནི་གདུལ་བྱའི་དོར་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་དོན་དམ་
 དང་ཐ་སྙད་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་སྟེན། བསྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་དང་འགྲེལ་པར་མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། བརྟན་པ་དང་། བསྐྱེ་བ་རྣམས་
 དོན་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་འཕགས་པ་འོག་མའི་ལམ་བདེན་ལ་ཡོད་ཅིང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མེད་པ་གཅིག་དགོས་པ་ལས། རོན་དམ་པར་དེ་དག་མེད་པ་
 འཕགས་པ་འོག་མའི་ལམ་བདེན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཏྲག་པར་ཐལ་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་སྙམ་ན། དེས་དོན་
 ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས། གཙང་བདག་བདེ་དང་ཏྲག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
 བར་གསུངས་པའི་སྟངས་དུ་སྟེབ་འདུག་པས་ད་འདོད་ཐོག་དུ་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། སྟོབ་
 དཔོན་འདིས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཐ་སྙད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ལོངས་
 སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤའ་པའི་
 དབྱེངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་
 པའི་སྐྱ་འོག་མིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གིས་སྤྲས་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་གཅིག་གམ་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་ལའང་རང་གཞན་གྱི་
 དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱོད་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤར་བ་མ་ལུས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྤྱལ་
 པའི་སྐྱ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མི་མཛད་པར་སྤང་དོ། །འདི་དག་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྙད་མཛད་པ་ཡང་། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འདུག་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་སྤྱ་འབྲེལ་དུ་སྐྱ་
 གསུམ་རྫོགས་པར་བརྫོད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བར་བེན་ཀྱང་བཞེད་པ་ལ་
 མངའ་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤའ་པ་ཞེས་པས་འགྲུབ་
 བོ། །འོ་ན་སྤྱལ་སྐྱའི་ཐ་སྙད་གཏན་མི་བཞེད་དམ་སྙམ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གསུམ་བརྟེན་བེན་

བས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་དེ་དང་དེར་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་
 གང་ལ་ཅི་འདུལ་སྟོན་པ་ཉིད་སྒྲུལ་སྒྱུར་བཞིན་དེ། སྒྲར་ཡང་མི་གཡོ་སྒྱུ་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་
 མིན་གསུམ་བྱོན་ནས་སྒྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། བཙེམ་ལྡན་འདས་
 བྱི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་བྱིན་ཀྱང་སྒྲུལ་པའི་སྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་དང་ཡུམ་དང་།
 སྲས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པར་སྟོན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱུན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཞུང་ལུགས་གཞན་ལས་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་མཛད་པ་ལྟར་ན་
 སྒྲར་གྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྒྱུ་དེ་ལོངས་སྒྱུའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་བར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་
 གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཇི་ལྟར་མཉེས་པའི་ཚུལ། བརྟེས་བྱ་སྒྱུ་ཡི་
 རྣམ་བཞག་བཤད། དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དངོས་དང་། ཅོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། གནས་གང་དུ།
 ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་སྤྱིར་སོགས་ཏེ། འདིར་ཁ་ཅིག་ཡ
 ཆོག་ཀྱང་གཉིས་པ་ལ་ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། སྒྲར་ཡང་སྟོབས་བཙུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་
 ས་དེར་འབད་པ་མཛད་གྱུར་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་འབྲེལ་
 པར་དུས་བྲིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འབད་པ་བཙེམ་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་པ་དང་འགལ་
 ཏེ། འགྱུར་དེ་ལྟར་ན་སྒྲར་ཡང་འབད་པའི་ཡུལ་དེ་སྟོན་གྱི་ས་དེར་འཆད་དགོས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཆོག་ཀྱང་དང་པོས་དཔེ་སྟོན་ཅིང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་

ས་བཅུ་བ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཞེས་འཆད་པ་ཉིད་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་ཐུབ་
 དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོག་མིན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་ལྟར་སོགས་ཏེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རོ་གཅིག་རྒྱུའི་ཆོས་
 ཅན་རི་སྟེང་པའི་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ་ཡང་སྒོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་
 ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཆེ་སོགས་ཏེ།
 ཆེ་ག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མི་འཐད་པའི་ཚྱོད་པ་སྟོན་ཏེ། སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་
 བའི་སྐྱེ་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒོ་མི་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྣམ་པ་མེད་
 པར་ཡུལ་རིག་པ་མི་འཐད་ལ། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 སྐྱེ་བ་མེད་ན་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་སྦྲུམ་དུ་སེམས་སོ། །སྒོ་མ་ཞུགས་པར་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་གོ་སྟོན་འོ། །ཆེ་ག་རྐང་ཐམས་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འཐད་པའི་ཚྱོད་པ་
 སྟོན་ཏེ། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་ལ་དེ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཞན་ལ་སྟོན་པ་མི་འཐད་དོ་སྦྲུམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྤྱོད་མས་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་དང་། བྱི་མས་
 ཡུལ་ཅན་སྐྱེ་མེད་ལ་ཚྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ཡི་རིགས་པ་
 འཐད། སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཆེ་སོགས་ཏེ། ཆེ་ག་

ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་རང་དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལུན་དུ་
 གྱུར་བ་ལ་སྟོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདྲེགས་བ་བཞིན་ཞེས་དཔེ་སྟོན་ལ།   དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་ཡིན་བ་ལྟར་སྟོ་ཡང་སྐྱེ་མེད་དུ་གྱུར་བས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་བ་སྟོན་
 ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་སུ་རུང་ལ།   དེས་ན་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་བ་ཅ་མ་
 ཡིན་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་ཏེ།
 འགྲེལ་བར།   དེའི་སྤྱིར་བཏགས་བ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་བར་བཞག་
 བོ། །དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་
 མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དབྱིས་སྤྱིན་པའོ། །མཁས་བ་ཆེན་པོ་དག་གྱང་
 འདིར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོ་ཉིད་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་དུ་གྱུར་བ་ལ་འཆད་བ་ནི་དཔེ་
 དོན་མི་འགྲིག་ཏེ།   དེ་ལྟར་སྟོན་པོའི་རྣམ་བ་ཅན་ཀྱི་སྟོ་ཉིད་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་བར་ཤེས་བ་སྟོན་པོའི་རྣམ་བར་བསྐྲུབ་བར་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་
 ན་སྟོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་
 བྱེད་བ་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ་ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་
 ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་བ་སྐྱེ་བར་བཤགས་བ་དང་འགའ་ལོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བ་
 ནི་རིགས་བ་བྱུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ཤེས་བས་སྐྱེ་བ་མཛོན་དུ་
 བྱེད་མི་སྲིད་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་ལ་སྐྱེ་བར་སྤང་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་ཀྱི་

གནས་ལུགས་དང་སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཐུན་པས་སྒྲོ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་
 རོ། །འབྲེལ་པར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀའང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིགས་
 གསལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེང་སང་གི་ཐ་
 སྙད་དང་བསྟན་ན་འཆད་ཚུལ་ཐུན་སྟུམ་ཚོགས་པར་སྤང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་རང་ངོར་ཡིན་ནམ། གདུལ་བྱའི་གཞན་ངོར་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱད་ཟླར། བསྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བསྐྱེ་བའི་དོན་དེ་
 བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་
 བྱང་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་བཞག་རང་ངོར་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཐ་སྙད་དུ་འང་མ་སྐྱེས་པར་ཁས་ལྷངས་པས་དེ་ལ་འང་བསྐྱེ་བ་དེ་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ་
 སྟུམ་ན། ད་ལྟ་མི་ལྟན་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེ་བ་དེར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་
 འཛོག་པས་སྐྱོན་མེད་ལ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པས་དེར་བསྐྱེ་
 བ་ཅུ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ལས་ལྡང་བ་མི་སྲིད་པ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སུ་འཛོག་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་གདུལ་བྱའི་གཞན་ངོར་སྐྱེ་བ་

ཡོད་པ་ཅམ་ལ་འཛོག་ན་དེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་
 ངར་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་གཞན་ངོར་ཡིན་ལ་གཞན་ངོར་ནི་
 དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །མ་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་རྣམས་
 ནི་རང་ངོར་ཉེ་རང་ངོ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཤིན་ཏུ་
 ཐབ་པའི་གནད་འདི་དག་ནི་གཞན་གྱིས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དཀའ་ན་ཡང་རང་ཉིད་བླ་
 བ་གསོ་བའི་བྱིར་བྲིས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་རིག་
 འབྱུང་། །རྣམ་ཉོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་འཐད་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་བྱ་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་སུམ་ཡོན་ཏན་བཅས་པ་བཤད། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མེད་ལས་བཅས་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེན་སྐྱེ་བ་སུམ་བཤད། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་བཤད། དེ་དག་
 གཉིས་སུ་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོས་པ་ཉིར་ཞིའི་ཆོས་སྐྱེ་བཤད། བསོད་
 རྣམས་བརྒྱས་ཟིན་ལོངས་སྐྱེ་བཤད། གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་སྟོན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། ཤེས་བྱའི་སོགས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་ནི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་
 བསྐྱེགས་པས་ཞི་བ་ནི་སྐྱེ་མེད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་གསུམ་པོ་དབྱེར་མེད་པར་མངོན་དུ་གྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སེམས་འགགས་པས་

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འདུག་པས་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 སེམས་བྱུང་ནི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་སྟེ། དེའི་དམིགས་རྣམ་ཀྱིས་
 སེམས་ཀྱང་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པར་བསྐྱར་བ་ནི་མཚུངས་པ་ལྟས་མཚུངས་
 ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡོད་ན་ཤེས་པ་དམིགས་རྣམ་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་མེད་
 ཞེས་ཏེ། ཤེས་པ་ཅམ་ལ་སེམས་སྤྱུ་འཛོག་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྐྱ་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་སྐྱ་གཅིག་ལ་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན། བ་
 སྤྱི་ཁུང་བྱར་རང་གཞན་རྣམ་ཐར་སྟོན། བཞེད་པ་ཅམ་ཀྱིས་མངའ་བསྐྱར་གཞན་ཡང་
 སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྦྱོད་པ་སྟོན་པ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་
 སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐུབ་དབང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐུབ་དབང་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་སྦྱོད་པ་སྟོན་པ། གཞན་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྟོན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། བདག་སོགས་ཏེ། སྤར་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གཉིས་ཀའང་བ་སྤྱི་ཁུང་བྱར་སྟོན་ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྦྱོད་པ་སྟོན་པ། འཕགས་པ་
 འོག་མའི་སྦྱོད་པ་སྟོན་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སྦྱོད་པ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟག་སོགས་

སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ། ཏུས་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའོ། །དང་
 བོ་ནི། དག་པ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྟོགས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་པ་ཡིན་
 ཏན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་བཟུང་བསྟུ། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 བརྗོད་མི་རུས། འདིར་བཤད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 བཟུང་ལས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། རྒྱ་གང་སོགས་
 སོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། འདོད་དང་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་བར།
 ལས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ལས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་
 འོང་བའི་ལས་ཟད་པའི་རྒྱ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 ལས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཏུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། ཟག་
 མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྒྲིན་མི་འབྱེན་པ་མདོན་པ་གོང་འོག་གི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་། འབྱེན་
 པ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་སྟོགས་གཅིག་མཐོང་ནས་གཞན་སུན་འབྱེན་པར་མི་བྱ་
 སྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའང་
 མཐོང་བར་བྱའོ། །མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་
 སོ། །ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་བར་རང་
 བཞིན་དང་། རོ་བོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་

མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་གསུམ་ཤེས་པ་དང་།
 ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་།
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་ཐྱངན་ལས་འདས་
 པའི་ཁམས་དྲུག་གི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདིག་རྟེན་པའི་ཁམས་གང་
 ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྲིད་པའི་ཁམས་གང་
 ཡིན་པ་དང་། རྗེས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་།
 བརྟེན་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།   གཞན་ནས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མི་འབྲ་བར་སྤང་
 རོ། །དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི། ཀྱན་ཏུ་སོགས་ཏེ།
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་པོ།   རྗེ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་དང་།
 མིག་སོགས་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། བན་ཚུན་འབྲས་བུ་བྱབ་པའི་རྒྱས་པ་
 མཐུན་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི། ལམ་འགའ་
 སོགས་ཏེ། གཞན་ནས་བྱང་ཚུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ཙམ་ལ་
 འཛོག་ལ། འདིར་ནི་འཁོར་བར་འགྲོ་བའི་ལམ་སོགས་ལའང་འཛོག་པར་སྤང་རོ། །ཀྱན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི།   འདིག་རྟེན་སོགས་

སྟོ། །སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ཇི་སྟེད་སོགས་སྟོ། །འཆི་
 འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། སེམས་ཅན་སོགས་སྟོ། །ཟག་པ་བྲད་པ་མཁྱེན་
 པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་ཀུན་སོགས་ཏེ། འབྲེལ་པར་གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབགས་པར་
 བྱེད་ཅིང་བསྟོན་པར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཐུན་པ་མཐུག་པོ་སྟེ། གོམས་པ་དང་། ཅ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
 གངས་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་
 ལུས་དང་དག་གི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས།
 ལུགས་འདིས་རྒྱུད་སྒྲ་དང་མཐུན་པར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སློབ་ཏུ་བཞེད་
 ཏོ། །འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་གཉིས་ཆར་གྱི་དགོངས་པ་སློབ་པ་གཞན་གྱི་བག་ཆགས་
 ཤེས་སློབ་ཏུ་ཚུར་འཛོག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་སློབ་ཀྱི་རྣམ་ཏྟག་ནི་འཁོར་གསུམ་
 ཏུ་རྣམ་པར་ཏྟག་པ་ལ་འཛོག་པའང་འབྲུལ། །དགོས་པའི་སྟོན་ས་ཐ་སྟོད་འཛོག་ཚུལ་མི་
 འབྲ་བ་ཡོད་པ་ཅུ་གྱིས་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་
 འབྲ་བ་སོ་སོར་བཞེད་ན་གང་རུང་གཅིག་འབྲུལ་པ་ལས་འོས་མེད་པས་ཁོ་བོ་ནི་བྱམས་

མགོན་དང་སྐྱབ་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། མགོ་འདུག་
 ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ཞིན་དུ་བདེ་བ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། དོགས་སྤང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཕགས་མཆོག་སྐྱ་
 སྐབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་འཚམ་ཆོམ་མེད་པར་ཡོན་ཏན་སྟོགས་
 གཅིག་གི་ཆ་ཅམ་ཞིག་སྤངས་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི།
 དེ་ལ་སོགས་ཏེ། སྤྱི་འགྲེལ་དུ་མདོར་བསྐྱུ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཐབ་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉི་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོས་པ་
 ཉིར་ཞིའི་ཆོས་སྐྱ་ནི་ཐབ་པ་དང་། འོངས་སྐྱ་མན་ཆད་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་མདོན་ནོ། །དེའི་
 རྒྱ་ལ་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབ་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 སྟེན་སོགས་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་ལ་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོན་མཁས་པ་དགོས་ཏེ།
 ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་
 འཐོབ་འགྱུར་བས། །དེ་ནི་དོན་དུ་གཉིར་བས་དོན་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་འདིས་སེམས་སྦྱེད་བཅུ་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་འཕགས་པའི་
 གནས་སྐབས་དང་། དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་སོ་སྦྱེའི་གནས་སྐབས་དང་།
 དེ་ལས་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་མདོན་དུ་འགྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་

ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་མཆོན་པར་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྦྱལ་སྦྱ་ཐིན་ལས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། སྦྱལ་
 སྦྱས་གནས་སྐབས་ཐེག་གསུམ་བསྟན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུབ། ཐེག་
 གསུམ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་ཡང་སོགས་ཏེ། ཐུགས་རྗེས་ཐུ་
 ངན་འདས་པར་ཞེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་སུ་དགྲི་ཞེས་པ་དང་།
 གནས་སྐབས་ཐུང་འདས་ཅམ་ལ་དགྲི་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་དུ་མི་
 གསལ་བས་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་གཞུང་འོག་མའི་སྤྱ་འགྲེལ་དུ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་
 པ་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤར་གྱི་ས་བཅད་
 གྲང་སྦྱལ་སྦྱས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྟན་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །ཁྱི་མ་ལྟར་ན་
 གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་འགྲེལ་དུ། ད་ནི་སྦྱལ་པའི་སྦྱ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐབས་ཐུན་མོང་བ་འབྱུང་
 བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱ་འགྲེལ་
 ཏུ་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བས་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་
 ཡང་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཞེས་གྲང་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་

བའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འོང་སྤང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་
 གྱིས་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་གང་བྱིར་
 སོགས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་དགྱི་མི་རྒྱས་
 བའི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་། དེ་ནས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་
 རྒྱ་ངོས་བཟུང་། དེ་ནས་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་དང་ཆོག་བར་གཉིས་ཀྱིས་དམ་ཆོས་བསྒྲ་
 དཀར་པོ་ལས་གསུངས་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་ལ་ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་བསྟན་པའི་
 དགོས་པ་ངོས་བཟུང་། རྣམ་པར་དབེན་ལའང་ཞེས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་
 གང་ཟག་གཉིས་དང་། རྟོ་སྤངས་རྣམས་ལ་ཞེས་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་
 དགྱི་བར་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་གསུངས་པར་བསྟན་
 བོ། །གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་
 དམ་པ་བརྟེན་པའི་དུས། ཐ་མར་འགོ་བའི་དོན་ལ་བཞུགས་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 བདེ་བར་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
 བའི་དུས་ཅི་ཙམ་པ་དེའི་ཆད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱལ་སྤྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 ནི་སྤར་བ་འད་པའི་སྤྱ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ལ་འགྲེལ་

བཤད་བྱེད་པས་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་བས་སོ་ཞེས་
 འཆད་དོ། །དེའི་དོན་ཡང་འདིར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་
 སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆང་དགོས་
 ལ་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་དེའི་སྤྱལ་སྤྱེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆོས་སྤྱེ་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་སྤྱེ་དང་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པས་དེའི་ཐོག་མའི་ཆང་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་
 དུ་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྤྱིའི་ཐོག་མ་དེ་རིང་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་
 འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ནས་བཤད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་མ་ཆང་བའི་སྤྱིར་
 ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །ཆོས་སྤྱེ་གཅིག་ཡིན་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་
 གཞུང་ལུགས་ཆང་ལྡན་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 གསུངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་བྱར་ནི་བྲལ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཐལ་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ད་ལྟ་སྟོ་བྱར་གྱི་ནི་མས་
 བསྐྱེབས་པས་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་ནམ་ཞིག་སྟོ་བྱར་གྱི་ནི་མ་ཟད་པའི་ཆེ་
 དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བས་དེའི་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། སྟོ་བྱར་གྱི་
 ནི་མ་ཟད་པ་ཅུ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་གསུང་དུ་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་པ་ངས་དོན་གྱི་
 བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་རབ་དུ་མང་བར་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་བྱིམ་གྱི་

འོག་གི་གཏེར་དབུལ་པོའི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྒྲིབ་བྱེད་བསལ་ནས་གསར་དུ་མཐོང་བ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་ཐོབ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ།   དཔེ་དགུ་ཆར་ལ་སྐྱར་བར་
 བྱའོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་གཞིན་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཐོག་མ་མེད་པ་
 གསང་བ་ཡིན་པ་ནི།   སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད།   །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མེད་
 པ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་པས་སྤར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་
 པས་འདི་ནི་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་དགའ་
 བའི་སྤྱིར་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལ་ལྷག་པར་
 མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གཞུལ་དུ་མེད་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
 བཤད་དོ། །དོན་འདི་མཁྱོགས་པར། །ཁ་ཅིག་༥༩འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་
 མི་འཐད་དེ།   འགྲེལ་བ་ལས་སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་དོ། །སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་དགོངས་ཞེས་འཆད་པའང་མི་
 རིགས་ཏེ།   ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་གཤེགས་པའི་ཆད་དེ་ཅམ་དུ་འདོད་ན་གང་ཟག་གཞན་སངས་
 རྒྱ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་སྟོན་དེ་ལའང་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆོས་སྐྱུ་གཅིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་སྤར་འཆང་མ་རྒྱས་
 པ་དང་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས་སྐྱུ་ཡང་སྟོན་དུ་ཐོབ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་
 ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་གཤེགས་པའི་ཆད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།   དེའང་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་

པའི་ཡུན་ཆད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ནས་སྤར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོར་
 སྤྱལ་སྤྱིའི་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གངས་ཆད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་
 འགྲེལ་བཤད་ལྟར་བཤད་ན་རྩ་བ་ལས་གསང་བ་འདི་བཤད་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་
 པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དྲིས་སོ། །འགྲེལ་པར་སྤྱལ་སྤྱི་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 པར་གསུངས་ཞེས་པས་ཆོས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མི་ཁེགས་ཏེ། སྤྱལ་སྤྱི་བྱུང་བའི་སྤྱ་
 རོལ་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་ན་ཆོས་སྤྱིའི་ཐོག་མ་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པར་ཁེགས་པར་བྱུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སྤྱིར་གཤེགས་ཆད་དེ་ཅམ་དུ་འདོད་ན། གང་ཟག་གཞན་འཆང་རྒྱ་
 བའི་སྐབས་མེད་པའི་སྟོན་དེའང་འདུག་ཅེས་པ་སྤྲུལ་ལ་མཚུངས་པ་བསྟེན་བ་ཡིན་ན་ནི་
 འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་བཤད་ཟིན་པས་མི་མཚུངས་ལ། རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་སྤངས་ན་སྤྱལ་
 སྤྱིར་གཤེགས་པའི་ཆད་དེ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྟོན་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདུག་ སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་ན་ཐམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་
 སྤར་སངས་མ་རྒྱས་པ་དང་སངས་རྒྱ་རྒྱའི་ཆོས་སྤྱིའང་སྟོན་དུ་ཐོབ་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་
 ཞེས་པ་ནི་རྩ་བར་གསང་བ་འདི་བཤད་པར་མི་བྱ་གསུངས་པའི་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱ་
 མཆན་དེ་གཉིས་བཟུང་ནས་གཞན་ངོར་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ཆོས་སྤྱིའི་
 ཐོག་མ་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པ་སྟོར་མ་ཤོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་
 གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྤྱིར་བ་བཏབ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ནས་སྤར་ཡང་བྱང་

ལུབ་གི་སྟོང་པོར་སྤྲུལ་སྤྱིའི་འཛང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གངས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་
 འདིའི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲུལ་པའི་སྤྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 གང་ཡིན་པ་དེའི་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་རྒྱལ་གྱི་གངས་སྟོན་ཅེས་
 བའང་བརྟགས་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཆད་མེད་པ་ཡིན་པས་སྤྲུལ་སྤྱིའི་
 འཛང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གངས་ཆད་མེད་ན་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྤྱི་བརྟེན་པའི་དུས་
 ལ་ཆད་མེད་པར་འགོག་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་འོན་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་གསང་
 བ་འདི་ནི་བསྟན་བཤུགས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་སྒྲུང་རོ། །གཉིས་
 བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེས་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས། སྤྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེའི་རང་
 བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་
 མཚུངས་པ་མེད་པས་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས། དམིགས་པ་བྱད་པ་མེད་པས་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉི་ཐུག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 གཞུང་དོན་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གིས་ངི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ།
 བརྗོད་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པ་བསྟན། རྗོད་བྱེད་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་བཤད། བརྩམས་པའི་
 དགོ་བ་མཆོག་ཏུ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུགས་འདི་སོགས་ཏེ། ཐུང་ངི་བཞིན་ནི་མདོ་
 གླེ་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཤེས་ཕྱིན་དང་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་མན་
 དག་ངི་བཞིན་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱབ་པའི་རིགས་པ་

རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལས་སོགས་ཏེ། འབྲེལ་པར། རི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་
 བཅོས་མ་གཏོགས་པར། བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་
 བཀལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་
 མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་
 རྣམས་གྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྟུ་
 དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཞེས་པ་ཁོ་ན་
 ཉམ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནི་སེམས་ཅམ་པ་མན་
 ཆད་གྱི་དངོས་སྤྲོ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་གྱི་ཆོས་དབུ་མ་
 པ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མི་བརྗོད་པ་ནི་བྱུང་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཀུན་མཐུན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 གཞུང་ལུགས་འདིར་གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན་ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཕྱིར་
 རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕུག་གི་ཞེས་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་
 བརྒྱག་ཅིག །ཅེས་དང་། དུམ་པ་སྟུང་བྱ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་
 བཀལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཞེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིག་

བའི་ཚུལ་འདི་ཡང་སྤར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ན་མེད་ཅེས་བ་སྟེ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
 ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཅེས་བ་སྟེ། བྱི་གཉིས་གཞི་
 གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་དོན་དམ་དེ་
 ཉིད་ལུགས་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་དེ་འགོག་པ་ལ་དེའི་སྤྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་
 ཅེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་བཞག་པ་ནི་རིགས་པས་
 དབྱེད་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འོན་
 །ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འད་དུ་གཞན་གྱི་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་
 གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །གཞན་གྱི་མ་བྱས་གང་ཡིན་དེ། །གཞན་གྱི་ཆུང་མར་ཡང་འདོད་
 བཞིན། །ཞེས་བ་བྱངས་ནས། དེ་ཉིད་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལུང་
 འདིའི་དོན་ལ་དབྱུ་མ་བ་ཁ་ཅིག གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་དོན་དམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་དེ་ཉིད་
 དབྱུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པར་འདོད་པ་འབྲེལ་བ་འདིས་བཀག་པར་འཆད་དགོས་
 ལ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་གཞི་རྒྱལ་སྟན་དང་།
 ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་དབྱུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཅེས་པར་འཆད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་
 ༥༥འདིར་དེས་ན་རང་གི་ལུགས་འདི་སེམས་ཅམ་བ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་
 ཟད་མགོན་པོ་སྟུ་སྟུབ་དང་འཕགས་པ་སྟེ་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་དབྱུ་མ་བ་གཞན་གྱི་
 ལུགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ། །དེ་ལ་

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ཚད་མར་སློབ་དཔོན་འདི་བཞེད་པས་
 དེ་ལ་བྱུང་བ་ལ་མིན་ལ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྟེན་ལུགས་དང་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་ལྟེན་ལུགས་
 གཉིས་ཞིན་ཏུ་མ་བྱུང་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
 པའི་སྒྲེང་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཛད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་
 མཐའ་དང་། ཀྱུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་བཤའ་སློབ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་
 ཡོད་པ་ནི་བྱང་པའི་རྣམ་འབྲེད་ལ་སོགས་པར་རྒྱལ་པར་བཤའ་པས་འདིར་མ་སློབ་
 སོ། །ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བྱུང་བ་ལེན་ན་བསྟན་
 བཅོས་གཞན་ཞེས་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉིས་སོ་སོར་སོང་བས་དཔེ་དོན་མི་འགྲིག་པའི་བྱིར་
 དང་། དེའི་བྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་འབྲེལ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་
 དང་། གཞུང་འོག་མའི་སྒྲུབ་ཀྱི་འགྲོས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་གཞན་སྒྲུབ་པོ་དང་།
 ལུགས་བཟང་རྒྱུད་རིང་སྤངས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པར་ཐལ་བའི་
 བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྟན་བྱིར་བསྟན་བཅོས་བཅུམས། དེས་ན་
 གཞན་གཞུང་དོར་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་སོགས་ཏེ། འབྲེལ་པར། གལ་
 ཏེ་གནས་བཏུན་དབྱིག་གཉིན་དང་། ལྷོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཚོས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་
 བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་སྤྱོད་ཟེན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཅམ་
 ཐོས་པས་འཛིགས་ཏེ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་

འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྤོའ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ས་ནི་རོ་བོ་རྗེས་
 ལྷ་སྐབ་སྟོབ་མ་ཆེ་བྲགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབ་མི་ཡུལ་དུ་ལོ་དུག་
 བརྒྱ་བཅུ་གས་པའི་དུས་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཆེ་བྲགས་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། ལྷ་སྐབ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་
 སོང་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཕྱོན། དེ་ཉིད་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་བཅུ་གས་པའི་སྐབ་
 ཆོའི་འཇུག་གི་སྟོབ་མ་དབྱིག་གཉེན་ཡིན་ལ་དེའི་སྟོབ་མ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཡིན་
 ཅིང་། དེ་དག་གྲང་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་དུས་སུ་བསྟན་བཅོས་མཛད་ནས་གཞན་དུ་ཕྱོན་ཐེན་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་པ་དང་། བཞི་འགྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་སྤང་
 ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་
 ཡིན་ལ། དེས་ན་བི་རྩ་པ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ་ཕྱོགས་ཅིང་པོ་དག་སྐབ་པ་ནི་རྗེ་སྤྲ་
 མས་བཀག་ཐེན་ལ། མཁས་གྲུབ་ཁ་ཅིག་སྐྱོན་སྤྲ་མ་སྟོང་བར་འདོད་ནས་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་
 པ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་མ་ཡིན་གྱི་སྟན་ངག་མཁན་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དང་མི་མཐུན་ཞེས་རྗེ་སྤྲ་མས་
 བཀག་ཐེན་ཏོ། །དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པས། བི་རྩ་པ་སེམས་
 ཅམ་པ་ཡིན་དགོས་ན། ལན་གཅིག་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱུད་བ་དེས་སངས་
 རྒྱས་ནས་གྲང་སེམས་ཅམ་པར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པས་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 སྤང་བཤད་པའི་ཆོས་སྐྱོང་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་གྲང་བི་རྩ་པ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྗེས་

གྱི་གྲུབ་ཐོབ་གྱི་མཆན་ཡིན་པས་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཞེས་ཟེ་སྒྲ་མ་བཞེད་པ་
 ཉིད་གནད་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་མཐར་ཕྱིན་མཛུགས་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅོམ་བྱེད་གང་
 གིས་བརྩམས་པ། སྐྱར་བྱེད་གང་གིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་སོགས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་འདི་པ་ཆབ་ལོ་རྩ་
 བ་ཉི་མ་གྲགས་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་དེའི་སློབ་མའི་མཆོག་དབུས་སུ་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏེ་བ་དང་ཞང་ཐང་སག་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་གཉིས།
 གཙང་དུ་གཙང་པ་སེར་པོ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། བཀའ་
 བབས་བཞི་ལས་རིམ་པར་བརྒྱད་ནས་དེང་སང་གི་བར་དུ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་
 ཏོ། ། །རྣམ་དཔྱེད་ལྟ་ཡི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་། །གཟུངས་སློབས་ཏིང་འཛིན་
 ཟླ་བའི་འོད་ཁྱིམ་ཅན། །སྙིང་རྗེའི་རི་དྲགས་མཆན་མས་ལེགས་སྤྲས་པའི། །སྤྱོད་ལྷ་བ་
 མཚུངས་མེད་གྲགས་པ་ལས། །ལེགས་གསུང་དཀར་བསིལ་བདུད་ཅི་འཛག་པ་
 ཡིས། །ལྟ་ངན་མཆན་མོའི་སྤྲལ་རུམ་སེལ་བ་དང་། །ཐུབ་བསྟན་གངས་གྱི་རི་ངོས་
 གསལ་བ་དང་། །སྤྱོད་ལྷ་བ་གཞུང་བཟང་ཀྱུ་མུད་འབྱེད་པར་མཛད། །སྒྲིན་དུས་རིགས་པའི་
 མདངས་བཀྲ་མ་བྱ་དང་། །བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས་ཐང་སག་པ་ལ་སོགས། །མ་ཞོར་
 ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས། །འགྲོ་མང་འཆི་མེད་གནས་སུ་བགྱི་ཞེས་

ཐོས། །ཚུལ་འདི་འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་པའི་མཆོག་རྣམས་དང་། །གངས་ཅན་འདིར་བྱོན་
 མཁས་ཤིང་གྲུབ་བརྟེན་རྣམས། །སྟོན་ཚུལ་ཆིག་གི་བྱང་པར་མ་གཏོགས་པ། །རྟོགས་
 ཚུལ་ལྟ་བའི་ཆ་ལ་བྱང་པར་མེད། །བྱུང་བསྟན་ཉིན་བྱེད་དུས་ཀྱི་རྒྱབ་རིར་
 འཛིག། །སྟོགས་མ་ལྟ་པོའི་བྱ་པོད་ཤར་ནས་ཉི། །མི་མཁས་སྟོན་བྱའི་ཅ་ཅོ་སྟོག་དུས་
 འདིར། །རྣམ་གྲོལ་བདེ་བའི་ལམ་བཟང་སྟེ་ཡི་རྟེད། །དེ་སྦྱང་རྒྱ་བོད་དམ་པ་མཆོག་
 རྣམས་ཀྱི། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་བཙུན་པས་བསྐྱབས་པ་ལས། །བྱང་བའི་ལེགས་བཤད་
 རྒྱ་བ་ཆེས་པ་འདི། །སྟོ་གྲོས་ཤར་རིའི་ཅེ་མོར་སྦྱར་ཡང་འཆར། །དེ་ཆེ་བཙུན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཐལ་སྦྱར་ཏེ། །སྟོ་གྲོས་གསལ་བའི་མིག་རས་ལེགས་བྱེ་ནས། །ལེ་ལོའི་འཇུག་པ་མེད་
 པར་ལྟ་བུ་དེ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་བཟང་ལས་སྦྱེས་བྲམ་བེ་ཡིན། །རྟོག་དངོས་སྦྱ་བའི་ལྷ་
 ཉིགས་གཞུང་ལུགས་དང་། །སྦྱི་དངོས་སྦྱ་བའི་སྟོན་དུས་རྟོག་གོ་དང་། །ཞིག་དངོས་སྦྱ་
 བའི་དེང་དུས་དབྱུ་མ་གསུམ། །ལྟ་རན་ཡལ་ག་འཕེལ་བའི་རྩ་བ་ཡིན། །སྦྱིན་བྲལ་ཉི་ཟེར་
 པད་མོ་གཞོན་བྱའི་གཉིན། །འབྱུང་བྲལ་འབྲས་བཟང་བྲམ་བེ་རྣམས་ཀྱི་བས། །རྟོག་བྲལ་ཚུ་
 གཙང་བྲང་སྟོང་བརྟུང་བ་སྟེ། །ཉིས་བྲལ་ལུང་རིགས་གོ་བོའི་གཞོག་པ་ཡིན། །རྣམ་དབྱེད་
 ལུས་རྒྱས་ལུང་རིགས་གཞོག་ཡང་ཅན། །མཁས་མཆོག་མཁའ་ལྗིང་དབང་པོ་འཕྱར་
 རེས་སུ། །ཐར་འདོད་བྱ་ཆོགས་བཙུན་པ་མ་བཤོལ་བར། །གསུང་རབ་མཁའ་ལ་ལིང་
 ལིང་བསྐྱར་བར་གྱིས། །སྦྱ་སྦྱབ་ལུགས་བཟང་ཀྱ་ལུང་ཁ་བྱའི་ཚུས། །རྒྱ་བ་གྲགས་པས་

རེ་རྣམས་སྒོང་ཞེས་གྲགས། |དེ་ཡི་ལེགས་གསུང་རལ་བ་དམར་སེར་དེས། |ད་ལྟ་
 བསོད་ནམས་སེང་གའི་སྤྱི་བོར་མཛེས། |འདི་སྦྱར་དགོ་བ་གསྒྲའི་ཚུ་རྒྱན་དེས། |ལྟ་བུ་
 ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་བཟུ་བ་དང་། |དོན་གཉེར་སྒོ་ཡི་སྒོ་མ་བ་སེལ་བྱས་ནས། |ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་མོར་འཇུག་གྱུར་ཅིག |དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དགྲུས་ཀྱི་ས་བཅད་བ་དང་།
 དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱད་བ་ལྟ་བུ་དམ་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།   རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་
 དམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་བ་གཉིད་
 རྣམ་རྟེན་ཅིང་།   ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་བ་དགོ་སྒོང་བསོད་
 རྣམས་སེང་གའི་དོན་གཉེར་དུ་མས་བསྐྱལ་བའི་དོར་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
 དགོན་པར་སྦྱར་བ་འདི་ས་གྲང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱོད་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་
 རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ||ལེགས་བཤད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་རང་རྒྱད་
 ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱ་བ་ལས་གཞུང་འདིའི་སྤྱོད་ལས་སྤྱ་
 སོགས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ལོག་ལྟ་དང་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱད་ལུང་
 བའི་ཐོས་བསམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལྟར་མི་མཛད་པའི་གསོལ་བ་ཕྱིས་ཀྱི་ཐོས་བ་བ་རྣམས་
 ལ་སྦྱར་གྱི་ཞབས་ཏོག་སྦྱབ་པ་པོས་སྦྱང་ནས་འདེབས་པ་ལགས་སོ། |འདི་བསྐྱབ་བ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡི། |དགོ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ། |དེས་ནི་སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས། |བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ལོག། |འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟན་གཅིག་

བུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་
ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །།དགེའོ།། །། ༥ བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཉི་འདབས་ནས་
རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་བ་ལས། སྟོབ་བྱ་ཐ་ཤལ་བ་གྱུ་རུས་སྟེལ་བའོ།།